

CURTEA DE APEL BACĂU

**BULETINUL
JURISPRUDENȚEI
CURȚII DE APEL BACĂU
PE
TRIMESTRELE III ȘI IV 2016**

CUPRINS

SECȚIA PENALĂ, PENTRU CAUZE CU MINORI ȘI DE FAMILIE

1. Vătămare corporală din culpă. Culpă comună - stabilirea proporției culpei și consecințele asupra soluționării, atât a laturii penale a cauzei, cât și a laturii civile	4
---	---

SECȚIA I CIVILĂ

1. Competență de soluționare cerere de constatare calitate persoană îndreptățită să beneficieze de prevederile Decretului-Lege nr. 118/1990	25
2. Dreptul muncii. Decizie de recuperare debit	28
3. Acordarea ajutorului la trecerea în rezervă. Suspendarea exercițiului acestui drept. Excepția prematurității	30
4. Dreptul civil. Acțiune revocatorie. Termen de prescripție	36
5. Repunere în termenul de declarare a căii de atac. Motive temeinic justificate. Invocare din oficiu.	53

SECȚIA A II-A CIVILĂ, DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

1. Efectele juridice față de terți ale contractului administrativ și regimul juridic al acestuia din perspectiva Legii nr. 554/2004.....	55
2. Cerere formulată de polițist, prin care se solicită luarea în calcul a perioadei studiilor în școala militară pentru stabilirea gradațiilor prevăzute de dispozițiile Legii 284/2010.	57
3. Conflict de interese. Viceprimar.	60
4. Sumele reprezentând indemnizații plătite de către angajatori asiguraților, care depășesc suma contribuțiilor datorate de aceștia în luna respectivă. Natura juridică a acestora. Termenul în care pot fi solicitate aceste sume	64
5. Refuzul autorității pârâte de a executa obligația stabilită printr-o hotărâre definitivă și executorie; cerere de stabilire a unei amenzi în sarcina conducătorului instituției și de stabilire a unor despăgubiri potrivit dispozițiilor art. 24 alin. 3 din Legea 554/2004	71
6. Taxă pe teren. Scutirea prevăzută de art. 257 lit. k) din Codul fiscal. Sferă de cuprindere	74
7. Funcționar public. Numire în funcție. Dovada studiilor	77
8. Cerere formulată de angajator de restituire a diferenței dintre indemnizațiile de boală achitate salariaților și contribuția de concedii medicale datorate de angajator. Termenul de formulare a cererii	82
9. Neregulă derivând din starea de insolvență. Desființarea hotărârii prin care s-a dispus deschiderea procedurii de insolvență. Efecte asupra procesului verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare	86

10. Achiziții intracomunitare de bunuri second hand. Regim de TVA aplicabil	89
11. Legalitatea actelor administrative privind finanțarea cluburilor sportive	93
12. Termen de prescripție în cazul acțiunii prin care conducătorul unității administrativ teritoriale promovează acțiune pentru recuperarea unor creanțe stabilite în urma controlului Curții de Conturi. Neincidența termenului de prescripție de 5 ani din domeniul fiscal . Data de la care începe să curgă termenul general de trei ani.	98
13. Acțiune în constatarea nulității Hotărârii adoptate de Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor unei societăți comerciale pentru încălcarea termenului reglementat de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 151/2014. Respingere a acțiunii ca nefondată.	100

SECȚIA PENALĂ, PENTRU CAUZE CU MINORI ȘI DE FAMILIE

1. Vătămare corporală din culpă. Culpă comună - stabilirea proporției culpei și consecințele asupra soluționării, atât a laturii penale a cauzei, cât și a laturii civile.

Drept penal. Infracțiuni contra vieții, integrității corporale sau a sănătății. Lovirea și vătămarea integrității corporale sau a sănătății. Răspunderea civilă. Răspunderea delictuală. Răspunderea pentru fapta proprie. Repararea prejudiciului în cazul răspunderii delictuale. Obiectul reparației. Vinovăția comună. Pluralitatea de cauze.

Art. 184 alin. 2 și 4 Cod penal din 1969; Art. 1349, art. 1357, art.1371 și art. 1381 Cod civil. Legea nr. 136/1995.

Vătămare corporală din culpă. Culpă comună - stabilirea proporției culpei are consecințe atât asupra soluționării laturii penale a cauzei, cât și a laturii civile.

Daunele morale se stabilesc prin apreciere, ca urmare a aplicării criteriilor referitoare la consecințele negative suferite de cei în cauză, în plan fizic, psihic și afectiv, importanța valorilor lezate, măsura în care acestea au fost lezate, intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămării.

Principiul disponibilității este un principiu fundamental caracteristic procesului civil, în cauza dedusă judecătii, acțiunii civile, exercitate în cadrul procesului penal și constă și în dreptul părții civile cu capacitate de exercițiu de a se constitui sau nu parte civilă în procesul penal și de a fixa limitele și obiectul acțiunii civile.

Instanța nu poate depăși limitele acțiunii fixate de partea civilă, în speța noastră, în sensul de a-i acorda mai mult decât a cerut (plus și extra petita).

*Curtea de Apel Bacău – Secția penală, pentru cauze cu minori și de familie
Decizia penală nr. 1281 din 23 noiembrie 2016*

Prin sentința penală nr. 229 din data de 06.04.2016, pronunțată de Judecătoria Piatra Neamț, în temeiul art. 386 alin. 1 Cod procedură penală, cu aplicarea art. 5 Cod penal, s-a dispus schimbarea încadrării juridice a faptei pentru care a fost trimisă în judecată inculpata L.E., **din** infracțiunea de vătămare corporală din culpă, prevăzută de art. 184 alin. 2 și 4 din Codul penal de la 1969, **în** infracțiunea de vătămare corporală din culpă, prevăzută de art. 196 alin. 2 și 3 Cod penal și în baza art. 396 alin. 10, art. 396 alin. 1, 4 și 10 Cod procedură penală, raportat la art.83 Cod penal, s-a stabilit în sarcina inculpatei **L. E.**, pentru săvârșirea infracțiunii de vătămare corporală din culpă, prevăzută de art. 196 alin. 2 și 3 Cod penal, **pedeapsa principală de 4 (patru) luni închisoare.**

În temeiul art.83 alin.1 și 3 Cod penal, s-a dispus amânarea aplicării pedepsei închisorii pe un termen de supraveghere, stabilit în condițiile art. 82 Cod penal, de 2 (doi) ani, calculat de la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri.

În baza art.85 alin.1 Cod penal, s-a impus inculpatului ca pe durata termenului de supraveghere să respecte următoarele **măsuri de supraveghere:**

- a) să se prezinte la Serviciul de Probațiune Neamț, la datele fixate de acesta;
- b) să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa;
- c) să anunțe, în prealabil, schimbarea locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile, precum și întoarcerea;
- d) să comunice schimbarea locului de muncă;

e) să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existență.

În temeiul art.86 alin.1 Cod penal, s-a dispus ca pe durata termenului de supraveghere, datele prevăzute în art. 85 alin. (1) lit. c) - e) să fie comunicate Serviciului de Probațiune Neamț.

În baza art. 404 alin. 3 Cod procedură penală, s-a atras atenția inculpatei asupra consecințelor nerespectării măsurilor de supraveghere și ale săvârșirii de noi infracțiuni în cursul termenului de supraveghere.

S-a constatat că persoana vătămată **P.G. s-a constituit parte civilă în procesul penal și în temeiul art. 19 și art. 25 Cod procedură penală**, raportat la art. 1381, 1385, 1387, 1391 și 1392 Cod civil și art. 49-55 din Legea nr. 136/1995, a fost **admisă în parte acțiunea civilă** formulată de partea civilă **P.G. și a fost obligată** partea responsabilă civilmente - societatea de asigurare, la plata către acesta a sumei de 5.000 lei, cu titlu de daune materiale și a sumei de 20.000 lei, cu titlu de daune morale, cu reactualizarea sumelor în funcție de rata inflației, începând cu data producerii accidentului, din 27.03.2013 și până la data plății efective și a fost **respinsă ca neîntemeiată cererea părții civile** de obligare a asigurătorului la plata de despăgubiri pentru nerealizarea câștigului din muncă și cele generate de sporirea nevoilor de viață în cuantum de 1000 de lei lunar.

În baza art. 19 și art. 25 alin. 1 Cod procedură penală, raportat la art. 1381, 1382 și 1385 Cod civil, a fost **admisă acțiunea civilă** formulată de partea civilă S.A.J. Neamț, cu sediul în Piatra Neamț, str. Dimitrie Leonida, nr. 151, județul Neamț și a fost obligată inculpată să plătească părții civile menționate suma de 452,90 de lei, reprezentând contravaloarea transportului efectuat cu persoana vătămată **P. G.**, sumă care va fi actualizată la data executării.

În temeiul art. 19 și art. 25 alin. 1 Cod procedură penală, raportat la art. 1381, 1382, 1385 Cod civil, a fost **admisă acțiunea civilă** formulată de partea civilă Spitalul Județean de Urgență Neamț și a fost obligată inculpata să plătească părții civile menționate suma de 402,67 de lei, reprezentând cheltuielile de spitalizare ocazionate de asistența medicală acordată victimei Purcariu Gheorghe, sumă ce va fi actualizată la data executării.

În baza art. 274 alin.1 Cod procedură penală, a fost obligată inculpata la plata sumei de 1.000 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare avansate de stat.

Pentru a pronunța această hotărâre, instanța de fond a reținut următoarele:

Prin rechizitorul din 6.01.2015, în dosarul nr. 1587/P/2013, s-a dispus de Parchetul de pe lângă Judecătoria Piatra Neamț trimiterea în judecată în stare de libertate a **inculpatei L.E.**, pentru săvârșirea infracțiunii de **vătămare corporală din culpă**, prevăzută de art. 184 alin. 2 și 4 Cod penal de la 1969.

În fapt, s-a reținut că, la data de 27.03.2013, în jurul orei 19:30-20:00, în timp ce inculpata L.E. conducea autoturismul marca „Opel Zafira”, cu numărul de înmatriculare NT-...-..., pe DJ 156 A, cu o viteză ce depășea limita legală pe sectorul respectiv de drum, după ce a pătruns parțial pe contrasens pentru a ocoli un pieton ce se deplasa în afara părții carosabile, la revenirea pe banda sa de circulație, a fost surprinsă de angajarea în traversarea drumului public, ce nu era prevăzut cu marcaje sau indicatoare „trecere pentru pietoni” de la stânga la dreapta în direcția de deplasare, a persoanei vătămate P.G., pe care a accidentat-o, în urma evenimentului aceasta suferind leziuni ce au necesitat un număr de 210-220 de zile de îngrijiri medicale pentru vindecare.

În cursul urmăririi penale s-au administrat următoarele probe: proces-verbal de cercetare la fața locului și planșe foto - f.9-24; raport de expertiză tehnică - f. 30-33; înscrisuri medicale f.42-45; declarații persoană vătămată P.G. - fl.47,55; raport de expertiză medico-legală și supliment la raportul de expertiză - fl.51,54; fișa UPU - fl.57-59; declarație martor L.V. - fl.63,64; declarații inculpată L. E. - fl.67,68 70,71,78.

La primul termen de judecată în ședință publică, în conformitate cu prevederile art. 374 alin. 2 Cod procedură penală, inculpatei i-au fost aduse la cunoștință, învinuirea ce i se

aduce, precum și drepturile prevăzute de art. 83 Cod procedură penală și obligațiile prevăzute de art. 108 alin. 1 și 2 Cod procedură penală.

Totodată, inculpata a susținut că dorește să se prevaleze de dispozițiile art. 375 Cod procedură penală, în acest sens declarând că înțelege ca prezenta cauză să fie judecată exclusiv pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală și a situației de fapt reținute în fața instanței, în acest caz urmând să beneficieze de reducerea cu o treime în cazul pedepsei închisorii, iar în cazul pedepsei amenzii cu o pătrime în conformitate cu art. 396 Cod procedură penală.

Cu privire la aplicarea procedurii simplificate în cazul recunoașterii vinovăției prevăzute de art. 375 Cod procedură penală, instanța constată următoarele:

Procedura simplificată oferă posibilitatea inculpatului ca, înainte de începerea cercetării judecătorești, în cauză să încheie o tranzacție cu statul având ca și conținut renunțarea acestuia la dreptul de a solicita și a obține audierea martorilor acuzării și/sau de a propune și audia martori în apărare, cumulativ cu recunoașterea integrală a acuzației ce i se aduce, în schimbul reducerii cu o treime a limitelor de pedeapsă în cazul pedepsei închisorii și cu o pătrime în cazul pedepsei amenzii, în cazul în care va fi găsit vinovat de săvârșirea infracțiunii care i se impută.

În concret, în urma deliberării în baza probelor administrate în faza de urmărire penală și a audierii inculpatului în faza de judecată, instanța a stabilit dincolo de orice dubiu identitatea făptuitorului, situația de fapt și încadrarea juridică a acesteia.

Așa cum s-a stabilit în urma procedurii de cameră preliminară, prin încheierea din data de 23.02.2015, instanța a apreciat că toate actele și măsurile dispuse de către organele de urmărire penală au fost îndeplinite cu respectarea condițiilor prevăzute de lege pentru efectuarea valabilă a acestora, inclusiv probatoriile, care au fost administrate legal și cu respectarea drepturilor legale ale inculpatului, aceste aspecte nefiind contestate nici de inculpat. În consecință, instanța apreciază că sunt îndeplinite condițiile formale prevăzute de art. 374 al. 4 și 375 Cod procedură penală.

Analizând materialul probator administrat în cauză, instanța a reținut următoarea situație de fapt:

La data de 27.03.2013, în jurul orei 19:30-20:00, inculpata L.E. se deplasa pe DJ 156 A, în direcția Borlești-Roznov, cu autoturismul marca „Opel Zafira”, cu nr. de înmatriculare-....-...., cu faza de întâlnire a farurilor, pe timp de noapte, fiind singură în autoturism.

La un moment dat, pentru a ocoli un pieton ce se deplasa în afara părții carosabile în aceeași direcție de mers, conducătoarea auto a efectuat manevra de schimbare a direcției de mers, prin viraj spre stânga, pătrunzând parțial pe banda din sens opus. La revenirea pe banda sa de circulație, inculpata a fost surprinsă de angajarea în traversarea drumului public de la stânga la dreapta în direcția de deplasare, a persoanei vătămate P.G., care, aflată sub influența băuturilor alcoolice, fără să se asigure din ambele direcții, a continuat deplasarea în mers normal, deși a observat autoturismul ce se apropia.

Martorul L. V., care se afla în curtea locuinței sale, a observat-o pe persoana vătămată în momentele imediat anterioare angajării acesteia în traversarea drumului public. Potrivit martorului, numitul P.G. se afla sub influența vizibilă a băuturilor alcoolice, întrucât se clătina, acesta fiind probabil și motivul pentru care a căzut în fața barului. După ce s-a ridicat, persoana vătămată a început să traverseze drumul public.

Din cauza distanței reduse de la care a observat pietonul și a vitezei de deplasare a autoturismului, inculpata nu a dispus de timpul necesar de efectuare a manevrelor de evitare prin frânare sau schimbare a direcției de mers și a acroșat pietonul cu partea dreapta față a autoturismului. Persoana vătămată a fost preluată pe capotă și transportată cca. 30 m, după care a fost proiectată pe carosabil.

Impactul a avut loc în zona marcajului de delimitare a sensurilor de mers, iar din cauza șocului, inculpata L.E. nu a efectuat manevra de frânare energetică a autoturismului, acesta rulând liber până aproape de locul opririi.

În urma accidentului, potrivit raportului de expertiză medico legală și a suplimentului nr. 405/21.08.2013, persoana vătămată P.G. a prezentat un politraumatism: traumatism cranian (plagă contuză occipitală), traumatism toracic (fractură a trei coaste), traumatism al membrelor inferioare (fracturi deschise tibie și peroneu drept, fractură deschisă tibie stângă cu defect de părți moi), leziuni ce au necesitat multiple intervenții chirurgicale și au necesitat în totalitate 210-220 de zile de îngrijiri medicale pentru vindecare, datorate atât gravității inițiale a leziunilor cât și evoluției trenante, grevate de complicații septice și întârzierea consolidării.

Potrivit raportului de expertiză tehnică întocmit în cauză, în condițiile concrete producerii accidentului, respectiv pe timp de noapte, autoturismul având în momentele premergătoare accidentului viteza de 72 km/h, conducătoarea auto fiind stânenită de farurile unui autoturism ce se deplasa din sens opus (potrivit propriei declarații), precum și prin modul în care persoana vătămată P.G. s-a angajat în traversarea drumului public, fără să se asigure, printr-un loc unde nu existau indicatoare sau marcaje *trecere pentru pietoni*, accidentul nu putea fi evitat de către inculpată prin manevra de frânare întrucât timpul de care a dispus pentru luarea măsurilor de evitare a accidentului a fost mai mic decât cel care îi era necesar pentru oprirea autoturismului.

Accidentul putea fi evitat prin manevra de frânare dacă valoarea vitezei de circulație se afla în plaja de valori până la 72,7 km/h și conducătoarea auto observa pietonul în traversarea drumului public când se afla la o distanță de minim 54 m de la locul impactului. Prin locul respectiv, autovehiculele puteau să circule cu viteza de 50 km/h.

De asemenea, potrivit raportului de expertiză, accidentul nu putea fi evitat prin manevra de schimbare a direcției de mers.

Accidentul putea fi evitat de către victima P.G., dacă nu se angaja în traversarea drumului public de la stânga la dreapta în direcția de mers Borlești-Roznov, fără să se asigure din ambele direcții, printr-un loc unde nu existau indicatoare sau marcaje *trecere pentru pietoni*.

În aceste condiții, inculpata, circulând prin localitate cu o viteză de aproximativ 72 km/h, în timp ce din sens opus circula un alt autovehicul, la o distanță mai mică de 200 de m, pe timp de noapte, a încălcat prevederile art.49 pct.1 din OUG 195/2002 privind circulația pe drumurile publice și art.114 pct.2 din Regulamentul de aplicare a O.U.G. nr.195/2002 privind circulația pe drumurile publice.

Victima P.G., prin modul în care s-a angajat în traversarea drumului public, fără să se asigure din ambele direcții și printr-un loc unde nu existau indicatoare sau marcaje „*trecere pentru pietoni*” a încălcat prevederile art. 72 pct.3 din O.U.G. nr.195/2002 privind circulația pe drumurile publice și art. 167 lit. d din Regulamentul de aplicare a O.U.G. nr.195/2002 privind circulația pe drumurile publice.

Având în vedere conduita persoanei vătămate, care s-a angajat în traversarea drumului public, pe timp de noapte, fără să se asigure, printr-un loc unde nu existau indicatoare sau marcaje *trecere pentru pietoni*, aflată sub influența băuturilor alcoolice, se constată că a avut o culpă majoră în producerea accidentului, aspect care se impune a fi avut în vedere atât la individualizarea pedepsei cât și la soluționarea laturii civile.

Instanța de fond a apreciat că, **în drept**, *fapta inculpatei L.E., care la data de 27.03.2013, în jurul orei 19:30-20:00, în timp ce conducea autoturismul marca „Opel Zafira”, cu nr. de înmatriculare-....-....., pe DJ 156 A, cu o viteză ce depășea limita legală pe sectorul respectiv de drum, după ce a pătruns parțial pe contrasens pentru a ocoli un pieton ce se deplasa în afara părții carosabile, la revenirea pe banda sa de circulație, a fost surprinsă de angajarea în traversarea drumului public, ce nu era prevăzut cu marcaje sau indicatoare „trecere pentru pietoni” de la stânga la dreapta în direcția de deplasare, a persoanei vătămate P.G., pe care a accidentat-o, în urma evenimentului aceasta suferind leziuni ce au necesitat un număr de 210-220 de zile de îngrijiri medicale pentru vindecare, întrunește elementele constitutive al infracțiunii de **vătămare corporală din culpă, prevăzută de art. 196 alin. (2) și (3) Cod penal.***

Având în vedere intrarea în vigoare a Noului Cod penal pe parcursul soluționării prezentei cauze, devin incidente *prevederile art. 5 alin. 1 din Noul Cod penal, privitoare la aplicarea legii penale mai favorabile*, care instituie regula potrivit căreia în cazul în care de la săvârșirea infracțiunii până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale, se aplică legea mai favorabilă.

De asemenea, instanța a ținut seama de *Decizia nr. 265/06.05.2014 a Curții Constituționale* (publicată în Monitorul Oficial nr. 372 din 20.05.2014), referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Noul Cod penal, prin care s-a stabilit, cu caracter general obligatoriu pentru viitor, că aceste dispoziții sunt constituționale doar în măsura în care *nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile*.

Aceeși infracțiune era prevăzută în vechea reglementare de art. 184 alin. 2 și 4 Cod penal de la 1969.

Apreciind asupra legii penale mai favorabile, instanța a constatat că, potrivit noii reglementări, raportat la modul de individualizare a pedepsei, există posibilitatea stabilirii unei pedepse, cu amânarea aplicării acesteia, astfel, inculpatul în cauză nesuferind o condamnare.

Potrivit vechii reglementări, nu există o soluție echivalentă amânării aplicării pedepsei, orice soluție, în cazul recunoașterii vinovăției și constatării vinovăției inculpatului implicând condamnarea acestuia.

Pentru aceste motive, instanța a constatat că noua reglementare este mai favorabilă inculpatei.

Urmarea imediată a acestei fapte este reprezentată de vătămarea corporală a victimei, infracțiunea de *vătămare corporală din culpă* fiind una de rezultat.

Analizând situația personală a inculpatei L.E., instanța a constatat că aceasta este născută la data de 11.08.1981 în Piatra Neamț, este căsătorită, are doi copii minori în întreținere, studii medii și nu este cunoscută cu antecedente penale.

În baza textelor legale enunțate mai sus și a dispozițiilor art. 396 alin. 2 Cod procedură penală, instanța urmează să aplice inculpatei o pedeapsă la individualizarea căreia se vor avea în vedere dispozițiile art. 74 Cod penal.

Prima instanță a motivat că la individualizarea judiciară a pedepsei a avut în vedere criteriile generale prevăzute de art. 74 Cod penal și anume: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs ori a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului, conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta starea de sănătate, situația familială și socială a inculpatului.

La stabilirea pedepsei s-au avut în vedere toate elementele ce caracterizează persoana inculpatei, inclusiv conduita sinceră a acesteia. Pedeapsa trebuie să fie de natură a asigura reeducarea inculpaților și să prevină săvârșirea de noi infracțiuni. Cunoașterea caracteristicilor unui infractor prezintă o importanță deosebită pentru determinarea gradului concret de pericol social al acestuia și pentru stabilirea unei pedepse eficiente.

Modul de comportate în societate, caracterizat prin disciplină în muncă și o viață conformă cu regulile de conviețuire socială, poate determina concluzia că inculpata nu a comis infracțiunea datorită înclinației sale pentru comiterea de fapte antisociale, ci datorită unui complex de împrejurări care au contribuit ca inculpata să se abată de la conduita sa obișnuită.

Inculpata a avut o atitudine cooperantă pe parcursul procesului penal, recunoscând și regretând săvârșirea faptei.

În ceea ce privește necesitatea aplicării pedepsei, instanța a constatat că sunt îndeplinite condițiile art. 83 Cod penal, pedeapsa stabilită nefiind mai mare de 2 (doi) ani închisoare; inculpata nu a mai fost condamnată anterior la pedeapsa închisorii; acesta și-a

manifestat acordul de a presta o muncă în folosul comunității iar în raport de persoana inculpatului, de conduita avută anterior săvârșirii infracțiunii, de eforturile depuse de acesta pentru înlăturarea sau diminuarea consecințelor infracțiunii, precum și de posibilitățile sale de îndreptare, instanța a apreciat că aplicarea imediată a unei pedepse nu este necesară, dar se impune supravegherea conduitei sale pe o perioadă determinată.

De asemenea, se constată faptul că maximul special prevăzut de lege pentru infracțiunile săvârșite de inculpată este de 3 (trei) ani închisoare, valoare inferioară celei prevăzute de art. 83 alin. 2 Cod penal, iar inculpata nu s-a sustras de la urmărire penală ori de la judecată și nu a încercat zădărnicea aflării adevărului ori a identificării și tragerii la răspundere a autorului sau a participanților.

Față de aceste considerente, în baza art.83 alin.1 și 3 Cod penal, instanța a amânat aplicarea pedepsei închisorii pe un termen de supraveghere de 2 (doi) ani, calculat de la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri, termen stabilit în conformitate cu prevederile art. 84 Cod penal.

Pentru aceste motive, în temeiul art.386 alin. 1 Cod procedură penală, cu aplicarea art. 5 Cod penal, instanța a schimbat încadrarea juridică a faptei pentru care a fost trimisă în judecată inculpata L.E. din infracțiunea de vătămare corporală din culpă, prevăzută de art.184 alin.2 și 4 Cod penal de la 1969, în infracțiunea de vătămare corporală din culpă prevăzută de art. 196 alin. (2) și (3) Cod penal.

În temeiul art. 196 alin. (2) și (3) Cod penal în vigoare, cu aplicarea art. 396 alin. 10, art. 396 alin. (1), (4) Cod procedură penală, raportat la art. 83 Cod penal, a stabilit în sarcina inculpatei L.G., pedeapsa de 4 (patru) luni închisoare, pentru săvârșirea infracțiunii de vătămare corporală din culpă, prevăzută de art. art. 196 alin. (2) și (3) Cod penal.

În temeiul art. 85 alin. (1) Cod penal, pe durata termenului de supraveghere, inculpata trebuie să respecte următoarele măsuri de supraveghere:

- a) să se prezinte la Serviciul de Probațiune Neamț, la datele fixate de acesta;
- b) să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa;
- c) să anunțe, în prealabil, schimbarea locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile, precum și întoarcerea;
- d) să comunice schimbarea locului de muncă;
- e) să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existență.

În temeiul art. 86 alin. (1) Cod penal pe durata termenului de supraveghere, datele prevăzute în art. 85 alin. (1) lit. c) - e) se comunică Serviciului de Probațiune Neamț.

În temeiul art. 404 alin. (3) Cod procedură penală, va atrage atenția inculpatei asupra consecințelor nerespectării măsurilor de supraveghere și ale săvârșirii de noi infracțiuni în cursul termenului de supraveghere.

Pe latură civilă:

Instanța a constatat că persoana vătămată P.G. s-a constituit parte civilă cu suma de 15.000 de lei, reprezentând daune materiale (contravaloarea cheltuielilor de transport, tratamente medicale, medicamente, cheltuielile de întreținere pe perioada internării) și cu suma de 300.000 de lei - reprezentând daune morale. Persoana vătămată a solicitat și despăgubiri pentru nerealizarea câștigului din muncă și cele generate de sporirea nevoilor de viață în cuantum de 1.000 de lei lunar.

De asemenea, Serviciul de Ambulanță Județean Neamț s-a constituit parte civilă cu suma de 452,90 de lei, reprezentând contravaloarea cheltuielilor de transport și asistență medicală acordată victimei (fl. 34), iar Spitalul Județean de Urgență Neamț s-a constituit parte civilă în procesul penal cu suma de 402,67 de lei, reprezentând cheltuielile de spitalizare ocazionate de asistența medicală acordată victimei P.G. În dovedirea pretențiilor civile, partea civilă a depus la dosar o copie după decontul de cheltuieli emis pe numele persoanei vătămate (fl. 36).

Procedând la analizarea pretențiilor civile formulate de persoana vătămată P.G. împotriva inculpatului, instanța constată că acestea se concretizează în solicitarea reparării integrale atât a prejudiciului *material*, cât și a prejudiciului *moral* subsecvent comiterii faptei antisociale care întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de vătămare corporală din culpă.

Acoperirea prejudiciului material vizează, din perspectiva părții vătămate, restituirea sumelor pe care aceasta le-a cheltuit în vederea restabilirii stării optime de sănătate, *cheltuieli dovedite în parte* prin înscrisurile administrate în cauză și prin declarațiile martorilor.

Înscrisurile reprezentând copii ale biletului de ieșire din spital, ale certificatului medico-legal, ale chitanțelor/bonurilor fiscale în care sunt consemnate sumele efectiv achitate, raportul de nouă expertiză medico-legală și ale celorlalte acte medicale, dovedesc faptul că, în urma accidentului rutier, partea vătămată a suferit leziuni traumatice corporale, din cauza cărora a necesitat un număr total de 300 - 320 zile de îngrijiri medicale.

Potrivit raportului de nouă expertiză medico-legală, rezultă că persoana vătămată P.G. a suferit în luna martie 2013 un politraumatism obiectivat prin: traumatism cranian (plagă contuză occipitală), traumatism toracic (fractură a 3 coaste), traumatism al membrelor inferioare (fractură deschisă tibie și peroneu drept, fractură deschisă tibie stângă cu defect părți moi, pentru care s-a intervenit chirurgical). În evoluție au apărut complicații: pseudartroză supurată gamba stângă și osteită cronică fistulizată. Leziunile de violență constatate s-au putut produce în cadrul unui accident rutier, victima fiind pieton și pot data din 27.03.2013. Leziunile au necesitat 300-320 zile îngrijiri medicale pentru vindecare, timp ce include spitalizarea, intervențiile chirurgicale și perioada de recuperare. La data examinării actuale susnumitul prezintă: veche fractură bimalolară dreaptă, operată și pseudartroză 1/3 inferioară gambă stângă infectată cu orificiu fistulos pe fața antero-internă gambă stângă pentru care se recomandă intervenție chirurgicală și kinetoterapie.

S-a mai constatat că pseudartroza supurată și osteita cronică fistulizată sunt complicații ale fracturilor deschise rezultate în urma evenimentului rutier din data de 27.03.2013. Aprecieri definitive asupra eventualelor sechele de natură infirmizantă și /sau invalidantă vor putea fi făcute după epuizarea tuturor mijloacelor terapeutice.

De asemenea, martorul audiat în cauză **B.I.** a confirmat faptul că, o perioadă de timp după accident, partea vătămată a fost *în imposibilitate de a-și desfășura activitățile curente, a fost afectat din punct de vedere psihic și a cheltuit mai multe sume de bani în vederea transportului la unitățile spitalicești, pentru îngrijiri.*

Nu există la dosar niciun document medical care să ateste că părții vătămate i-ar fi fost diminuată capacitatea de muncă din cauza accidentului, drept urmare, nu este suficient ca un martor să declare că părții vătămate i-a fost afectată capacitatea de muncă, în lipsa oricăror alte probe care să se coroboreze cu aceasta.

S-a avut în vedere și gradul de culpă al persoanei vătămate la producerea accidentului, în speță faptul că victima P.G., prin modul în care s-a angajat în traversarea drumului public, fără să se asigure din ambele direcții și printr-un loc unde nu existau indicatoare sau marcaje „trecere pentru pietoni” a încălcat prevederile art. 72 pct.3 din O.U.G. nr.195/2002 privind circulația pe drumurile publice și art. 167 lit. d din Regulamentul de aplicare a O.U.G. nr.195/2002 privind circulația pe drumurile publice.

Având în vedere conduita persoanei vătămate care s-a angajat în traversarea drumului public, pe timp de noapte, fără să se asigure, printr-un loc unde nu existau indicatoare sau marcaje *trecere pentru pietoni*, aflată sub influența băuturilor alcoolice, se constată că a avut o culpă majoră în producerea accidentului, aspect ce se impune a fi avut în vedere la soluționarea laturii civile.

Analizând cuprinsul dosarului, instanța a reținut că persoana vătămată a avut o contribuție majoră la provocarea accidentului, care ar fi putut fi evitat în cazul în care dispozițiile legale încălcate ar fi fost respectate de persoana vătămată P.G.

Astfel, s-a apreciat că daunele materiale solicitate de persoana vătămată au fost doar parțial justificate și pe cale de consecință, asigurătorul urmează a fi obligat să îi plătească părții civile suma de 5.000 lei, cu titlu de daune materiale.

În ceea ce privește prejudiciul moral, acesta reprezintă consecințele negative, rezultatele dăunătoare ale lezării valorilor cu conținut neeconomic ce reprezintă tot atâtea atribute ale personalității umane, definind-o. În cazul de față este vorba de un prejudiciul moral constând în suferința psihică ce a fost cauzată persoanei vătămate de fapta inculpatului.

Repararea integrală a prejudiciului reprezintă principiul de bază al răspunderii civile delictuale, consacrat de dispozițiile art. 1057 Cod civil, în termeni preciși și cuprinzători, ce evocă neîndoiește ideea reparării daunei în totalitatea sa, fără nicio restrângere sau limitare în raport de natura intrinsecă a acestuia. De asemenea, potrivit art. 19 alin.1 Cod procedură penală, acțiunea civilă poate avea ca obiect și **tragerea la răspundere civilă pentru repararea daunelor morale, potrivit legii civile**.

Deși cuantificarea prejudiciului moral nu este supusă unor criterii legale de determinare, **daunele morale se stabilesc prin apreciere**, ca urmare a aplicării criteriilor referitoare la **consecințele negative** suferite de cei în cauză, în plan fizic, psihic și afectiv, **importanța valorilor lezate**, măsura în care acestea au fost lezate, **intensitatea** cu care au fost percepute consecințele vătămării.

Este de necontestat că, prin natura sa nepecuniară, prejudiciul moral nu poate fi exprimat în bani, dar nici nu este oportună o altă modalitate de reparare a acestei categorii de prejudicii. Așa fiind, fără a face abuz de aplicarea unor reguli arbitrare, instanța consideră că, pentru a se asigura o reparație bazată pe un raport echitabil între faptă și prejudiciul suferit pe plan psihic, nu se impune a se analiza sarcina probei în mod rigid.

Toate aceste criterii se subordonează conotației aprecierii rezonabile, pe o bază echitabilă, corespunzătoare prejudiciului real și efectiv produs, astfel încât să nu se ajungă la o îmbogățire fără justă cauză a celui care pretinde daunele morale.

Instanța a motivat că avut în vedere și Recomandările Consiliului European (Londra, 1969), care subliniază că principiul reparației daunelor morale trebuie recunoscut ca fiind aplicabil în cazul leziunilor corporale, despăgubirea având rolul de a acorda o compensare victimei; pe lângă daunele materiale suferite de partea vătămată, au existat și prejudicii morale care decurg din internarea în spital, din traumele fizice suferite, sechelele posttraumatice, toate afectând negativ posibilitatea părții vătămate de a participa la viața socială și de familie, comparativ cu situația anterioară vătămării produse prin fapta ilicită a inculpatului.

În aceste condiții, în speță, s-au avut în vedere **suferințele fizice intense** provocate persoanei vătămate de leziunile produse în urma accidentului rutier provocat de inculpat, leziuni grave, **vindecabile în 300 - 320 zile de îngrijiri medicale**, și faptul că aceasta a fost **lipsită, pentru o perioadă îndelungată de posibilitatea de a-și desfășura activitățile zilnice potrivit voinței sale, dar și contribuția personală a victimei la producerea accidentului**.

Instanța a arătat că mai ținut cont de vârsta și nivelul pregătirii profesionale a persoanei vătămate, de faptul că aceasta a resimțit puternic consecințele negative ale accidentului rutier, de culpa inculpatei în producerea accidentului, dar și de aspectul că acest eveniment nu i-a produs părții civile leziuni cu caracter permanent, de natură a-i afecta pe termen lung starea de sănătate sau capacitatea de muncă.

Drept urmare, instanța a apreciat că este echitabil a se acorda persoanei vătămate **P.G.** o indemnizație pentru reparația prejudiciului nepatrimonial, în sumă de 20.000 lei, acțiunea sa civilă urmând a fi admisă doar în parte, evitând astfel o îmbogățire fără justă cauză.

Instanța a respins ca neîntemeiată cererea părții civile de obligare a asigurătorului la plata de despăgubiri pentru nerealizarea câștigului din muncă și cele generate de sporirea nevoilor de viață în cuantum de 1000 de lei lunar, în condițiile în care nu s-a dovedit o contribuție majoră la producerea accidentului din partea inculpatei și nici faptul că sporirea nevoilor de viață în ce privește pe victimă au fost cauzate în mod preponderent de inculpată.

În ceea ce privește părțile civile Spitalul Județean de Urgență Neamț și SAJ Neamț, instanța a constatat că, potrivit dispozițiilor art.49 alin.1 din Legea nr.136/1995, modificată: *„asigurătorul acorda despăgubiri pentru prejudiciile de care asigurații răspund, în baza legii, fata de persoanele păgubite prin accidente de autovehicule”*, iar la art.50 alin. 1 din aceeași lege se prevede ca *„despăgubirile se acorda pentru sumele pe care asiguratul este obligat sa le plătească cu titlu de dezdăunare si cheltuieli de judecata, persoanelor păgubite prin vătămare corporala sau deces, precum si prin avarierea sau distrugerea de bunuri”*. Astfel, unitatea spitaliceasca nu se încadrează în categoria persoanelor menționate în aceste dispoziții, nefiind o persoana păgubită prin vătămare corporala sau deces ori prin avarierea sau distrugerea de bunuri.

Pe de altă parte art. 313 alin. 1 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, prevede următoarele: *„persoanele care prin faptele lor aduc daune sănătății altei persoane răspund potrivit legii și au obligația să repare prejudiciul cauzat furnizorului de servicii medicale reprezentând cheltuielile efective ocazionate de asistenta medicala acordata. Sumele reprezentând cheltuielile efective vor fi recuperate de către furnizorii de servicii medicale”*. Pentru aceste motive, instanța a constatat faptul ca asigurătorul de răspundere civila obligatorie nu face parte din categoria vizata de dispozițiile art. 313.

Prin contractul de asigurare de răspundere civila auto, asigurătorul preia riscurile accidentelor de autovehicule, constând în prejudicii directe cauzate terților prin fapta asiguratului. Prin „prejudiciu asigurat” se înțeleg toate consecințele vătămătoare produse asupra victimelor accidentate.

Cheltuielile de spitalizare nu reprezintă, însă, un prejudiciu direct cauzat prin accidentul de circulație, între fapta inculpatului și acest prejudiciu neexistând o relație causală directă. Prejudiciile unităților spitalicești, pentru care s-au constituit părți civile în cauza, sunt consecința acordării asistentei și îngrijirii medicale către persoana vătămată, în baza contractului de asigurare încheiat de acesta și nu urmarea directă a accidentului rutier. Unitatea spitalicească este un furnizor de servicii medicale care, potrivit legii, are dreptul de a-și recupera cheltuielile de spitalizare de la persoana responsabilă de producerea accidentului, respectiv de la inculpată.

Pentru aceste motive, în temeiul art. 19 și art. 25 alin. 1 Cod procedură penală, raportat la art. 1381, 1382, 1385 Cod civil, instanța a **admis acțiunea civilă** formulată de partea civilă S.A.J. Neamț, cu sediul în Piatra Neamț, str. Dimitrie Leonida, nr. 151, județul Neamț și a obligat-o pe inculpată să plătească părții civile menționate suma de 452,90 de lei, reprezentând contravaloarea transportului efectuat cu persoana vătămată **P.G.**, sumă care va fi actualizată la data executării, iar în temeiul art. 19 și art. 25 alin. 1 Cod procedură penală, raportat la art. 1381, 1382, 1385 Cod civil, va **admite acțiunea civilă** formulată de partea civilă Spitalul Județean de Urgență Neamț și a fost obligată inculpată să plătească părții civile menționate suma de 402,67 de lei, reprezentând cheltuielile de spitalizare ocazionate de asistența medicală acordată victimei P.G., sumă care va fi actualizată la data executării.

În baza art. 274 alin. (1) și (3) Cod procedură penală, a obligat inculpatul la plata sumei de 1.000 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare avansate de stat.

Împotriva acestei hotărâri au declarat apel: Parchetul de pe lângă Judecătoria Piatra Neamț, partea civilă P.G. și partea responsabilă civilmente.

Prin decizia penală nr.1281/2016 din data de 23.noiembrie.2016, Curtea de Apel Bacău, în temeiul art. 421 pct. 2 lit. a Cod procedură penală, au fost **admise apelurile declarate de Parchetul de pe lângă Judecătoria Piatra Neamț, de apelantul-parte civilă P.G. și de apelanta-parte responsabilă civilmente S.A.R. A., prin lichidator judiciar ...**, numai în ceea ce privește cuantumul pedepsei principale stabilite în sarcina inculpatei, soluționarea laturii civile, dar doar privindu-le pe părțile civile Serviciul de Ambulanță Județean Neamț și Spitalul Județean de Urgență Neamț, cuantumul despăgubirilor civile, cu titlul de daune materiale și daune morale, acordate părții civile P.G., soluționarea capătului de

cerere privind plata unei prestații periodice și a dispozițiilor referitoare la reactualizarea sumelor acordate cu titlul de despăgubiri civile către această parte civilă.

A fost desființată sentința penală apelată, doar sub aceste aspecte, s-a reținut cauza spre rejudecare și în fond și în consecință;

A fost majorat quantumul pedepsei principale stabilite în sarcina inculpatei, de la 4 (patru) luni închisoare, la 1 (un) an închisoare.

S-a dispus majorarea quantumului despăgubirilor civile la care a fost obligată partea responsabilă civilmente Societatea de Asigurare Reasigurare ASTRA S.A. București, prin lichidator judiciar KPMG RESTRUCTURING SPRL București, către partea civilă P.G., cu titlul de daune materiale, de la suma de 5.000 lei, la suma de 15.000 lei, precum și a celor cu titlul de daune morale, de la suma de 20.000 lei, la suma de 100.000 lei.

A fost obligată partea responsabilă civilmente să plătească părții civile P.G. suma totală de 8.479 lei, echivalentul prestației periodice lunare, pentru perioada 27.03.2013-27.10.2016 și suma de câte 349 lei lunar, începând cu data de 28.10.2016 și până la încetarea stării de incapacitate.

Au fost înlăturate din sentința penală apelată dispozițiile referitoare la reactualizarea, în funcție de rata inflației, a sumelor acordate cu titlul de despăgubiri civile, către partea civilă P.G.

A fost obligată partea responsabilă civilmente să plătească părții civile Serviciul de Ambulanță Județean Neamț suma de 339,75 lei, cu titlul de despăgubiri civile, reprezentând cheltuieli de transport.

A fost obligată partea responsabilă civilmente să plătească părții civile Serviciul de Spitalul Județean de Urgență Neamț suma de 302 lei, cu titlul de despăgubiri civile, reprezentând cheltuieli de spitalizare, reactualizată începând cu data de 28.03.2014, până la plata efectivă a debitului.

Au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței penale apelate.

În baza art. 275 alin. 3 Cod procedură penală, cheltuielile judiciare avansate de stat, în apel, au fost lăsate în sarcina statului, iar în temeiul art. 276 Cod procedură penală, a fost obligată partea responsabilă civilmente să plătească apelantului-parte civilă P.G. suma de 800 lei, cu titlul de cheltuieli judiciare, reprezentând onorariu avocat la instanța de apel.

Pentru a pronunța această decizie, Curtea de Apel Bacău a reținut următoarele:

În cauză, instanța de fond a reținut o greșită situație de fapt, dar doar sub aspectul gradului de culpă al părților în producerea accidentului de circulație, care a avut drept consecință vătămarea gravă a persoanei vătămate P.G. însă cu consecințe directe în ceea ce privește quantumul pedepsei stabilite în sarcina inculpatei, dar și a modului de soluționarea a laturii civile a cauzei.

De asemenea, instanța de fond avea obligația să stabilească în concret procentul culpei inculpatei și al persoanei vătămate P.G. în producerea accidentului de circulației, iar nu doar să susțină, ca de altfel și fără temei, că persoana vătămată „a avut o culpă majoră în producerea accidentului.”

Stabilirea în concret a procentului culpei avea consecințe directe atât în ceea ce privește soluționarea laturii penale a cauzei, precum și a laturii civile, privind-o atât pe partea civilă P.G., cât și pe părțile civile Serviciul de Ambulanță Județean Neamț și Spitalul de Urgență al Județului Neamț.

Instanța de fond a respectat dispozițiile procedurale referitoare la motivarea hotărârii, în sensul că a descris fapta săvârșită de inculpată, cu arătarea timpului și locului unde a fost comisă și încadrarea juridică dată acesteia; de asemenea a analizat probelor care au servit ca temei pentru soluționarea atât a laturii penale a cauzei, cât și a laturii civile și a arătat temeiurilor de drept care justifică soluțiile date în cauză.

Instanța de control judiciar își însușește doar în parte motivarea hotărârii apelate făcută de instanța de fond, desigur cu completările și corectivele care vor fi făcute, în raport și de aspectele de nelegalitate și de netemeinicie, care vor fi prezentate.

Din examinarea actelor și lucrărilor dosarului rezultă pe deplin vinovăția intimatei- inculpate pentru infracțiunea pentru care s-a dispus stabilirea în sarcina inculpatei a pedepsei închisorii și amânarea aplicării pedepsei.

De altfel, instanța de fond a reținut că inculpata a declarat, înainte de începerea cercetării judecătorești, că recunoaște săvârșirea infracțiunii pentru care a fost trimisă în judecată, că solicită ca judecata să aibă loc pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale și a cerut aplicarea procedurii simplificate a recunoașterii învinuirii, cerere care, în mod corect a fost admisă de instanța de fond.

În ceea ce privește situația de fapt, în urma analizei probelor administrate, Curtea reține următoarele:

Persoana vătămată P.G. este locuitor al satului Ruseni, comuna Borlești județul Neamț.

La data de 27.03.2013, în jurul orei 19:30-20:00, inculpata L.E. se deplasa pe DJ 156 A, în direcția Borlești-Roznov, la volanul autoturismului marca „Opel Zafira”, cu numărul de înmatriculare-....-..., cu faza de întâlnire a farurilor, fiind singură în autoturism.

La un moment dat, pentru a ocoli un pieton care se deplasa în afara părții carosabile în aceeași direcție de mers, inculpata L.E. a efectuat manevra de schimbare a direcției de mers, prin viraj spre stânga, pătrunzând parțial pe banda din sens opus.

La revenirea pe banda sa de circulație, inculpata a fost surprinsă de angajarea în traversarea drumului public, de la stânga la dreapta, în direcția de deplasare, a persoanei vătămate P.G., care, fără să se asigure din ambele direcții, a continuat deplasarea.

Impactul dintre autoturismul condus de inculpată și persoana vătămată P.G. a avut loc în zona marcajului de delimitare a sensurilor de mers.

Persoana vătămată a fost preluată pe capotă și transportată cca 30 m, după care a fost proiectată pe carosabil.

Se impune a se arăta că inculpata L.E. nu a efectuat nici o manevră de evitate a persoanei vătămate, prin schimbarea direcției de mers și nici de frânare a autoturismului, acesta după impactul foarte puternic cu persoana vătămată rulând liber până aproape de locul opririi.

Imediat după producerea accidentului persoana vătămată P.G. a fost transportată la Spitalul de Urgență al Județului Neamț, unde i s-au recoltat probe biologice în vederea stabilirii alcoolemiei și unde i s-au acordat îngrijiri medicale.

De asemenea, la Spitalul de Urgență al Județului Neamț a fost condusă și inculpata L.E., unde i s-au recoltat probe biologice în vederea stabilirii alcoolemiei.

Instanța de fond a reținut că persoana vătămată era sub influența băuturilor alcoolice, aspect care este contrazis de proba științifică efectuată la scurt timp de la producerea accidentului de circulație.

Astfel, din Buletinul de analiză toxicologică. - fl. 60 dosar urmărire penală, rezultă că persoana vătămată P.G. avea alcoolemia 0 ‰.

Instanța de fond și-a fundamentat susținerea, privind faptul că persoana vătămată era sub influența băuturilor alcoolice, pe depoziția martorului L.E.

În primul rând trebuia arătat că se impune a se da relevanță unei situații de fapt dovedită cu o probă științifică, respectiv Buletinul de analiză toxicologică, iar nu cu depoziția unui martor, care, de altfel, în declarația dată arată că victima *părea* în stare de ebrietate.

Conducătorii de vehicule sunt obligați să respecte viteza maximă admisă pe sectorul de drum pe care circulă și pentru categoria din care face parte vehiculul condus, precum și cea impusă prin mijloacele de semnalizare.

Potrivit raportului de expertiză tehnică întocmit în cauză s-a stabilit că inculpata circula prin localitate cu o viteză de 72 km/h.

Ori, în conformitate cu dispozițiile art.49 alin.1 din O.U.G. nr.195/2002 privind circulația pe drumurile publice și art.114 pct.2 din Regulamentul de aplicare a O.U.G. nr.195/2002: „*limita maximă de viteză în localități este de 50 km/h.*”

Potrivit art.114 alin.2 din Regulamentul de aplicare a O.U.G. nr.195/2002: „Pe timpul nopții, la apropierea a două vehicule care circulă din sensuri opuse, conducătorii acestora sunt obligați ca de la o distanță de cel puțin 200 m să folosească luminile de întâlnire concomitent cu reducerea vitezei. Când conducătorul de autovehicul se apropie de un autovehicul care circulă în fața sa, acesta este obligat să folosească luminile de întâlnire de la o distanță de cel puțin 100 m.”

În condițiile în care conductorul vehiculului din față, nu respectă aceste dispoziții legale, conducătorul celuilalt vehicul are obligația să reducă viteza și chiar să-l oprească în siguranță și fără a să afecteze circulația celorlalte vehicule și în nici un caz să circule cu viteză care să facă imposibilă evitarea unui accident de circulație.

Inculpata prin însăși declarația pe care a dat-o inculpata la scurt timp de la producerea accidentului de circulație, aceasta a recunoscut că în momentul premergător impactului cu victima a fost stânenită de farurile unui autoturism care se deplasa din sens opus.

Din lucrările dosarului rezultă că inculpata nu a redus viteza, nu a folosit sistemul de frânare, autovehiculul oprindu-se după impactul cu victima.

Victima P.G., prin modul în care s-a angajat în traversarea drumului public, fără să se asigure din ambele direcții și printr-un loc unde nu existau indicatoare sau marcaje „trecere pentru pietoni”, a încălcat prevederile art. 72 pct. 3 din O.U.G. nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice și art. 167 lit. d din Regulamentul de aplicare a O.U.G. nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice.

În conformitate cu aceste dispoziții legale: „Pietonii sunt obligați să se deplaseze numai pe trotuar, iar în lipsa acestuia, pe acostamentul din partea stânga a drumului, în direcția lor de mers. Când și acostamentul lipsește, pietonii sunt obligați să circule cât mai aproape de marginea din partea stângă a părții carosabile, în direcția lor de mers.

Traversarea drumului public de către pietoni se face perpendicular pe axa acestuia, numai prin locurile special amenajate și semnalizate corespunzător, iar în lipsa acestora, în localități, pe la colțul străzii, numai după ce s-au asigurat că o pot face fără pericol pentru ei și pentru ceilalți participanți la trafic.”

Situația de fapt astfel reținută rezultă din următoarele mijloace de probă: proces-verbal de cercetare la fața locului și planșe foto - fl. 9-24, raportul de expertiză tehnică - fl. 30-33, înscrisuri medicale - fl.42-45, Buletinul de analiză toxicologică - alcoolemie nr. 536/276 din data de 28.03.2013, declarații persoană vătămată P.G. - fl.47,55, actele medicale fl. 57-59 DUP, raportul de expertiză medico-legală și supliment la raportul de expertiză - fl. 51,54 dosar urmărire penală, Raportul de nouă expertiză medico-legală nr. 8959 din data de 12.01.2016, întocmit de Institutul de Medicină Legală Iași - fl.114-118 dosar fond, Avizul Comisiei de Avizare și Control al actelor medico-legale nr. 10608 din data de 27.01.2016, declarația martorilor L.V. - fl. 63 și 64 și B.I. - fl. 124 dosar fond, coroborate cu declarațiile inculpatei L.E. - fl. 67, 68, 70,71 și 78 dosar urmărire penală și fl. 29 dosar fond.

În raport de probele administrate și de aspectele arătate mai, Curtea constată că inculpata a avut o culpă în producerea accidentului de circulație de 75 %, iar persona vătămată de 25 %, culpă care urmează să se reflecte și în ceea ce privește soluționarea laturii civile a cauzei.

În drept, în mod corect, s-a apreciat de instanța de fond că fapta inculpatei întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de vătămare corporală din culpă, prevăzută de art. 196 alin. 2 și 3 Cod penal.

În ceea ce privește individualizarea judiciară a pedepsei principale, instanța de fond a făcut o greșită individualizare a pedepsei principale, sub aspectul cuantumului.

În conformitate cu dispozițiile art. 74 Cod penal, stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii:

- a) împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite;
- b) starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită;

- c) natura și gravitatea rezultatului produs ori a altor consecințe ale infracțiunii;
- d) motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit;
- e) natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului;
- f) conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal;
- g) nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială.

În raport de situația de fapt reținută, de aspectele mai sus prezentate și de aceste criterii de individualizare, dar cu deosebire, natura și frecvența rezultatului produs ori a altor consecințe ale infracțiunii, persoana vătămată prezentând, așa cum rezultă și din Raportul de nouă expertiză medico-legală nr. 8959 din data de 12.01.2016, întocmit de Institutul de Medicină Legală Iași - fl.114-118 dosar fond, în urma accidentului provocat de inculpată, *un traumatism cranian (plagă contuză occipitală), traumatism toracic (fractură a trei coaste), traumatism al membrilor inferioare (fracturi deschise tibie și peroneu drept, fractură deschisă tibie stângă cu defect de părți moi), leziuni care au necesitat multiple intervenții chirurgicale și au necesitat în totalitate 300-320 de zile de îngrijiri medicale pentru vindecare*, Curtea constată că se impune majorarea cuantumului pedepsei principale stabilite în sarcina inculpatei la 1 (un) an închisoare, desigur că amânarea aplicării acestei pedepse.

Referitor la soluționarea laturii civile a cauzei, Curtea reține următoarele:

Curtea reamintește că acțiunea civilă în procesul penal are ca obiect tragerea la răspundere civilă a inculpatului, iar atunci când există a părții responsabile civilmente, în vederea obligării la repararea justă și integrală a pagubelor cauzate prin infracțiunea săvârșită.

Răspunderea civilă a inculpatului este întemeiată pe dispozițiile art. 1349 alin. 1 și 2 Cod civil, potrivit cărora orice persoană are îndatorirea să respecte regulile de conduită pe care legea sau obiceiul locului le impune și să nu aducă atingere, prin acțiunile ori inacțiunile sale, drepturilor sau intereselor legitime ale altor persoane. Cel care, având discernământ, încalcă această îndatorire răspunde de toate prejudiciile cauzate, fiind obligat să le repare integral.

Exercitarea acțiunii civile în cadrul procesului este condiționată de îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- a) infracțiunea să fi cauzat un **prejudiciu** material sau moral;
- b) între infracțiunea săvârșită și prejudiciul cerut a fi acoperit să existe o **legătură de cauzalitate**;
- c) prejudiciul trebuie **să fie cert**;
- d) prejudiciul **să nu fi fost reparat**;
- e) în cazul persoanelor fizice cu capacitate deplină de exercițiu **să existe cererea de constituire ca parte civilă** în cadrul procesului penal.

Prejudiciul reprezintă rezultatul negativ al încălcării ilicite a unui drept subiectiv și potrivit principiului (*restitutio in integrum*), cel vinovat de producerea faptului prejudiciabil, trebuie obligat la înlăturarea tuturor consecințelor dăunătoare ale faptului ilicit și culpabil, fie ele patrimoniale sau nepatrimoniale, în scopul repunerii, pe cât posibil, în situația anterioară a victimei.

Despăgubirile bănești, care constă într-o sumă de bani, trebuie să reprezinte valoarea, atât a pierderii suferite (*damnum emergens*), cât și a folosului de care a fost lipsită partea civilă (*lucrum cessans*).

Astfel, în procesul penal în cazul în care părțile civile exercită acțiunea civilă, instanța are obligația de a stabili dacă prin fapta comisă de inculpat cu vinovăție s-a produs un prejudiciu și în caz afirmativ să stabilească întinderea acestuia. În aceste condiții răspunderea civilă delictuală fiind condiționată de existența unui prejudiciu, rezultă că existența acestuia, întinderea lui și legătura de cauzalitate dintre prejudiciu și faptă trebuie dovedite.

Rezultă deci că pentru acordarea de despăgubiri civile este necesar să se stabilească prin probe certe atât existența unui prejudiciu, cât și valoarea acestuia. Tragerea la răspundere civilă a autorului faptei ilicite nu poate să opereze decât în limita valorii prejudiciului real și

efectiv produs, întrucât în caz contrar s-ar transforma într-o îmbogățire fără temei legal a persoanei care solicită plata despăgubirilor.

Așa cum este cunoscut, pentru ca răspunderea civilă a celui ce a cauzat prejudiciului să fie angajată, nu este îndeajuns să fi existat o faptă ilicită aflată în raport de cauzalitate cu prejudiciul produs, ci este necesar ca această faptă să fie imputabilă autorului ei, adică autorul să fi avut o vină atunci când a săvârșit-o, adică să fi acționat cu vinovăție.

În dreptul civil răspunderea civilă delictuală operează în principiu pentru cea mai ușoară culpă și indiferent de gradul de vinovăție, obligația de reparare a prejudiciului cauzat este integrală – cuantumul despăgubirilor depinde de întinderea prejudiciului și nu de gravitatea vinovăției.

În ipoteza în care participarea cauzală și vinovăția autorului sunt numai parțiale, întrucât cu fapta sa ilicită s-a intersectat și fapta ilicită a unor alte persoane, contribuind împreună la producerea prejudiciului, răspunderea față de victima prejudiciului este solidară – toți cei care au contribuit la producerea prejudiciului vor răspunde solidar; participarea parțială și gradul de vinovăție la fiecărui participant vor prezenta interes numai în raporturile dintre ei, și nu în raporturile cu victima prejudiciului.

Asigurărilor de răspundere s-a născut și ființează din ideea de suportare a pagubelor în comun, având ca izvor însuși instinctul de solidaritate al oamenilor. Asigurătorii de răspundere civilă îi despăgubesc pe cei care suferă un prejudiciu ca urmare a unui accident rutier pe seama fondului de asigurare, alcătuit din primele de asigurare încasate de la asigurați, deținători de autovehicule, precum și pe seama celorlalte venituri rezultate ca urmare a activității de asigurare desfășurate.

Reglementarea cu caracter autonom a răspunderii civile pentru prejudiciile cauzate terților prin intermediul mijloacelor de transport a fost dictată de dezvoltarea continuă a transportului terestru și de necesitatea protejării dreptului la viață, la sănătate și la integritate corporală. Acest drept este inclus în categoria drepturilor subiective inerente ființei umane și este garantat, fiind expres prevăzut în categoria drepturilor fundamentale reglementate de art.22 din Constituția României. Adunarea Generală a O.N.U. a adoptat la data de 10 decembrie 1948 Declarația Universală a Drepturilor Omului, care la art.3 arată : „orice om are dreptul la viață, libertate și inviolabilitatea persoanei”.

Din aceste dispoziții legale rezultă semnificația juridică acordată drepturilor subiective la viață, integritate fizică și psihică a ființei umane. Ocrotirea ființei umane prin norme juridice este justificată de interesul suprem al societății față de atributele persoanei, ca valori generale. Normele legale din domeniul asigurării de răspundere civilă se integrează în acest context de protecție a victimelor accidentelor rutiere, atât prin reglementarea de ansamblu, cât și prin stabilirea unor limite minime de răspundere la nivelul celor din legislația celorlalte state europene.

Desigur că în cauza dedusă judecării se pune în discuție repararea prejudiciilor corporale, care presupune, atât componenta economică, prin aplicarea regulilor prevăzute în noul Cod civil, sub imperiul căruia au fost săvârșite faptele, cât și repararea, prin compensații bănești a componentei morale, având ca finalitate compensarea, atenuarea sau măcar alinarea durerilor și suferințelor fizice care au fost cauzate persoanei vătămate din prezenta cauză, și prin acordarea unei prestații periodice lunare.

În ceea ce privește despăgubirile civile, **cu titlul de daune materiale**, Curtea constată în primul rând că instanța de fond în mod greșit a motivat că persoana vătămată P.G. s-a constituit parte civilă doar cu suma de 15.000 lei, cu titlul de daune morale.

Este adevărat că în cursul urmăririi penale s-a constituit parte civilă cu această sumă, dar prin cererea de la fl. 25 dosar fond, cu respectarea dispozițiilor legale a arătat că înțelege să majoreze câtimea sumei cu care s-a constituit partea civilă cu titlul de daune morale la suma de 25.000 lei, determinat de faptul că după formularea cererii de constituire ca parte civilă în cursul urmăririi penale, a efectuate și alte cheltuieli cu refacerea stării de sănătate.

Așa cum rezultă din Raportul de nouă expertiză medico-legală nr. 8959 din data de 12.01.2016, întocmit de Institutul de Medicină Legală Iași - fl. 114-118 dosar fond, în urma accidentului provocat de inculpată, partea civilă a suferit *un traumatism cranian (plagă contuză occipitală), traumatism toracic (fractură a trei coaste), traumatism al membrelor inferioare (fracturi deschise tibie și peroneu drept, fractură deschisă tibie stângă cu defect de părți moi), leziuni care au necesitat multiple intervenții chirurgicale și au necesitat în totalitate 300-320 de zile de îngrijiri medicale pentru vindecare.*

În Raportul de nouă expertiză medico-legală nr. 8959 din data de 12.01.2016, întocmit de Institutul de Medicină Legală Iași se concluzionează și faptul că. „*La data examinării actuale susnumitul prezintă: veche fractură bimaleolară dreaptă operată și pseudartroză 1/3 inferioară gamba stângă infectată cu orificiu fistulos pe fața antero-internă gamba stângă pentru care se recomandă intervenție chirurgicală și kineoterapie.*”

Având în vedere leziunile grave suferite, numărul foarte mare de îngrijiri medicale de care a avut nevoie, perioadele lungi de spitalizare a părții civile P.G., intervențiile chirurgicale repetate la care a fost supus și tratamentul de recuperare, înscrisurile depuse în dovedirea acestor despăgubiri civile, precum și declarația martorului B.I., cel care l-a ajutat și încă îl ajută, dar și gradul de cuplă în producerea accidentului de circulație a cărui victimă a fost, Curtea constată că se impune majorarea sumei acordate cu acest titlu la suma de 15.000 lei.

Este greșită susținerea apelantei-parte responsabilă civilmente, în sensul că despăgubirile cu titlu de daune materiale pot fi acordate doar în baza unor documente justificative (înscrisuri), și nu și prin alte mijloace de probă, cum sunt depozițiile martorilor.

Acțiunea civilă are ca obiect tragerea la răspundere civilă a inculpatului, precum și a părții responsabile civilmente, în cauza dedusă judecătii și a asiguratorului în vederea obligării la repararea justă și integrală a pagubelor acuzat prin infracțiune.

Așa cum este cunoscut, condițiile în care poate interveni răspunderea civilă și modalitățile prin care aceasta se realizează sunt reglementate de legea civilă.

Ori, printre mijloacele de probă care pot fi folosite în dovedirea răspunderii civile sunt și depozițiile martorilor.

Apoi, așa cum rezultă din prevederile art. 97 și următoarele Cod procedură penală: „*Constituie probă orice element de fapt care servește la constatarea existenței sau inexistenței unei infracțiuni, la identificarea persoanei care a săvârșit-o și la cunoașterea împrejurărilor necesare pentru justa soluționare a cauzei și care contribuie la aflarea adevărului în procesul penal.*

Proba se obține în procesul penal prin următoarele mijloace:

- a) declarațiile suspectului sau ale inculpatului;*
- b) declarațiile persoanei vătămate;*
- c) declarațiile părții civile sau ale părții responsabile civilmente;*
- d) declarațiile martorilor;*
- e) înscrisuri, rapoarte de expertiză sau constatare, procese-verbale, fotografii, mijloace materiale de probă;*
- f) orice alt mijloc de probă care nu este interzis prin lege.*

(3) Procedul probatoriu este modalitatea legală de obținere a mijlocului de probă.

Constituie obiect al probei:

- a) existența infracțiunii și săvârșirea ei de către inculpat;*
- b) faptele privitoare la răspunderea civilă, atunci când există parte civilă;*
- c) faptele și împrejurările de fapt de care depinde aplicarea legii;*
- d) orice împrejurare necesară pentru justa soluționare a cauzei.”*

Astfel că, în mod legal fundamentarea soluției, în ceea ce privește despăgubirile civile convenite părții civile P.G., se poate face prin orice mijloc de probă, iar nu doar prin *documente fiscale* (facturi, chitanțe, bonuri, etc.), așa cum susține partea responsabilă civilmente.

Persoana vătămată P.G. s-a constituit parte civilă și cu suma de 300.000 de lei, reprezentând daune morale. De asemenea, a solicitat și despăgubiri pentru nerealizarea câștigului din muncă și cele generate de sporirea nevoilor de viață, în cuantum de 1000 de lei lunar.

Referitor la sumele solicitate cu titlu de daune morale, doctrina juridică și practica judiciară din România admit repararea bănească a daunelor morale pe considerentul că despăgubirea acordată persoanei vătămate îi conferă acesteia o satisfacție compensatorie de natură a-i ușura suferințele fizice și psihice („suma de bani acordată cu titlu de daune morale trebuie să-i permită victimei să realizeze un transfer de afectivitate sau să găsească o alinare în condiții de viață mai confortabile”).

Curtea observă și subliniază că **nu există criterii legale de cuantificare a acestor daune**, care au un statut diferit de cel al prejudiciului patrimonial, susceptibil de evaluare exactă.

Dacă în cazul stabilirii răspunderii civile patrimoniale, stabilirea prejudiciului este relativ ușoară, întrucât acesta este material, evaluabil în bani, în cazul răspunderii civile pentru daune morale, dimpotrivă, prejudiciile sunt nepatrimoniale. Astfel, în privința stabilirii cuantumului despăgubirii acordate pentru repararea daunelor morale este necesară o analiză *in concreto* și subiectivă a existenței și întinderii prejudiciului, precum și corelarea despăgubirii cu realitatea măsurată a suferințelor îndurate de persoana vătămată.

Atingerea de orice fel adusă integrității fizice, psihice sau sănătății unei persoane se concretizează într-o suită de rezultate negative, între care se pot identifica aproape întotdeauna consecințe de natură morală. În acest sens, vătămarea integrității corporale a unei persoane, atingerea dreptului la integritatea fizică și psihică – ca drept nepatrimonial – are ca rezultat producerea unui prejudiciu nepatrimonial constând în suferințele fizice și psihice încercate prin săvârșirea faptelor culpabile, suferințele psihice pe care aceasta le-a încercat ca urmare a modificării cursului firesc al vieții pe care o ducea anterior ca urmare a infracțiunilor comise de inculpat.

Deși cuantificarea prejudiciului moral nu este supusă unor criterii legale de determinare, **daunele morale se stabilesc prin apreciere**, ca urmare a aplicării criteriilor referitoare la **consecințele negative** suferite de cei în cauză, în plan fizic, psihic și afectiv, **importanța valorilor lezate**, măsura în care acestea au fost lezate, **intensitatea** cu care au fost percepute consecințele vătămării.

Este de necontestat că, prin natura sa nepecuniară, prejudiciul moral nu poate fi exprimat în bani, dar nici nu este oportună o altă modalitate de reparare a acestei categorii de prejudicii. Așa fiind, fără a face abuz de aplicarea unor reguli arbitrare, Curtea consideră că, pentru a se asigura o reparație bazată pe un raport echitabil între faptă și prejudiciul suferit pe plan psihic, nu se impune a se analiza sarcina probei în mod rigid.

Toate aceste criterii se subordonează **conotației aprecierii rezonabile**, pe o bază echitabilă, corespunzătoare **prejudiciului real și efectiv produs**, astfel încât **să nu se ajungă la o îmbogățire fără justă cauză a celor care pretind daunele morale**.

Instanțele de judecată trebuie să aibă în vedere și **Recomandările Consiliului European (Londra, 1969)**, care subliniază că principiul reparației daunelor morale trebuie recunoscut ca fiind aplicabil în cazul leziunilor corporale, despăgubirea având rolul de a acorda o compensare victimei; pe lângă daunele materiale suferite de partea vătămată, **au existat și prejudicii morale care decurg din internarea în spital, din traumele fizice suferite, sechelele posttraumatice, toate afectând negativ posibilitatea părții vătămate de a participa la viața socială și de familie, comparativ cu situația anterioară vătămării produse prin fapta ilicită a inculpatului**.

În caz de vătămare a integrității corporale sau a sănătății, poate fi acordată și o despăgubire pentru restrângerea posibilităților de viață familială și socială. Instanțelor de judecată pot acorda, cu titlu de reparație, o compensare bănească suplimentară, în raport cu regula generală, pentru ceea ce poartă denumirea, în literatura de specialitate, de „prejudiciu

de agrement” (pentru privarea victimei de plăcerile unei vieți familiale și sociale normale, respectiv pierderea posibilității de a desfășura activități profesionale, sportive, artistice, culturale, de a face călătorii, de a avea relații intime, de a procrea etc.). În cazuri de acest fel, la cererea victimei, este necesar să se acorde acesteia o compensație bănească, pentru a-i oferi posibilitatea înlocuirii plăcerilor de care este privată cu alte substitute, care necesită, de cele mai multe ori, cheltuieli suplimentare.

Despăgubirea în compensare este suma de bani pe care este îndreptățit să o pretindă victima acelei fapte ilicite de la autorul accidentului, sau de la Asigurătorul RCA al acestuia, dacă i-a fost provocată o vătămare a integrității corporale sau a sănătății, care a determinat o modificare a echilibrului vieții sale, în sensul de a-i face inaccesibile pentru viitor anumite idealuri care până atunci îi erau accesibile, sau de a-i răpi posibilitatea – până atunci existentă – de a avea anumite satisfacții sau plăceri în viață.

Despăgubirea în compensație are menirea de a-i conferi victimei posibilitatea de a-și procura satisfacții sau plăceri de viață, ori de a-și propune idealuri noi în viață, în conformitate cu noua stare a sănătății sale.

Despăgubirile pretinse de partea vătămată, în urma unui accident rutier, izvorăsc dintr-o faptă civilă delictuală coroborată cu răspunderea contractuală a asigurătorului RCA.

În cauză, Curtea va avea în vedere *suferințele fizice* provocate persoanei vătămate P.G. de leziunile produse prin fapta săvârșită de inculpată, faptul că aceasta a fost *lipsită, pentru o perioadă de posibilitatea de a-și desfășura activitățile zilnice potrivit voinței sale*.

Această reparație bănească nu reprezintă echivalentul prejudiciului psihic, ci o modalitate de atenuare a consecințelor acestuia prin crearea unui beneficiu material, de natură să diminueze disconfortul moral produs.

Dat fiind că stabilirea cuantumului despăgubirilor echivalente unui prejudiciu nepatrimonial include o doză mare de aproximare, instanța trebuie să aibă în vedere o serie de criterii cum ar fi: consecințele negative suferite de părțile civile, atât în plan fizic cât și psihic, importanța valorilor morale lezate, măsura în care au fost lezate aceste valori și intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămării, măsura în care părților civile le-a fost afectată situația familială, profesională și socială, etc.

Dimensiunea prejudiciului moral suferit de apelantul-parte civilă P.G. se impune a fi stabilită nu doar raportat la intensitatea durerilor fizice și psihice, la traumele morale, dar și la intensitatea și profunzimea acestor relații, consecințele înregistrate în planul vieții familiale și sociale sau, chiar, apariția unor dereglări de ordin psihic.

Repararea daunelor morale are, într-adevăr, ca scop să ofere victimei o anumită satisfacție sau ușurare pentru suferințele îndurate, dar nu poate schimba fundamental situația materială și socială a acesteia. Aceasta legitimează posibilitatea acordării unei reparații bănești, dar suma trebuie stabilită nu atât pentru a repune victima într-o situație similară cu cea avută anterior (demers în mod evident irealizabil), cât de a-i procura satisfacții de ordin moral susceptibile de a înlocui valoarea de care a fost privată.

Atât timp cât cuantumul reparațiilor ar fi raportat doar la dimensiunea traumelor fizice și psihice, este evident că nici o sumă de bani nu ar putea înlocui pierderea suferită, iar valoarea despăgubirilor nu ar putea fi limitată. De aceea, în mod constant s-a apreciat că maximizarea acestora reparații bănești nu ar putea fi corectată decât prin corelarea lor cu principiul îmbogățirii fără just temei, neputând fi acceptat, din perspectivă morală, ca o pierdere de natură psihică să poată conduce la acordarea unei reparații patrimoniale într-un cuantum uriaș.

Leziunile cauzate de apelantului – parte civilă P.G. au fost de natură să-i provoace părții civile dureri fizice și psihice deosebite, aceasta din urmă fiind nevoită să suporte mediul spitalicesc perioade îndelungate de timp.

În urma evenimentului provocat de inculpat, a cărui victimă a fost partea civilă P.G., acesta din urmă a suferit un traumatism cranian (plagă contuză occipitală), traumatism toracic (fractură a trei coaste), traumatism al membrelor inferioare (fracturi deschise tibie și peroneu

drept, fractură deschisă tibie stângă cu defect de părți moi), leziuni care au necesitat multiple intervenții chirurgicale **și au necesitat în totalitate 300-320 de zile de îngrijiri medicale pentru vindecare**. Pentru tratarea acestor afecțiuni partea civilă a fost internat o perioadă de peste 8 luni, fiind supus mai multor intervenții chirurgicale, fiind nevoit să suporte mediul spitalicesc.

Este de necontestat că gravitatea accidentului provocat de inculpată a schimbat în mod iremediabil modul de viață al persoanei vătămate, care a fost nevoită să suporte numeroase investigații și tratamente medicale și acestea trebuie să le urmeze și în viitor.

Așa cum a reținut și instanța de fond, părții civile i s-a schimbat ireversibil modul de viață și de a se mișca și de a participa la viața de familie și socială.

De asemenea, starea fizică și chiar psihică actuală a părții civile, este în continuare afectată, sentimentul creat fiind unul de frustrare și de inutilitate.

Prejudiciul fiziologic încercat de persoana vătămată, constând în privarea acesteia de avantajele unei vieți normale, inclusiv prejudiciul de agrement, dat de efortul suplimentar pe care acesta trebuie să-l facă pentru a-și păstra condițiile de viață pe care le-a avut anterior vătămării, condiții pe care nu se știe dacă le va recăpăta în timp, pretinde acordarea unei compensații bănești corespunzătoare, care coroborată cu sancțiunea de drept penal aplicată, să ofere părții vătămate o necesară satisfacție.

Curtea constată că accidentul i-a provocat leziuni fizice persoanei vătămate, care au determinat o schimbare a atitudinii psihice a acesteia, complet diferită de cea avută anterior producerii acestuia, schimbare determinată de necesitatea restabilirii integrității corporale, iar eforturile depuse în acest sens au angrenat o suprasolicitare psihică și un efort fizic suplimentar.

Acest lucru îndreptățește partea civilă la despăgubire pentru a alina, cel puțin în parte, prin mijloacele reparațiilor bănești, condițiile de viață alterate ale victimei (*pretium doloris*).

În aceste condiții trebuie să se țină seama nu numai de durerile fizice și psihice încercate de partea civilă, dar și de efectele psihologice ale acestora și de vârsta acesteia.

Determinat de comportamentul imprudent violent al inculpatei parte civilă a fost lipsită de posibilitatea de a participa ca anterior evenimentului nefericit la viața socială și de a se bucura efectiv și direct de beneficiile acestei participări, fiind în situația de a fi pierdut posibilitatea a avea o viață normală, de a se bucura de satisfacțiile unei asemenea vieți, de posibilitățile de îmbogățire spirituală, divertisment și destindere, *suferind un evident și grav prejudiciu de agrement (hedonist)*.

Prejudiciul de agrement – reprezintă restrângerea posibilităților victimei de a se bucura de viață, de a avea parte din plin de satisfacții materiale și spirituale pe care aceasta i le poate oferi (Acest prejudiciu a fost calificat drept prejudiciu „hedonist”-„hedone” = „plăceri” în greacă). În literatura de specialitate, privitor la repararea prejudiciului de agrement se arată că „alături de muncă trebuie neapărat avute în vedere și alte aspecte ce dau vieții culoare și valoare cum sunt: cultura, sportul, ocupațiile dezinteresate referitoare la familie și societate, deoarece incapacitatea de muncă nu poate reprezenta toată paguba și, deci, trebuie avut în vedere și așa-zisul „prejudiciu de agrement”.

Desigur că nimic nu este de natură să recompenseze aducerea apelantului - parte civilă în situația anterioară săvârșirii infracțiunii.

Așa cum rezultă din probele administrate, ca urmare a infracțiunii săvârșite de intimata inculpată, partea civilă P.G. a suferit un traumatism cranian (plagă contuză occipitală), traumatism toracic (fractură a trei coaste), traumatism al membrelor inferioare (fracturi deschise tibie și peroneu drept, fractură deschisă tibie stângă cu defect de părți moi), leziuni care au necesitat multiple intervenții chirurgicale **și au necesitat în totalitate 300-320 de zile de îngrijiri medicale pentru vindecare**. Pentru tratarea acestor afecțiuni partea civilă a fost internat o perioadă de peste 8 luni, fiind supus mai multor intervenții chirurgicale, fiind nevoit să suporte mediul spitalicesc.

Partea civilă a fost supusă unei traume interioare puternice, care a avut drept consecință scăderea stimei și imaginii de sine, tendințe acute de autoizolare, tulburări de somn și de dispoziție, anxietate crescută, emotivitate accentuată și dificultăți de comunicare.

Este de necontestat că urmare a leziunilor suferite, provocate prin acțiunea imprudentă a inculpatei, a fost schimbat în mod fundamental modul de viață al părții civile.

Ori, aceste aspecte, îndreptățește partea civilă la despăgubire pentru a alina, cel puțin în parte, prin mijloacele reparațiunii bănești, suferințele psihice pricinuite, care au alterat în mod grav condițiile sale de viață.

Așa cum se arăta mai sus, tragerea la răspundere civilă a autorilor faptei ilicite nu poate să opereze decât în limita valorii prejudiciului real și efectiv produs, întrucât în caz contrar s-ar transforma într-o îmbogățire fără justă cauză a persoanei care solicită plata despăgubirilor.

Pentru toate aceste motive, Curtea constată că în mod greșit instanța de fond a respins ca neîntemeiată cererea părții civile, de obligare a asigurătorului la plata de despăgubiri pentru nerealizarea câștigului din muncă și cele generate de sporirea nevoilor de viață în cuantum de 1000 de lei lunar.

Așa cum rezultă din raportul de expertiză nr. 8959 din data 12.01.2016, întocmit de Institutul de Medicină Legală Iași - fl.114-118, în urma accidentului de circulație produs de inculpată, partea civilă P.G. a suferit: *„un politraumatism obiectivat prin: traumatism cranian (plagă contuză occipitală), traumatism toracic (fractură a 3 coaste), traumatism al membrelor inferioare (fractură deschisă tibie și peroneu drept, fractură deschisă tibie stângă cu defect părți moi, pentru care s-a intervenit chirurgical). În evoluție au apărut complicații: pseudartroză supurată gamba stângă și osteită cronică fistulizată. Leziunile de violență constatate s-au putut produce în cadrul unui accident rutier, victima fiind pieton și pot data din 27.03.2013. Leziunile au necesitat 300-320 zile îngrijiri medicale pentru vindecare, timp care include spitalizarea, intervențiile chirurgicale și perioada de recuperare. La data examinării actuale susnumitul prezintă: veche fractură bimaleolară dreaptă, operată și pseudartroză 1/3 inferioară gambă stângă infectată cu orificiu fistulos pe fața antero-internă gambă stângă pentru care se recomandă intervenție chirurgicală și kinetoterapie.*

Prin același act medico-legal, s-a constatat că pseudartroza supurată și osteita cronică fistulizată sunt complicații ale fracturilor deschise rezultate în urma evenimentului rutier din data de 27.03.2013.

Martorul audiat în cauză, B.I. a confirmat faptul că partea civilă a fost și este încă în imposibilitate de a-și desfășura activitățile curente.

De asemenea, determinat de consecințele traumatismelor suferite, care presupun cheltuieli suplimentare și nevoile de viață au crescut, presupunând efectuarea de cheltuieli pe care anterior accidentului rutier partea civilă nu le făcea, se impune compensarea acestora din partea celor răspunzători de repararea și a acestui prejudiciu.

Din Decizia nr. 2582 din data de 11.11.2013, emisă de Casa Teritorială de Pensii Neamț – Cabinetul de Expertiză a Capacității de Muncă nr. 1 Piatra Neamț - fl.42 dosar urmărire penală, rezultă că partea civilă P.G. are pierdută în totalitate capacitatea de muncă și este încadrat în gradul II de invaliditate.

Chiar dacă în raportul de expertiză nr. 8959 din data de 12.01.2016, întocmit de Institutul de Medicină Legală Iași - fl.114-118 dosar fond, se arată că: *„Aprecieri definitive asupra eventualelor sechele de natură infirmizantă și /sau invalidantă vor putea fi făcute după epuizarea tuturor mijloacelor terapeutice.*”, acest lucru nu înseamnă că partea civilă nu este îndreptățită la acordarea unei prestații periodice lunare.

Este un lucru cert că, anterior evenimentului rutier provocat de inculpată, a cărei victimă a fost persoana vătămată P.G., aceasta din urmă muncea și nu avea nici o invaliditate.

Din probele administrate rezultă că la data săvârșirii infracțiunii persoana vătămată nu era salariată, ci realiza venituri sporadice din munca cu ziua. Așa cum a menționat și partea

civilă P.G. între timp a fost pensionat pe caz de boală, cu o pensie lunară de 593 lei - fl.39-41 dosar urmărire penală.

La calcularea valorii prestației periodice lunare, Curtea va avea în vedere venitul mediu net pe țară, dar și suma încasată cu titlul de pensie, precum și cheltuieli suplimentare pe care trebuie să le facă partea civilă, dar și culpa victimei în producerea accidentului de circulație.

Determinat de faptul că valoarea venitului minim net pe economie a cunoscut creșteri periodice, ceea ce se răsfrânge și asupra valorii prestației periodice lunare la care este îndreptățită partea civilă, Curtea va calcula, într-o sumă globală, valoarea totală a prestației periodice, începând cu data săvârșirii infracțiunii, respectiv, 27.03.2013, până la data de 27.10.2016 și apoi va obliga partea responsabilă civilmente la plata unei prestații periodice lunare, începând cu data de 28.10.2016 și până la încetarea stării de incapacitate.

Desigur că, în condițiile în care nevoile părții civile vor crește, sau starea de sănătate a părții civile se va agrava și se va dovedi că între acestea și infracțiunea săvârșită de inculpată este legătură de cauzalitate, ori, starea de sănătate a părții civile se va îmbunătăți, sau chiar se va reface, părțile au posibilitatea de a se adresa instanței de judecată competentă pentru majorarea cuantumului prestației periodice, reducerea acestui quantum sau chiar sistarea plății prestației periodice.

Ca instituție a dreptului procesual penal, acțiunea civilă se exercită în cadrul procesului penal ca accesorie acțiunii penale și se desfășoară potrivit normelor de drept procesual penal. Cu toate trăsăturile de oficialitate, acțiunea civilă în procesul penal păstrează, în general, trăsăturile acțiunii civile, exercitându-se, de regulă, la cerere, fiind divizibilă și disponibilă.

Principiul disponibilității este un principiu fundamental caracteristic procesului civil, în cauza dedusă judecării, acțiunii civile, exercitate în cadrul procesului penal și constă și în dreptul părții civile cu capacitate de exercițiu de a se constitui sau nu parte civilă în procesul penal și de a fixa limitele și obiectul acțiunii civile.

Instanța nu poate depăși limitele acțiunii fixate de partea civilă, în speța noastră, în sensul de a-i acorda mai mult decât a cerut (*plus și extra petita*).

În cauză, instanța de fond a dispus reactualizarea sumelor acordate părții civile P.G. cu titlul de daune materiale și daune morale, în funcție de rata inflației, începând cu data producerii accidentului, din 27.03.2013 și până la data plății efective, în condițiile în care partea civilă nu a solicitat plata reactualizată.

Așa cum rezultă din adresa nr. 4387 din data de 12.03.2014 - fl.34 dosar urmărire penală, Serviciul de Ambulanță Județean Neamț s-a constituit parte civilă cu suma de 452,90 lei, reprezentând contravaloarea transportului efectuat cu persoana vătămată P.G.

Deși această parte civilă nu a solicitat plata actualizată a sumei la data executării, instanța de fond a dispus actualizarea la data plății a sumei acordate de 452,90 lei.

Așa cum se arăta mai sus, pentru ca răspunderea civilă a celui ce a cauzat prejudiciului să fie angajată, nu este îndeajuns să fi existat o faptă ilicită aflată în raport de cauzalitate cu prejudiciul produs, ci este necesar ca această faptă să fie imputabilă autorului ei, adică autorul să fi avut o vină atunci când a săvârșit-o, adică să fi acționat cu vinovăție.

În dreptul civil răspunderea civilă delictuală operează în principiu pentru cea mai ușoară culpă și indiferent de gradul de vinovăție, obligația de reparare a prejudiciului cauzat este integrală – cuantumul despăgubirilor depinde de întinderea prejudiciului și nu de gravitatea vinovăției.

În ipoteza în care participarea cauzală și vinovăția autorului sunt numai parțiale, întrucât cu fapta sa ilicită s-a intersectat și fapta ilicită a unor alte persoane, contribuind împreună la producerea prejudiciului, răspunderea față de victima prejudiciului este solidară – toți cei care au contribuit la producerea prejudiciului vor răspunde solidar; participarea parțială și gradul de vinovăție la fiecărui participant vor prezenta interes numai în raporturile dintre ei, și nu în raporturile cu victima prejudiciului.

În aceste condiții, partea responsabilă civilmente va fi obligată la plata despăgubirilor civile, către cele două părți civile, Spitalul de Urgență al Județului Neamț și Serviciul de Ambulanță Județean Neamț, doar în limita gradului de culpă reținut în sarcina inculpatei.

SECȚIA I CIVILĂ

1. Competență de soluționare cerere de constatare calitate persoană îndreptățită să beneficieze de prevederile Decretului-Lege nr.118/1990

Conflict de competență.

Art. 10 Decret-Lege 118/1990.

Cererea de constatare a calității de persoană îndreptățită să beneficieze de prevederile Decretului-Lege nr. 118/1990 este de competența instanței prevăzute în mod expres de acest act normativ.

*Curtea de Apel Bacău – Secția I Civilă
Decizia civilă nr. 90 din 19 septembrie 2016*

Prin încheierea din 16 noiembrie 2015 pronunțată de Tribunalul Bc., secția a II-a civilă și de contencios administrativ și fiscal s-a admis excepția necompetenței funcționale a Secției a II-a civilă de contencios administrativ și fiscal a Tribunalului Bc. și s-a declinat în favoarea secției I civilă – competența de soluționare a cererii precizate formulate de reclamantul M. C. în contradictoriu cu pârâta A. J. pentru plăți și I. S. B.

Pentru a pronunța această hotărâre instanța a reținut că prin sentința civilă nr. 2031/31 martie 2015 pronunțată de Judecătoria Bacău în dosarul nr. 15791/180/2014 s-a admis excepția necompetenței materiale și s-a declinat judecarea cauzei în favoarea Tribunalului Bacău Secția a II-a Civilă și de Contencios Administrativ și Fiscal.

La termenul din data de 21.09.2015, instanța a pus în discuția părților excepția necompetenței materiale a Tribunalului Bacău și a pus în vedere reclamantului să-și precizeze acțiunea în scris pentru verificarea competenței materiale. Reclamantul a depus la dosar precizări scrise prin serviciul Registratură, la data de 15.10.2015, pentru termenul din data de 26.10.2015.

La termenul din data de 16.11.2015, instanța a pus în discuția părților excepția necompetenței materiale, ca urmare a precizărilor reclamantului, și a respins-o ca neîntemeiată în raport de obiectul precizat al acțiunii și de dispozițiile art. 95 pct. 1 raportat la art. 94 pct. 1 Cod procedură civilă.

Analizând excepția necompetenței funcționale a Secției, invocată din oficiu, instanța a constatat că aceasta este întemeiată pentru următoarele motive:

Cauza de față are ca obiect constatarea strămutării forțate a reclamantului pe o anumită perioadă cu efectul recunoașterii acesteia ca fiind vechime în munca în condițiile art. 1 lit. e din Decretul nr. 118/1990 rep.

Raportat la obiectul cauzei și la neincidența în speță a art. 10 alin. 5 din același act normativ sau a dispoz. Legii 554/2004 Tribunalul a apreciat că soluționarea prezentei pricini revine Secției I civile a Tribunalului Bc. întrucât procesul de față nu constituie unul de contencios administrativ în înțelesul Legii 554/2010 sau al art. 10 alin. 5 pomenit și nici un litigiu cu profesioniști, singurele materii în care Secția a II-a a prezentului Tribunal are căderea să judece în primă instanță conform Hot. nr. 15/2012 a Colegiului de conducere al Tribunalului Bacău, dată în aplicarea art. 36 alin. 3 din Legea 304/2004.

Față de considerentele expuse instanța a admis excepția necompetenței funcționale a Secției a II-a Civilă și de Contencios Administrativ și Fiscal, invocată din oficiu, și a

dispus înaintarea cauzei către Secția I-a Civilă.

Cauza a fost înregistrată sub nr. 15791/180/2014* la Tribunalul Bacău secția I civilă și prin încheierea din 20 mai 2016, instanța a declinat competența de soluționare a cauzei în favoarea Secției a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a Tribunalului Bc. S-a constatat ivit conflictul negativ de competență cauza fiind trimisă pentru soluționarea conflictului de competență ivit.

Pentru a pronunța această încheiere s-a reținut că prin cererea înregistrată pe rolul Judecătorei Bacău la data de 31.10.2014 sub nr. 15791/180/2014, reclamantul M.C., în contradictoriu cu pârâtul A.J.P.S.I.S.B., a formulat o acțiune în constatare și obligație de a face.

În motivarea cererii sale reclamantul a arătat că a fost urmărit de organele de securitate și persecutat politic, fiindu-i desfăcut contractul de muncă, fiind supus la permanente stări de presiune psihică și disconfort, aspecte față de care consideră că trebuie să beneficieze de prevederile Decretului 118/1990, act normativ ale cărei prevederi le invocă în motivarea de drept a acțiunii formulate.

La cererea instanței, reclamantul a formulat precizări la acțiune, precizări înregistrate la data de 15.10.2015 în dosarul Secției a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a Tribunalului Bacău prin care a arătat că a solicitat să se constate că perioada 11.10.1985 – 14.08.1987 reprezintă o perioadă de strămutare forțată în Mun. Gh. Gh. Dej astfel încât reclamantul este persoană îndreptățită să beneficieze de prevederile art. 4 și 8 din Decretul-Lege nr.118/1990.

La aceste precizări reclamantul a anexat Decizia nr. 1041/01.09.2014 emisă de A.J.P.I.S. Bacău, contestația administrativă formulată de reclamant împotriva acestei decizii precum și răspunsul primit la această contestație, răspuns formulat de A.N.P.I.S. cu adresa nr. 17108/06.11.2014 (filele 10-12 dosar Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a Tribunalului Bacău).

Dispozițiile relevante cu privire la competență se regăsesc în **DECRETUL - LEGE Nr. 118 din 30 martie 1990, Republicat, privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri:**

ART. 1

(1) Constituie vechime în muncă și se ia în considerare la stabilirea pensiei și a celorlalte drepturi ce se acordă, în funcție de vechimea în muncă, timpul cât o persoană, după data de 6 martie 1945, pe motive politice:

e) a fost strămutată într-o altă localitate.

ART. 4

(1) Persoanele care s-au aflat în situațiile prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. a), b) și e) și alin. (2) au dreptul la o indemnizație lunară de 200 lei pentru fiecare an de detenție, strămutare în alte localități, deportare în străinătate sau prizonierat, indiferent dacă sunt sau nu sunt pensionate.

ART. 8

(1) Persoanele aflate în una dintre situațiile prevăzute la art. 1 sunt scutite de plata impozitelor și a taxelor locale.

(2) De asemenea, persoanele aflate în una dintre situațiile prevăzute la art. 1 vor beneficia de următoarele drepturi:

a) asistență medicală și medicamente, în mod gratuit și prioritar, atât în tratament ambulatoriu, cât și pe timpul spitalizărilor;

b) transport urban gratuit cu mijloacele de transport în comun aparținând societăților cu capital de stat sau privat (autobuz, troleibuz, tramvai, metrou); în cazul societăților cu capital privat, costul abonamentelor de transport se decontează integral de la bugetul local al unității administrativ-teritoriale în a cărei rază domiciliază beneficiarul;

c) douăsprezece călătorii gratuite, anual, pe calea ferată română, cu clasa I, pe toate

categoriile de trenuri de persoane, cu mijloace de transport auto sau cu mijloace de transport fluviale, după caz, la alegere, folosirea acestora fiind posibilă și de către însoțitori, membri de familie, în cadrul numărului de călători stabilit pentru titular;

d) un bilet pe an, gratuit, pentru tratament într-o stațiune balneoclimaterică;

...

e) scutire de plata taxelor de abonament pentru radio și televizor;

ART. 10

...

(3) Cererile pentru stabilirea drepturilor titularilor, prevăzute de prezentul decret-lege, se pot depune la direcțiile generale de muncă și protecție socială județene, respectiv a municipiului București, până cel mai târziu la data de 15 martie 2000. După această dată direcțiile generale de muncă și protecție socială județene, respectiv a municipiului București, vor primi spre rezolvare numai cererile depuse de soții, soțiile celor decedați, prevăzuți la art. 5, și de cetățenii români cu domiciliul în străinătate, prevăzuți la art. 12.

(4) Organele prevăzute la alin. (3) sunt obligate să se pronunțe asupra cererilor în termen de 30 de zile, printr-o decizie motivată.

(5) Împotriva deciziei persoana interesată poate face contestație potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Conform precizărilor formulate de reclamant, intitulate „întâmpinare” și înregistrate la 15.10.2015 precum și înscrisurilor anexate acestor precizări, cererea formulată reprezintă o contestație împotriva deciziei nr.1041/01.09.2014 emisă de A.J.P.I.S. Bc. întrucât reclamantul este nemulțumit nu doar de perioada cu privire la care prin această decizie s-a constatat că reclamantul trebuie să beneficieze de vechime în muncă dar și de faptul că emitentul deciziei a respins solicitările reclamantului referitoare la **celelalte drepturi** prevăzute de art.4 și 8 din D.-L. nr.118/1990, dispoziții legale la care se face trimitere expresă atât în cuprinsul cererii inițiale cât și în cuprinsul precizărilor or, competența de soluționare a acestei contestații revine secției de contencios administrativ potrivit dispozițiilor art.10 alin.(5) din același act normativ.

Pentru a se constata că acțiunea reclamantului reprezintă o acțiune de drept comun, având ca obiect recunoașterea drepturilor decurgând din constatarea perioadei 11.10.1985 – 14.08.1987 ca fiind o perioadă de strămutare forțată în mun. Gh. Gh. Dej, deci o altă perioadă decât cea la care se referă sentința civilă nr. 3673/2014 pronunțată în dosarul 204/32/2014 de Judecătoria Bacău, era necesar ca reclamantul să precizeze în mod expres faptul că nu înțelege să conteste Decizia nr. 1041/01.09.2014 având în vedere că precizările denumite „întâmpinare” nu conțin toate elementele unei cereri de chemare în judecată distinctă (motivele de fapt ale cererii, potrivit art. 194 lit. d Cpc) iar singurele înscrisuri anexate acestei precizări se referă la Decizia amintită.

Examinând cauza cu privire la competența de soluționare a acesteia, Curtea de Apel a reținut următoarele:

Obiectul cererii de chemare în judecată îl reprezintă constatarea faptului că reclamantul M. C. deține calitatea de persoană îndreptățită să beneficieze de prevederile Decretului Lege nr. 118/1990 și obligarea pârâtei A.J.P.I.S.B. la emiterea unei decizii în conformitate cu dispozițiile art. 4 al.1, art. 8 al.1 și art. 8 al.2 literele a,b,c,d și e din Decretul Lege 118/1990.

Ca temei de drept al acțiunii formulate reclamantul invocă Decretul – Lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945 precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri.

Reclamantul a solicitat a se constata că este îndreptățit să beneficieze de prevederile Decretului – Lege nr. 118/1990 decret – lege care prevede o anumită procedură pentru cererile formulate pentru stabilirea drepturilor titularilor, prevăzându-se că urmare a cererilor formulate în condițiile actului normativ menționat se emite o decizie (art. 10 al.3 Decretul –

Lege 118/1990) decizie ce poate fi contestată potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004 cu modificările și completările ulterioare.

Or, chiar dacă în cauză nu s-a contestat în mod expres o decizie emisă în condițiile prevăzute de Decretul – Lege nr. 118/1990, cererea de obligare a pârâtei de a emite o astfel de decizie și de a se constata că este îndreptățit să beneficieze de prevederile acestui act normativ, este de competența aceleiași instanțe prevăzute în mod expres de Decretului – Lege nr. 118/1990 respectiv instanța de contencios administrativ (art. 10 al.5 din Decretul – Lege 118/1990).

Aceasta întrucât toate aspectele invocate de reclamant vizează acordarea drepturilor persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată la 6 martie 1945 și a celor deportați în străinătate ori constituite în prizonieri, drepturi prevăzute în Decretul – Lege nr. 118/1990, act normativ care prevede o procedură specială cu privire la acordarea acestora.

Având în vedere cele reținute anterior Curtea de apel în baza art. 135 NCPC va stabili competența de soluționare a cauzei în favoare secției II-a civilă de contencios administrativ și fiscal a Tribunalului Bc.

2. Dreptul muncii. Decizie de recuperare debit.

Dreptul muncii. Decizie de recuperare debit.

Art. 169 Codul muncii

Necesitatea stabilirii debitului prin hotărâre judecătorească definitivă, anterior emiterii deciziei de recuperare de către angajator. Caracterul imperativ al dispozițiilor art. 169 al.2 Codul muncii.

*Curtea de Apel Bacău – Secția I Civilă
Decizia civilă nr. 1095 din 19 octombrie 2016*

Prin sentința civilă 277/07.03.2016 pronunțată de Tribunalul Bacău a fost admisă acțiunea reclamanților M. I. și P. M. împotriva pârâtului P. c. A. – Reprezentant al U.A.T. A. și s-a dispus anularea dispozițiilor contestate nr. 131/2015 și 127/31.07.2015, prima instanță reținând următoarele:

Prin acțiunea înregistrată sub nr. 2952/110/2015* la Tribunalul Bacău, la data de 20.08.2015, reclamanții M. I. și P. M. au solicitat ca pe cale de hotărâre judecătorească și în contradictoriu cu pârâtul P. C. A. - D-nul D. V. reprezentant al U.A.T. A., să se dispună anularea actelor administrative, respectiv dispozițiile nr. 131/31.07.2015 și nr. 127/31.07.2015 emise de P. c. A.

Pe cale de consecință, reclamanții au mai solicitat și exonerarea lor de la plata sumelor la care au fost obligați prin dispozițiile atacate.

În motivarea acțiunii lor, reclamanții au arătat că la data de 03.08.2015 au primit cele două dispoziții prin care le-au fost imputate sume de bani, reprezentând contravaloarea ținută pentru anul 2011, ca urmare a controlului efectuat de Camera de Conturi Bacău, conform deciziei acesteia nr.86/1/28.06.2015.

Prin plângerea prealabilă, nr.3348/10.08.2015, reclamanții au solicitat ca angajatorul să revoce aceste două dispoziții, ca nelegale și netemeinice, lucru care însă nu s-a produs, deoarece angajatorul a invocat ca temei tocmai decizia nr.86/1/28.06.2015 a Curții de Conturi a României - Camera de Conturi Bacău.

La dosar, reclamanții au depuse înscrisuri.

Legal citat pârâtul nu s-a prezentat în fața instanței și nu și-a formulat nicio probă în apărare.

Tribunalul a reținut că, prin contractul/acordul colectiv de muncă încheiat între C. I. al c. A. și S. liber al salariaților din administrația locală de stat „Primos” (aflat la filele 22-26 dosar 2952/110/2015 al Tribunalului Bacău –secția a II-a civilă și de contencios administrativ și fiscal) s-a prevăzut la art.42, alin.11, faptul că pentru o ținută decentă a salariaților, se vor aloca fonduri în vederea procurării a două ținute pe an (de vară și de iarnă) pentru fiecare salariat, în echivalentul a două salarii de bază, câte unul pentru fiecare semestru.

În urma Raportului de audit înregistrat sub nr. 745/15.05.20156 și a deciziei nr. 86/1/28.06.2015 ale Curții de Conturi, P. c. A. a emis la data de 31.07.2015 cele două decizii, prin care s-a dispus recuperarea sumelor de bani de la cei doi reclamanți, reprezentând contravaloarea ținutei pentru anul 2011.

Cei doi reclamanți aveau calitatea de personal contractual auxiliar în cadrul P. A.

Potrivit prevederilor art.169 alin.2 din Codul Muncii, nicio reținere din salariu cu titlu de daune cauzate angajatorului nu poate fi efectuată decât dacă datoria salariatului este scadentă, lichidă și exigibilă și a fost constatată ca atare printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă.

Astfel zis, pârâtul angajator nu ar fi putut să efectueze rețineri din salariile celor doi salariați, decât dacă aceste datorii ale salariaților ar fi fost constatate prin hotărâre judecătorească definitivă.

În plus, prin art.2 alin.1 din Legea nr.84/14.06.2012, privind unele măsuri referitoare la veniturile de natură salarială ale personalului plătit din fondurile publice, a fost aprobată exonerarea de la plata pentru sumele reprezentând venituri de natură salarială pe care personalul din sectorul bugetar trebuie să le restituie ca urmare a deciziilor de impunere emise de angajator, drept consecință a constatării de către Curtea de Conturi a unor prejudicii.

Aceeași exonerare de la plată a fost reținută și la art. 2 din Legea nr. 24/2014 privind unele măsuri referitoare la veniturile de natură salarială ale personalului plătit din fondurile publice.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel pârâtul, care a susținut că în mod greșit a fost admisă acțiunea reclamanților, întrucât dispozițiile a căror anulare s-a solicitat au fost emise în baza deciziei 86/1/28.05.2015 emisă de Curtea de Conturi și a Raportului de audit 745/15.05.2015, prin care s-au stabilit sumele încasate necuvenit de către reclamanți.

Intimatul-reclamant M. I. a formulat întâmpinare, prin care a solicitat respingerea apelului formulat.

Analizând apelul, Curtea reține că acesta este **nefondat**, pentru următoarele considerente:

Astfel cum rezultă din cuprinsul celor două dispoziții contestate în cauza de față (filele 5, 6 dosar 2952/110/2015 al Tribunalului Bacău) și cum se susține de către apelant prin cererea de apel, cele două dispoziții prin care s-a dispus recuperarea, de la intimații-reclamanți, a sumei de 2180 lei, respectiv 1620 lei, reprezentând contravaloare ținută, au avut la bază constatările cuprinse în Raportul de audit financiar nr. 745/15.05.2015 și Decizia nr. 86/1/28.06.2015 emisă de Curtea de Conturi.

Procedând în acest mod la emiterea dispozițiilor de constatare și recuperare a celor două sume, apelantul a încălcat dispozițiile art. 169 alin.2 Codul muncii, care impun existența unei datorii scadente, lichide și exigibile constatată prin hotărâre judecătorească definitivă.

Nefiind îndeplinite aceste condiții, în mod corect prima instanță a procedat la anularea celor două dispoziții contestate.

În consecință, în temeiul art. 480 alin. 1 Cod procedură civilă, apelul a fost respins, ca nefondat.

3. Acordarea ajutorului la trecerea în rezervă. Suspendarea exercițiului acestui drept. Excepția prematurității.

Acordarea ajutorului la trecerea în rezervă. Suspendarea exercițiului acestui drept. Excepția prematurității.

Art. 13 din Legea 285/2010; art. 9 din OUG 80/2011, art. 2 din OUG 84/2012, art. 10 din OUG 103/2013, art. 9 din OUG 83/2014

Exercițiul dreptului la acordarea sporului prevăzut de art. 20 din anexa VII la Legea 285/2010 este suspendat, rezultă că dreptul solicitat nu este actual, astfel încât se impune admiterea excepției prematurității unei acțiuni.

*Curtea de Apel Bacău – Secția I Civilă
Decizia civilă nr. 1179 din 7 noiembrie 2016*

Prin sentința civilă nr. 392 din 01.04.2016 pronunțată de Tribunalul Bacău în dosarul nr. 23315/3/2015, s-a admis excepția prematurității invocată de pârât și s-a respins ca atare acțiunea formulată de reclamantul A.T., CNP. ..., cu domiciliul procesual ales la Cabinet avocat S.G. & Asociații cu sediul în București, sector 5, Splaiul Independenței nr. ..., în contradictoriu cu pârâții M.A.N., cu sediul București Izvor nr. 110, sector 5, U.M. 02015 BACĂU, cu sediul în Bacău, str. Republicii nr. ... având ca obiect „drepturi bănești DISJUNS DIN DOSAR NR. 1484/3/2015”.

Prin cererea înregistrat pe rolul Tribunalului București sub numărul 1484/3/2015, mai mulți reclamânți, printre care și domnul A.T., în contradictoriu cu pârâții M.A.N. și U.M. 01993 FLOTILA 90 DE TRANSPORT AERIAN au solicitat obligarea acestora la plata ajutorului la trecerea în rezerva convenit în anul 2011, în conformitate cu art. 20 Anexa VII, Secțiunea a III-a din Legea 284/2010, actualizarea sumelor solicitate cu indicele preturilor de consum la data plății integrale și cheltuieli de judecată.

Ulterior, s-a format în urma disjungerii dosarul nr. 23315/3/2015 în care Tribunalul București a pronunțat sentința civilă nr. 6716/23.06.2015 prin care a fost admisă excepția necompetenței teritoriale a instanței sesizate și a fost declinată competența în favoarea Tribunalului Bacău, pe rolul căruia cauza a fost înregistrată sub nr. 23315/3/2015 la data de 17.07.2015.

În motivarea cererii inițiale s-a arătat de către reclamant că în anul 2011 a fost trecut în rezervă cu drept de pensie și a solicitat acordarea ajutorului menționat mai sus, însă pârâtul MAN a soluționat negativ cererea prin adresa nr. P119/13.11.2013.

A precizat reclamantul că dreptul la plata acestui ajutor s-a născut în baza Legii 284/2010, iar pe parcursul anului 2011 a fost suspendat, conform Legii 285/2010, însă după eliminarea factorului suspensiv prin Legea 283/2011 și OUG 84/2012, următoarele legi anuale de salarizare ar fi trebuit să-i achite aceste sume.

A arătat ca legile anuale de salarizare ulterioare celei aplicabile în anul 2011 nu-l privesc, ci sunt aplicabile celor cărora li s-a născut dreptul de pensie în 2012 și 2013. O interpretare contrară ar contraveni principiului neretroactivității legii civile.

În continuare reclamantul a adresat o multitudine de întrebări pârâtului referitor la cunoașterea practicii Curții Constituționale și a ÎCCJ și a arătat că soluționarea prezentei cauze presupune demonstrarea a două probleme esențiale ce este Legea 285/2010 act normativ oarecare sau act normativ de suspendare a unui drept și ajutorul este un bun sau cel puțin o speranță legitimă.

Concluzionează că Legea 285/2010 este act simplu de suspendare, iar ajutoarele acordate la trecerea în rezerva reprezintă un bun.

În contradictoriu pârâtul MAN a depus întâmpinare solicitând respingerea cererii ca

neîntemeiată.

A arătat că și ulterior anului 2011 legiuitorul prin acte normative, care au reglementat salarizarea, a prevăzut neacordarea ajutoarelor la trecerea în rezervă.

În cauză a fost administrată proba cu înscrișuri.

Pentru reclamant a formulat concluzii scrise SCPA G., D. & Asociații (filele 33-36, filele 40-45).

În instanță pârâtul M.A.N. a fost reprezentat de domnul consilier juridic R. A.-G., potrivit delegației fără număr de înregistrare depusă la dosar (fila 13).

La dosarul Tribunalului Bacău pârâtul a depus înscrișuri constând în practică judiciară (filele 20-32).

Analizând actele dosarului în soluționarea cu *prioritate, conform art. 248 alin.1 N C.pr.civ., a excepției prematurității formulării acțiunii, invocată de pârâtul M.A.N. la termenul de judecată din 05.02.2016, cu precizările formulate la termenul de judecată din 4.03.2016, tribunalul a reținut următoarele:*

Potrivit art. 32 și 33 N C. pr. civ., o cerere în justiție poate fi formulată numai dacă autorul acesteia justifică un interes determinat, legitim, personal, născut și actual.

La rândul său, art. 34 N C. pr. civ. prevede excepțiile de la regula de mai sus pentru anumite situații când interesul nu este actual, dar și în aceste ipoteze instanța are obligația de a urmări împlinirea termenului.

Reclamantul a fost trecut în rezervă la data de 31.01.2011 astfel cum se arată în cuprinsul Deciziei nr. 99307/15.01.2014 emisă de M.A.P.N. - fila 49 dosar Tribunal București, decizie prin care i-au fost stabilite drepturile cuvenite cu titlu de pensie pentru limită de vârstă.

Conform Legii cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, în vigoare de la 01.01.2011, aplicabilă și în prezent, **Anexa VII FAMILIA OCUPAȚIONALĂ DE FUNCȚII BUGETARE "APĂRARE, ORDINE PUBLICĂ ȘI SIGURANȚĂ NAȚIONALĂ"**, art. 20(1) La trecerea în rezervă sau direct în retragere, respectiv la încetarea raporturilor de serviciu, cu drept la pensie, personalul militar, polițiștii și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, pentru activitatea depusă, în funcție de vechimea efectivă ca militar, polițist, funcționar public cu statut special din sistemul administrației penitenciare și personal civil în instituțiile publice de apărare, ordine publică și siguranță națională, beneficiază de un ajutor stabilit în raport cu solda funcției de bază, respectiv salariul funcției de bază avută/avut în luna schimbării poziției de activitate, astfel: (2) Personalul militar, polițiștii și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, trecuți în rezervă sau direct în retragere, respectiv ale căror raporturi de serviciu au încetat, cu drept la pensie de serviciu, înainte de împlinirea limitei de vârstă de pensionare prevăzute de lege, mai beneficiază, pentru fiecare an întreg rămas până la limita de vârstă de pensionare sau, în situația în care pot desfășura activitate peste această limită, până la limitele de vârstă în grad la care pot fi menținute în activitate categoriile respective de personal, de un ajutor egal cu două solde ale funcției de bază, respectiv cu două salarii ale funcției de bază. (3) Prevederile alin. (2) nu se aplică personalului militar, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare care beneficiază de plăți compensatorii. (4) În caz de deces al beneficiarului înainte de data plății ajutorului, acesta se acordă soției sau soțului supraviețuitor ori copiilor, iar în lipsa acestora, părinților, prin aplicarea în mod corespunzător a prevederilor alin. (1) și (2).”

Conform art. 94 Acordarea drepturilor bănești reglementate prin prezenta lege se face **în limita fondurilor bugetare aprobate anual** cu această destinație în bugetele instituțiilor publice de apărare, ordine publică și siguranță națională.

Prin art. 13(1) **Legea 285/2010 referitoare la salarizarea in anul 2011 personalului plătit din fonduri publice s-a prevăzut ca** „În anul 2011, dispozițiile legale privind acordarea ajutoarelor sau, după caz, indemnizațiilor la ieșirea la pensie, retragere, încetarea

raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă nu se aplică.(2) În anul 2011, prevederile alin. (1) nu se aplică în situația imposibilității menținerii în activitate a persoanelor clasate inapt pentru serviciul militar ori încadrate în grad de invaliditate sau decedate.”

Prin art.9 din Art.II a OUG 80/2010 astfel cum a fost introdus prin Legea 283/2011 s-a prevazut ca „**În anul 2012 nu se acordă ajutoarele** sau, după caz, indemnizațiile la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori **la trecerea în rezervă.**”

Prin art.9 din Art.II a OUG 80/2010 astfel cum a fost modificat prin OUG 84/2012 s-a prevazut ca „**În anul 2013 nu se acordă ajutoarele** sau, după caz, indemnizațiile la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori **la trecerea în rezervă.**”

Prin art.10 OUG 103/2013 (1) „**În anul 2014 nu se acordă ajutoarele** sau, după caz, indemnizațiile la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori **la trecerea în rezervă.**”

Prin art. 9 OUG 83/2014 (1) „**În anul 2015, dispozițiile legale privind acordarea ajutoarelor** sau, după caz, indemnizațiilor la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori **la trecerea în rezervă nu se aplică.**”

Potrivit art. 11 alin.(1) din O.U.G. nr. 57/2015 **în anul 2016, dispozițiile legale privind acordarea ajutoarelor** sau, după caz, a indemnizațiilor la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori **la trecerea în rezervă nu se aplică.**

Din expunerea reglementarilor de mai sus reiese ca dreptul reclamantului la plata ajutoarelor la trecerea în rezerva își găsește reglementarea în dispozițiile art.20 Anexa VII Legea 284/2010, însă acestea nu s-au acordat în perioada 2011 la zi ca urmare a prevederilor din actele normative care au reglementat salarizarea personalului plătit din fonduri publice aplicabile în această perioadă.

Nici unul din actele normative enunțate mai sus nu cuprinde prevederi exprese cum că aceste ajutoare nu se acordă unei anumite categorii de beneficiari, așa cum sugerează reclamantul, anume celor cărora li s-a născut dreptul de pensie în anul aferent incidentei legii de salarizare, astfel încât să se poată afirma, că odată cu epuizarea anului pentru care au avut incidenta aceste dispoziții, a încetat cauza de suspendare și dreptul beneficiarilor poate fi realizat.

Nu a putut fi primită apărarea reclamantului cum că prin actele normative ulterioare Legii 285/2010 se încalcă principiul retroactivității legii civile, deoarece acestea cuprind dispoziții care se aplică de la data intrării lor în vigoare și nu anterior acestei date.

Nu a putut fi primită nici interpretarea proprie a reclamantului referitoare la decizia nr. 16/08.06.2015 pronunțată de către ICCJ în dosarul 689/1/2015, ICCJ doar statuând ca dispozițiile art. 9 din Legea 118/2010 vizează exercițiul dreptului la acordarea ajutoarelor, în sensul că acesta este suspendat în perioada de aplicarea a acestei legi, și nu vizează existența acestui drept.

Instanța nu a putut reține de aici decât că, similar acestei interpretări, dispozițiile din actele normative enunțate mai sus vizează exercițiul dreptului la acordarea ajutoarelor, în sensul ca acesta este suspendat în perioada de aplicarea a acestor legi,

De altfel în conținutul deciziei, în considerente, Curtea afirmă „Din interpretarea normelor legale enunțate rezultă că voința legiuitorului nu a fost aceea de eliminare a beneficiilor acordate unor categorii socioprofesionale, respectiv de încetare a existenței dreptului la acordarea de ajutoare/indemnizații, ci doar de suspendare a exercițiului acestui drept. Rațiunea acestei interpretări este impusă și de succesiunea în timp a actelor normative prin care legiuitorul a dispus, cu caracter temporar, măsura neaplicării dispozițiilor legale privind ajutoarele/indemnizațiile în anii 2011-2015.”

Ajutorul reclamat are natura juridică a unui ajutor social de care beneficiază cadrele militare, polițiștii și funcționarii publici cu statut special, la trecerea în rezervă sau direct în retragere, așa cum a statuat ICCJ prin decizia nr. 2965 din 7 martie 2013.

Statul poate dispune introducerea, suspendarea sau încetarea plății unor astfel de beneficii prin modificări legislative corespunzătoare (cauza Ketchko c. Ucrainei, hotărârea din

8 noiembrie 2005, nr. 63134/00, par. 23).

Instanța a reținut că plata prestației a fost suspendată, astfel că nu se poate afirma că reclamantul a fost deposedat de bunul său.

În cauza *Sporrong și Lonroth c. Suediei* (1982) Curtea a stabilit care sunt limitele ingerinței statului în ceea ce privește dreptul de proprietate.

Astfel, ingerința statului poate fi rezultatul unei măsuri luate de o autoritate publică, al unei hotărâri judecătorești sau a anumitor prevederi legale.

O măsura care reprezintă o ingerință în dreptul de proprietate trebuie, conform jurisprudenței CEDO, 1. să fie prevăzută de lege, 2. să fie justificată de o cauză de utilitate publică sau de un scop legitim de interes general și 3. să asigure un just echilibru între cerințele de interes general ale comunității și imperativele protejării drepturilor fundamentale ale individului (*Sporrong și Lonroth c. Suediei*).

Statul dispune de o anumită marjă de apreciere, ca și în alte domenii care extind garanțiile Convenției. Mai mult decât atât, noțiunea de "interes public" este, prin natura sa, extinsă. În mod special, decizia de a adopta legi cu privire la echilibrul dintre cheltuielile și veniturile bugetului de stat implică de obicei luarea în considerare a aspectelor politice, economice și sociale și legiuitorul dispune de o marjă largă de apreciere pentru a desfășura o politică economică și socială.

Preocuparea de a asigura un atare echilibru se reflecta în structura art. 1 din Protocolul 1 Adițional în totalitate, așadar și în a doua teză care trebuie citită în conformitate cu principiul consacrat de prima.

În special trebuie să existe un raport rezonabil de proporționalitate între scopul vizat și mijloacele folosite (*Pressos Compania Naviera SA și alții c. Belgiei*, 20 nov. 1995).

În ce privește ingerința reținută în cauza tribunalul a apreciat, pe de o parte ca aceasta este prevăzută prin lege și pe de altă parte ca aceasta servește necesității protejării unui interes general, asigurarea stabilității economice a țării și apărarea siguranței naționale fiind noțiuni care se circumscriu celor de „scop legitim de interes general” și de „cauză de utilitate publică”.

Urmează așadar a analiza dacă a fost respectat justul echilibru între interesele generale vizate și interesul particular ocrotit, respectiv dacă ingerința statului a impus reclamantului o sarcină individuală excesivă.

În această analiză, Tribunalul urmează să se raporteze la contextul particular al prezentei cauze, respectiv acela ca ajutorul acordat reclamantului este suportat de la bugetul de stat, fiind stabilit prin lege de către stat.

Tribunalul reamintește, de asemenea ca, în conformitate cu practica constantă a Curții, Statul se bucură de o largă marjă de apreciere pentru a determina oportunitatea și intensitatea politicilor sale în acest domeniu.

Curtea a constatat în situații concrete că nu este rolul sau de a verifica în ce măsură existau soluții legislative mai adecvate pentru atingerea obiectivului de interes public urmărit, cu excepția situațiilor în care aprecierea autorităților este vădit lipsită de orice temei. (*Wieczorek c. Poloniei*, hotărâre din 8 decembrie 2009, par. 59 sau *Mellacher c. Austriei*, hotărâre din 19 decembrie 1989, Series A nr. 169, par. 53).

Tribunalul a reținut că măsura de suspendare a plății ajutorului reclamat este justificată de rațiuni de politica bugetară, a afectat în egală măsură toate persoanele aflate în situația reclamantului și a ținut cont de situația acestei categorii de persoane, respectiv persoane care pot obține venituri în urma implicării într-o activitate lucrativă și care beneficiază de un drept de pensie.

De asemenea, nu a fost administrată nici o probă din care să rezulte că, pentru motive independente de voința sa reclamantul are de suportat cheltuieli cărora nu le poate face față din cauza neachitării sumelor pretinse.

De amintit, în acest context al perioadei scurse de la data suspendării exercițiului dreptului ce face obiectul pricinii, este și cauza *Dumitru Daniel Dumitru și alții împotriva*

României (4 septembrie 2012), în cadrul deciziei, analizând cererea reclamantilor de a verifica dacă eşalonarea, stabilită pe cale legislativă, a executării creanțelor la care aveau dreptul în urma unor hotărâri judecătorești este compatibilă cu Convenția, CEDO reținând că plata eşalonată a sumelor datorate reclamantilor nu poate fi considerată nerezonabilă.

În speța de față, ținând cont de principiile extrase din jurisprudența CEDO, astfel cum a fost indicată mai sus, tribunalul nu a putut reține că suspendarea de la executare a dreptului reclamantului, chiar dacă se întinde deja pe o durată de 5 ani, este nerezonabilă.

Astfel, chiar din cuprinsul legilor și ordonanțelor de guvern prin care s-a dispus amintita suspendare, acte a căror constituționalitate a fost deja verificată (prin deciziile nr. 291/2013, nr. 173/2015), se poate observa că în perioada 2011-2015 numeroase drepturi salariale sau de natură socială au fost suspendate de la executare, ca de exemplu: premii și prime de vacanță, tichete de masă sau de vacanță, plata orelor suplimentare, tichete-cadou.

De asemenea, în aceeași perioadă statul a adoptat măsuri legislative de majorare a salariilor și a pensiilor reduse în cursul anului 2010 pe fondul unor dezechilibre bugetare.

În consecință, decizia autorităților publice de a stabili o ordine de priorități pentru reîntregirea acestor drepturi restrânse în perioada analizată, lăsând spre final ajutoarele și indemnizațiile pentru ieșirea la pensie, nu poate fi considerată lipsită de temei rezonabil sau neproportională.

Față de aceste motive, tribunalul a apreciat că nu poate înlătura de la aplicare în speță prevederi legale în vigoare aplicabile în timp situației reclamantului.

De asemenea, nu se poate considera întemeiată susținerea părții în sensul că nu este un destinatar al acestor norme, motivat de aspectul că decretul său privind trecerea în rezervă a fost emis la data de 21-12-2010, întrucât dreptul de a primi ajutorul în litigiu nu se poate naște anterior efectivei treceri în rezervă, ce a fost stabilită, chiar prin amintitul decret, pentru data de 7.01.2011, când Legea nr. 283/2011 era în vigoare.

Pentru aceste considerente, instanța a admis excepția prematurității formulării acțiunii, invocată din oficiu, apreciind dreptul reclamantului de a primi ajutorul pentru trecerea în rezervă afectat de un termen suspensiv ce nu s-a împlinit, și va respinge acțiunea ca prematur formulată.

A fost criticată soluția primei instanțe pentru următoarele considerente:

- greșit a fost admisă excepția prematurității atâta timp cât dreptul supus analizei a devenit actual la momentul nașterii raportului juridic de trecere în rezervă, adică în anul 2011 sau cel mult, la data încetării cauzei de suspendare instituită de Legea 285/2010, respectiv 01.01.2012; se invocă în acest sens și dispozițiile art. 34 alin. 3 NCPC.

- se susține că Tribunalul a interpretat greșit aspectul principal invocat, respectiv, inaplicabilitatea legilor anuale de salarizare ce au succedat Legii 285/2010, pentru raportul juridic de trecere în rezervă a reclamantului, raport juridic născut în anul 2011. Se invocă că dreptul există de la data de 01.01.2012, cu referire și la susținerile ÎCCJ într-o decizie dată în recurs în interesul legii cu referire la suspendarea primelor de vacanță în perioada 2001-2006; apelantul solicită a se avea în vedere că în prezent ne-am afla în al 7 lea act normativ de suspendare, cu referire la susținerile Curții Constituționale din cadrul deciziilor 42/2014 și nr. 269/2014 și cele reținute de ÎCCJ prin decizia nr. 16/2015 și de Curtea de Apel București în decizia 5332/2015.

- în subsidiar se solicită a fi obligat pârâtul la plata contravalorii reactualizate la data plății efective a ajutorului prevăzut de Legea 284/2010 la încetarea cauzei de suspendare, invocându-se o decizie de speță a Curții de Apel București.

Intimatul a depus întâmpinare, solicitând în esență respingerea ca nefondat a apelului, apreciind că hotărârea primei instanțe este legală și temeinică.

Examinând apelul prin prisma motivelor invocate, a actelor și lucrărilor dosarului, a dispozițiilor art. 466 și urm. Cod pr. civilă, Curtea reține următoarele:

Apelantul-contestator a solicitat acordarea ajutorului egal cu 20 de solde în funcție de bază raportat la art. 20 din Legea nr. 284/2010. În conformitate cu art. 20 alin. 1 din

anexa VII la Legea 284/2010 „la trecerea în rezervă sau direct în retragere, respectiv la încetarea raporturilor de serviciu, cu drept la pensie, personalul militar, polițistii și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, pentru activitatea depusă, în funcție de vechimea efectivă ca militar, polițist, funcționar public cu statut special din sistemul administrației penitenciarelor și personal civil în instituțiile publice de apărare, ordine publică și siguranța națională, beneficiază de un ajutor stabilit în raport cu solda funcției de bază, respectiv salariul funcției de bază avută/avut în luna schimbării poziției de activitate”.

În speță, apelantul-contestator a trecut în rezervă în anul 2011, așadar devin incidente dispozițiile art. 13 alin. 1 din Legea 285/2010 privind salarizarea pe anul 2011 conform cu care „în anul 2011, dispozițiile legale prevăd acordarea ajutoarelor sau după caz indemnizațiilor la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă nu se aplică”.

Curtea apreciază că prima instanță în mod corect a respins acțiunea ca prematur formulată, raportat la dispozițiile sus-menționate.

Susține apelantul că ar fi trebuit să fie avute în vedere dispozițiile art. 34 alin. 3 NCP civilă. Acest punct de vedere va fi înlăturat, atâta timp cât nu s-a făcut dovada unei „pagube însemnate” pe care ar fi suportat-o apelantul, așa cum prevede textul sus-menționat.

Va fi înlăturată și critica apelantului referitoare la faptul că Tribunalul ar fi interpretat greșit aspectul principal invocat, respectiv inaplicabilitatea legilor anuale de salarizare ce au succedat Legii 285/2010 cu consecința faptului că dreptul ar exista la data de 01.01.2012.

Curtea are în vedere actele normative prin care s-a dispus suspendarea exercițiului dreptului a cărui recunoaștere se solicită, respectiv:

- pentru anul 2011 – art. 13 din Legea 285/2010 conform cu care „în anul 2011 dispozițiile legale privind acordarea ajutoarelor sau, după caz, indemnizațiilor la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă nu se aplică”.

- pentru anul 2012 – art. 9 din OUG 80/2010 care stabilește că „în anul 2012 nu se acorda ajutoarele sau, după caz, indemnizațiile la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă”.

- pentru anul 2013 – art. 2 din OUG 84/2012 „prevederile art. 7 alin. (1) din OUG nr. 19/2012 și ale art. 1 alin. (4) și (5), art. 2, 3, art. 4 alin. (1) și (2), art. 6, 7, 9, 11, art. 12 alin. (2) și art. 13 ale art. II din OUG nr. 37/2008, se aplică în mod corespunzător și în anul 2013”.

- pentru anul 2014 – art. 10 din OUG 103/2013 care stabilește că „în anul 2014 nu se acordă ajutoarele sau, după caz, indemnizațiile la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă”.

- pentru anul 2015 – art. 9 din OUG 83/2014 conform cu care „în anul 2015, dispozițiile legale privind acordarea ajutoarelor sau, după caz, indemnizațiile la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă, nu se aplică”.

Este adevărat că a operat o suspendare repetată a plăților, așa cum a subliniat prin motivele de apel și apelantul-contestator dar acesta nu este de natură să ducă la admiterea unei astfel de acțiuni, cum solicită apelantul.

Referitor la invocarea considerentelor deciziei 42/2013 a Curții Constituționale, instanța de apel apreciază că nu se pune problema în speță a faptului că măsura suspendării repetate ar putea crea incertitudine cu privire la existența acestor drepturi. Aceasta deoarece prin decizia nr. 16/2015 pronunțată de ÎCCJ completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept s-a reținut următoarele: „Din interpretarea normelor legale rezultă că varianta legiuitorului nu a fost aceea de eliminare a beneficiilor acordate unor categorii socio profesionale, respectiv de încetare a existenței dreptului de acordare de ajutoare/ indemnizații, ci doar de suspendare a exercițiului acestui drept. Rațiunea acestei interpretări este vizată și de succesiunea în timp a actelor normative prin care legiuitorul a dispus, cu caracter temporar, măsura suspendării dispozițiilor legale privind ajutoarele”.

Față de considerentele deciziei Î.C.C.J., Curtea apreciază că nu a fost încălcată

egalitatea armelor, ca garanție la un proces echitabil, așa cum susține apelantul în raport de decizia CCR 269/2014.

Restrângerea pentru o perioadă determinată a beneficiului acordării soldelor la trecerea în rezervă a fost prevăzută de lege și nu reprezintă o ingerință ce ar fi avut ca efect privarea apelantului de bunul său, ci doar o restrângere temporară a beneficiului acestui drept. În acest sens s-a pronunțat Curtea Europeană a Drepturilor Omului prin decizia de inadmisibilitate pronunțată la 06.12.2011 în cauza Felicia Mihăieș împotriva României (cerere 44232/11) și Adrian Gavril Senteș împotriva României (cerere 44605/11).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că privarea de un bun poate fi făcută pentru realizarea unor interese generale de ordin economic/social, ceea ce este de natură să confere statelor semnatare o anumită marjă de apreciere.

Se apreciază astfel, că restrângerea drepturilor solicitate de apelantul-contestator a fost prevăzută de lege, a fost aplicată în mod nediscriminatoriu tuturor militarilor trecuți în rezervă, iar măsurile dispuse sunt obiective, rezonabile și proporționale cu amploarea consecințelor crizei economice, fiind justificate de restabilirea echilibrului bugetar.

Curtea constată că exercițiul dreptului la acordarea ajutorului prevăzut de art. 20 din anexa VII la Legea 284/2010 este suspendat. Cum dreptul solicitat nu este actual, în prezent nu este posibilă obligarea intimatei la plata ajutorului egal cu 20 de solde.

În ce privește solicitarea apelantului de a se dispune plata acestor ajutoare la încetarea cazului de suspendare (cu referire la decizia de speță a Curții de Apel București din dosarul 39730/3/2014), nici această solicitare nu poate fi primită. Aceasta deoarece acest moment este imprezvizibil este imprezvizibil, iar o hotărâre judecătorească trebuie să fie certă, întemeiată pe legislația existentă și să poată fi pusă imediat în aplicare.

Pentru considerentele sus-arătate, văzând dispozițiile art. 480 Cod pr. civilă, a fost respins apelul ca nefondat.

4. Dreptul civil. Acțiune revocatorie. Termen de prescripție.

Dreptul muncii. Acțiune revocatorie. Termen de prescripție.

Art. 883, art. 1564 Cod civil

Dispozițiile art. 1564 Cod civil referitor la momentul începerii curgerii termenului de prescripție se raportează, în situația actelor juridice menționate în Cartea funciară la prevederile art. 883 Cod civil.

*Curtea de Apel Bacău – Secția I Civilă
Decizia civilă nr. 1241 din 16 noiembrie 2016*

Prin sentința civilă nr.76/25.11.2015 pronunțată de Tribunalul Neamț s-au dispus următoarele:

Admiterea acțiunii formulate de reclamanta **M. GmbH** în contradictoriu cu pârâții **B. I., B. A.**

S-a constatat inopozabilitatea față de reclamanta **M. GmbH** a acordului de mediere din data de 21.10.2011, încheiat de Biroul de mediator S. I., de către pârâții **B. I.** și **B. A.**, consfințit prin sentința civilă nr. 6401 din 05.12.2011, pronunțată de Judecătoria Piatra-Neamț, în dosarul nr. 8487/279/2011 și au fost indisponibilizate bunurile care au făcut obiectul partajului până la încetarea executării silite în dosarul de executare nr. 71/2013 al B.E.J. M. I., pentru creanța în sumă de 68.361,30 euro, precum și dobânzile calculate până la data plății.

A fost respinsă cererea de intervenție în interesul pârâtei B. A., formulată de

intervenienta C. E.

Au fost obligați pârâții să plătească reclamantei suma de 17.442 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Pentru pronunțarea acestei hotărâri, prima instanță a avut în vedere următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul acestei instanțe sub nr.2711/103/2014, reclamanta **M. GmbH**, reprezentată de avocat Adrian Scarlat, în temeiul dispozițiilor art.1562 și urm.Cod civil, a chemat în judecată pârâții **B. I., B. A.** solicitând ca prin hotărârea ce se va pronunța, instanța să declare inopozabil actul de partaj dintre pârâți, încheiat în baza acordului de mediere din data de 21.10.2011 la Biroul de mediator S. I., cu consecința indisponibilizării bunurilor care au făcut obiectul partajului până la încetarea executării silite din dosarul execuțional nr. 71/2013 al B.E.J. M. I. a creanței în sumă de 68.361,30 Euro (cu dobânda calculată până la data de 30.06.2014), pe care o deține față de pârâtul B. I., cu cheltuieli de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta M. GmbH, prin reprezentant, a învederat următoarele:

În fapt, la data de 22.08.2011, a înregistrat pe rolul Tribunalului Neamț cererea din dosarul nr.3918/103/2011, prin care a solicitat recunoașterea hotărârii din data de 2 aprilie 2009 pronunțată de Tribunalul Augsburg, în dosar 10 O 3206/08 și a hotărârii din data de 30.07.2009 pronunțată în dosarul 10 O 3206/08, de aceeași instanță.

Tribunalul Neamț a admis cererea de exequator, prin sentința civilă nr.22 COM /9.02.2012, pronunțată în dosarul nr.3918/103/2011*. Sentința a devenit irevocabilă după respingerea recursului, la data de 4.09.2012.

Prin hotărârile judecătorești pronunțate de instanțele din Germania, a căror recunoaștere și încuviințare a executării a solicitat-o prin cererea soluționată în dosarul nr. 3918/103/2011*, s-a stabilit obligarea pârâtului B. I. la plata sumei de 51.130,90 Eur, la care se adaugă cheltuielile de judecată și dobânda legală calculată conform hotărârilor.

Întrucât pârâtul B. I. a refuzat executarea de bună-voie a hotărârilor judecătorești străine, recunoscute de instanțele naționale, a formulat cerere de executare silită în dosarul nr.71/2013 al B.E.J. M. I.

În procedura executării silite, executorul judecătoresc a calculat și dobânzile legale la suma datorată, rezultând dobândă în cuantum de 10.850,96 Eur, respectiv dobânda în cuantum de 483,26 Eur, până la data de 31.01.2013 (conform actului anexat).

Pe parcursul executării silite, executorul judecătoresc a emis către autoritățile locale (Primărie, O.C.P.I.) adrese pentru aflarea informațiilor referitoare la bunurile deținute de debitor. Cu această ocazie, a aflat că pârâtul deține în proprietate apartamentele nr.15, 21 și 24 situate în Piatra Neamț, str. Dimitrie Leonida nr.101, bl.101, sc.A, înscrise în CF 51324-C1-U35 (ap.24), CF 51324-C1-U18 (ap.21) și CF 51324-C1-U34 (ap. 15), precum și faptul că asupra acestor apartamente era instituită ipotecă în favoarea Volksbank România S.A., pentru garantarea restituirii sumei de 163.700 CHF (adică 134.323,95 Eur).

La data de 18.11.2013, executorul judecătoresc i-a înaintat copia sentinței civile nr.6401/5.12.2011 pronunțată de Judecătoria Piatra Neamț, în dosarul nr.8487/279/2011, ocazie cu care a aflat că pârâții au încheiat un acord de mediere, prin care au realizat partajul bunurilor comune în perioada în care pe rolul instanțelor se afla cererea sa de recunoaștere și încuviințare a executării hotărârii străine împotriva pârâtului B. I.

Așa cum a arătat, a înregistrat cererea de exequator la data de 22.08.2011, iar părțile au încheiat acordul de mediere la data de 21.10.2011. Cererea din dosarul nr.8487/279/2011 a fost înregistrată ca cerere de divorț cu minori la data de 6.10.2011, iar acordul de mediere vizează și chestiunea privitoare la partajul bunurilor comune.

Consideră că acordul de mediere reprezintă un act încheiat cu scopul fraudării intereselor sale, respectiv pentru a face imposibilă realizarea dreptului de creanță stabilit prin hotărârile judecătorești pronunțate de instanțele germane și recunoscute de autoritățile judiciare române.

În cele ce urmează, prezintă argumentele din care rezultă îndeplinirea condițiilor privitoare la admiterea acțiunii revocatorii reglementată de prevederile art.1562-1565 Cod civil.

Din conținutul acordului de mediere, consemnat în sentința civilă nr.6401/5.12.2011, rezultă că părțile au împărțit bunurile fără a se stabili cota de contribuție a fiecăruia și fără a se indica valoarea bunurilor comune, iar pârâțul B. I. a acceptat în mod surprinzător să-i fie atribuite doar cele trei apartamente (compuse fiecare dintr-o singură cameră), iar acestea să fie grevate de ipotecă pentru suma de 163.700 CHF. Pe lângă aceste apartamente, grevate de ipotecă, i s-au atribuit două autoturisme vechi (probabil fără valoare), o remorcă, obiecte electrocasnice, obiecte casnice și scule casnice, primind și o sultă de 13.000 Eur.

Pârâtei B. A. i s-au atribuit în urma partajului următoarele bunuri:

1. suprafața de 7.600 mp teren neproductiv;
2. suprafața de 7.100 mp teren neproductiv (apă stătătoare);
3. suprafața de 3.600 mp teren arabil;
4. suprafața de 4.500 mp teren arabil;
5. suprafața de 6.200 mp teren arabil;
6. suprafața de 4.110 mp fânețe;
7. construcție cu destinația de "moară pentru porumb" + teren aferent pentru construcții în suprafață de 484 mp;
8. construcții cu altă destinație decât locuință;
9. construcții cu destinația de uscător;
10. teren în suprafață de 705,32 mp situat în Piatra Neamț;
11. apartamentele nr.8;
12. 82;
13. 83;
14. 84;
15. 85, situate în același condominiu cu apartamentele atribuite pârâtului B. I.;
16. casa de locuit + teren aferent în suprafață de 524 mp+ teren agricol cu destinația de curți construcții (150 mp) și arabil (374 mp) ;
17. casă din lemn, cu 2 camere și terenul aferent în suprafață de 630 mp;
18. casă cu 4 camere+terenul aferent în suprafață de 600 mp.

Părțile nu au împărțit datoria comună de 163.700 CHF, arătându-se că sunt de acord să-l mențină în continuare ca debitori), însă pentru restituirea acestuia pârâțul B. I a garantat cu cele trei apartamente, iar pârâta de B. A. a garantat cu ap.82 (poziția 12 din enumerarea sa).

Din faptul că prin sentința civilă nr. 6401/2011 s-a dispus restituirea taxei de timbru aferentă cererii de partaj, în cuantum de 5.000 lei, a dedus faptul că valoarea bunurilor comune la care s-a stabilit această taxă a fost de 166.667 lei. Dacă suma de 5.000 lei reprezintă 3% din valoarea bunurilor, 100% din valoarea bunurilor este de 166.667 lei și se calculează astfel: $(5000 \times 100) / 3 = 166.667$.

Astfel, consideră că părțile au evaluat bunurile supuse partajului la această sumă.

Ținând seama de faptul că pârâțul B. I. a primit sultă de 13.000 Eur (circa 57.200 lei), fără a se arăta cum a fost calculată, poate prezuma că părțile au considerat că această sultă a reprezentat echivalentul întregirii cotei de Vi parte ce îi revenea pârâtului B. I., astfel încât bunurile atribuite pârâtului B. I. + sultă, să reprezinte echivalentul valoric a jumătate din valoarea masei partajabile, adică 83.334 lei. A expus aceste argumente pornind strict de la conținutul sentinței civile nr.6401/2011. Nefiind parte în dosarul nr.8487/279/2011, nu a avut acces la înscrisurile acestuia, iar dacă după atașarea dosarului va rezulta o altă stare de fapt, va reconsidera aceste afirmații.

Actul de partaj stabilit prin acordul de mediere s-a realizat în mod evident în fraudă intereselor sale, ținându-se seama (1) de momentul la care s-a realizat, respectiv imediat după ce a solicitat recunoașterea și încuviințarea executării hotărârilor judecătorești emise de

instanțele germane, precum și (2) de modul în care părțile au înțeles să evalueze bunurile ce le-au revenit fiecăruia.

(1) În privința momentului realizării acordului de mediere există date calendaristice concrete care arată că pârâții, în deplină conivență, au decis desfacerea căsătoriei și partajul la scurt timp de la primirea de către pârâtul B. I. a cererii de exequatur, în condițiile în care cererea i-a fost comunicată la domiciliul comun cu pârâta B. A.

Acestea dovedesc faptul că pârâta B. A. cunoștea existența datoriei pârâtului B. I., precum și faptul că acesta, prin modalitatea concretă de realizare a partajului, își creează o stare de insolvabilitate față de ea.

(2) În privința modului în care pârâții au evaluat bunurile supuse partajului, este evident că bunurile enumerate la poz.1-18, care au fost atribuite pârâtei B. A., nu au doar valoarea de 83.334 lei (adică jumătate din valoarea masei partajabile, la care s-a calculat taxa de timbru), ci o valoare mult mai mare, după cum nici toate bunurile care au făcut obiectul partajului, nu au doar valoarea de 166.667 lei.

Conivența pârâților pentru fraudarea intereselor sale, manifestată prin subevaluarea bunurilor ce s-au atribuit pârâtei B. A. 2 este evidentă, fiind îndeplinită cerința art. 1562 (2) Cod civil. În situația în care pârâții contestă susținerile sale privitoare la evaluarea frauduloasă a bunurilor supuse partajului, solicită să se încuviințeze obligarea pârâților (în baza art. 293 Cod procedură civilă: (Când partea învederează că partea adversă deține un înscris probatoriu, referitor la proces, instanța poate ordona înfățișarea lui) de a depune certificatele fiscale privitoare la imobile (întrucât aceste documente nu se eliberează la solicitarea sa) sau efectuarea unei expertize judiciare de evaluare.

Subevaluarea bunurilor atribuite pârâtei B. A. a permis realizarea actului de partaj în urma căruia aceasta a dobândit toate activele comune, iar pârâtul B. I. nu a dobândit nici un activ. Ca urmare a faptului că bunurile imobile dobândite de pârâtul B. I. sunt grevate de o datorie ce depășește valoarea lor de piață, pârâții au urmărit ca pârâtul B. I. să fie insolubil. Insolvabilitatea pârâtului B. I. rezultă din faptul că vânzarea celor trei apartamente nu acoperă datoria garantată cu acestea. Dacă se contestă această susținere, solicită obligarea pârâtului B. I. să prezinte certificate fiscale ale celor trei apartamente, din care rezultă valoarea acestora.

Art. 1.562. - (1) Dacă dovedește un prejudiciu, creditorul poate cere să fie declarate inopozabile față de el actele juridice încheiate de debitor în fraudă drepturilor sale, cum sunt cele prin care debitorul își creează sau își mărește o stare de insolvabilitate.

(2) Un contract cu titlu oneros sau o plată făcută în executarea unui asemenea contract poate fi declarată inopozabilă numai atunci când terțul contractant ori cel care a primit plata cunoștea faptul că debitorul își creează sau își mărește starea de insolvabilitate (corespunde art. 975 din Cod civil. 1864).

Având în vedere că pârâta B. A. a înstrăinat o parte dintre bunurile dobândite în urma partajului, solicită să se declare inopozabil acordul de mediere doar în privința celorlalte bunuri, respectiv cele înscrise în CF 51324-C1-U35 Piatra Neamț, 51324-C1-U5 Piatra Neamț, 51324-C1-U18 Piatra Neamț, 51324-C1-U34 Piatra Neamț, 51324-C1-U3 Piatra Neamț, 51324-C1-U4-Piatra Neamț, 421/N Făurei, 374/N-Borlești, 327/N Făurei și pentru bunurile pentru care deține un drept de proprietate extratabular - conform dispozitivului sentinței civile nr. nr.6401 din data de 5.12.2011.

Pentru aceste motive, a solicitat admiterea acțiunii, astfel cum a fost formulată.

În dovedire, a solicitat proba cu înscrisuri, interogatoriul pârâților, obligarea pârâților să depună înscrisurile arătate mai sus (în baza art. 293 Cod procedură civilă), expertiză judiciară de evaluare, alte probe admise de lege.

De asemenea, a solicitat atașarea dosarului nr. 8487/279/2011 al Judecătoriei Piatra Neamț (pentru a cunoaște conținutul acordului de mediere a cărui inopozabilitate a solicitat-o, precum și modul în care părțile au evaluat bunurile partajate și modul în care au stabilit cotele de contribuție pentru sistarea stării de devălmășie). În situația în care instanța nu va aproba atașarea dosarului, solicită ca, în baza art. 293 Cod procedură civilă, instanța să dispună

obligarea părților să depună fotocopiile înscrisurilor din acest dosar, întrucât nu are posibilitatea de a solicita acte din acest dosar, neavând calitatea de "parte".

A anexat cererii, în copie: hotărârile judecătorești străine (sentința din data de 9.03.2009 pronunțată de Tribunalul Augsburg în dosar 10 O 3206/08 și sentința din data de 30.07. 2009 pronunțată în dosar 10 O 3206/08, de aceeași instanță), sentința civilă nr.22COM/9.02.2012 pronunțată de Tribunalul Neamț în dosar nr.3918/103/2011, extras de pe portalul instanțelor din care rezultă data de 22.08.2011 ca fiind data înregistrării dosarului nr.3918/103/2011, sentința civilă nr.6401/5.12.2011 pronunțată de Judecătoria Piatra-Neamț în dosar nr.8487/279/2011 și adresa din data de 18.11.2013 a B.E.J. Mititelu Iosif, prin care i-a fost comunicată această sentință, somația nr.71/19.02.2013 din dosar exec.nr.71/2013 al B.E.J. Mititelu Iosif pentru sumele de 64.245,32 Eur și 10.689,96 lei, proces-verbal de calcul al dobânzii legale încheiat la data de 19.02.2013 în dosar executare nr.71/2013, extrase CF 51324-C1-U35 Piatra Neamț, 51324-C1-U5 Piatra Neamț, 51324-C1-U18 Piatra Neamț,

Pârâta **B. A.** a depus întâmpinare, prin care a solicitat respingerea acțiunii și obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

În motivare, a arătat următoarele:

A fost căsătoria cu B. I., însă prin sentința civilă nr. 6401 din 05.12.2011 s-a admis acțiunea de divorț și s-a dispus ieșirea din indiviziune, considerând că a contribuit în proporție de 100% la dobândirea bunurilor supuse partajării.

În primul rând, a fost plecată la muncă în Italia încă din anul 1992, unde a obținut venituri substanțiale cu care a achiziționat bunurile dobândite în timpul căsătoriei și a beneficiat în permanență și de ajutorul financiar al rudelor sale.

Toate aceste aspecte, coroborate cu viciile pârâtului (îi plăceau jocurile noroc, a avut diferite relații extraconjugale), precum și cu faptul că nu prea a lucrat pe perioada căsătoriei, denotă faptul că modalitatea de partajare a fost în dezavantajul său și nicidecum pentru a fraudă terți creditor.

Peste toate aceste aspecte, se adaugă un pasiv al masei de partajat de 163.700 CHF, pe care, în niciun caz nu ar fi trebuit să îl suporte și ea.

În continuare, a invocat excepția prescripției dreptului la acțiune. Art. 1564 Noul Cod civil stabilește: Acțiunea pauliană se prescrie în termen de 1 an de la data la care creditorul a cunoscut sau trebuia să cunoască prejudiciul ce rezultă din actul atacat, dacă prin lege nu se prevede altfel.

În speță, se observă faptul că partajul a avut loc în anul 2011, iar prezenta acțiune a fost introdusă în anul 2014, mult după termenul de un an stabilit de legiuitor.

Reclamanta ar fi trebuit să cunoască de existența acestui partaj, având în vedere faptul că s-au tăcut și o scrie de operațiuni la cartea funciară, în care se face vorbire despre acest partaj.

În acest context, având în vedere faptul că termenul de un an a trecut este evident că se impune admiterea excepției.

Pe fondul cauzei, a arătat că pentru a putea fi admisă o acțiune pauliană, sunt necesare îndeplinirea unor condiții și anume: creanța creditorului trebuie să fie certă, lichidă și exigibilă și anterioară actului atacat, actul încheiat de debitor cu terțul trebuie să fi cauzat un prejudiciu creditorului reclamant, fraudă debitorului și complicitatea terțului la fraudă debitorului.

În ceea ce privește prima condiție, reclamantul a depus, la dosarul cauzei, o scrie de hotărâri judecătorești emise în anul 2009.

O altă condiție care trebuie îndeplinită este ca actul încheiat de debitor terțului să fi cauzat un prejudiciu creditorului reclamant. Reclamanta afirmă faptul că i s-a cauzat un prejudiciu deoarece: bunurile imobile dobândite de pârâțul B. I. sunt grevate de o datorie ce depășește valoarea lor de piață.

După cum rezultă din hotărârea de partaj, pârâtului nu i-au fost atribuite doar bunuri imobile (trei apartamente), ci și o serie de bunuri mobile, care sunt foarte scumpe.

Reclamanta nu face niciun moment dovada faptului că aceste bunuri nu sunt suficiente pentru a încasa propria creanță.

Reclamanta afirmă că este prejudiciată, însă nici măcar nu a încercat să valorifice bunurile atribuite pârâtului.

Reclamanta se mulțumește să afirme faptul că bunurile imobile au o valoare mult mai mică decât prețul pieței (fără să precizeze care este acesta și care sunt mijloacele de probă pe care dorește să le administreze pentru a demonstra acest aspect), se mulțumește să afirme că cele două autoturisme au o valoare foarte mică (fără să indice absolut nici un criteriu în urma căruia a ajuns la această concluzie și nici un mijloc de probă prin care să dovedească acest aspect).

De asemenea, reclamantul nu menționează de ce nu a încercat să valorifice bunurile mobile, care au o valoare foarte mare. Probabil doar prețul sculelor depășește câteva zeci de mii de euro.

Prin prisma faptului că nu a dovedit existența unui prejudiciu, rezultă cât se poate de limpede că acțiunea revocatorie este inadmisibilă.

Reclamantul nu face nicio referire la modalitatea în care înțelege să dovedească starea de insolvabilitate a pârâtului.

Pe parcursul acțiunii, face doar simple supoziții menționând că dacă aceste supoziții sunt contestate de oricare dintre părți, instanța să pună în vedere părților să facă dovada împotriva supozițiilor. Dar, dovada insolvabilității debitorului trebuie făcută de creditor.

De asemenea, pârâtul afirmă faptul că părțile nu au împărțit datoria comună de 163.700 CHF.

O astfel de afirmație este făcută cu rea-credință și are drept scop inducerea instanței în eroare.

În sentința nr. 6401 se precizează în mod expres la rubrica pasiv: *Credit pentru nevoi personale în sumă de 163.700 CHF, acordat de Wolksbank, conform contractului de creditcredit ce suntem de acord să îl menținem în continuare ca debitori.*

Având în vedere aceste aspecte, este limpede că pasivul masei de partajat a fost suportat în continuare de amândoi. Dacă s-ar fi dorit fraudarea unui terț, în mod sigur pasivul ar fi fost atribuit în întregime pârâtului, însă în momentul semnării acordului de mediere a fost de bună-credință și consideră că a fost dezavantajată.

A treia condiție de admisibilitate a unei astfel de acțiuni este fraudarea debitorului.

În ceea ce privește această condiție, se apreciază în doctrină și practica judiciară că debitorul a avut cunoștința de rezultatul păgubitor al actului față de creditor.

În speță, pârâtul cunoaște, foarte bine, că a avut o contribuție de 100% la dobândirea bunurilor din timpul căsătoriei, iar foarte puținii bani pe care i-a avut i-a cheltuit în alte scopuri, pe care le-a amintit anterior.

În acest context, este cât se poate de clar faptul că în momentul încheierii actului atacat, pârâtul a urmărit doar să obțină cât mai multe bunuri (ceea ce a și obținut), deși nu a contribuit la obținerea acestora. Prin urmare, prin încheierea acestui act pârâtul nu și-a mărit starea de insolvabilitate, dimpotrivă a avut de câștigat.

De asemenea, proba fraudei cade în sarcina creditorului, însă nici cu privire la acest aspect reclamanta nu înțelege să dovedească fraudarea prin administrarea de probe certe și concludente.

A patra condiție pentru a putea fi admisă o astfel de acțiune este reprezentată de complicitatea terțului la fraudarea debitorului.

După cum a arătat anterior, ar fi fost îndreptățită să solicite o cotă de contribuție de 100%, însă a renunțat la o parte din bunurile dobândite în timpul căsătoriei pentru a se despărți în mod civilizată de pârât.

S-a subliniat faptul că nu a avut niciun moment cunoștință de creditul reclamantei, nu a avut cunoștința de hotărârile judecătorești menționate în acțiune.

Se afirmă în acțiune faptul că actul de partaj s-a realizat în fraudarea intereselor

reclamantei, argumentându-se că actul de partaj s-a realizat imediat după ce s-a solicitat recunoașterea și încuviințarea executării hotărârilor judecătorești emise de instanțele germane și de modul în care părțile au înțeles să evalueze bunurile ce le-au revenit fiecăruia.

În ceea ce privește primul aspect, se apreciază în acțiune că ar fi cunoscut de această datorie, deoarece a primit citațiile, locuind la același domiciliu cu pârâtul. O astfel de afirmație este contrazisă chiar de înscrisurile depuse de reclamant la dosarul cauzei. Astfel, în hotărârea judecătorească nr. 6401 din 05.12.2011, la pagina a doua, primul paragraf, se precizează, în mod expres, faptul că sunt despărțiți în fapt încă din anul 2010.

Prin urmare, este imposibil ca în anul 2011 să fi avut cunoștință de citațiile primite de fostul său soț.

Un alt aspect, invocat de reclamantă, este acela că ar fi participat la fraudarea intereselor sale prin subevaluarea bunurilor care i-au fost atribuite.

Acordul de mediere a fost consfințit printr-o hotărâre judecătorească, instanța de judecată a analizat legalitatea aspectelor cuprinse în acordul de mediere, prin urmare, nu există niciun argument care să conducă la concluzia că afirmațiile reclamantei au legătură cu realitatea.

Se mai precizează în acțiune, faptul că cele trei apartamente încredințate pârâtului sunt grevate de o datorie ce depășește valoarea lor de piață, însă această afirmație nu este dovedită, reclamanta solicitând ca pârâtii să dovedească contrariul.

În concluzie, solicită instanței să constate că nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a acțiunii.

În drept, a invocat prevederile art. 205 și urm. Cod procedură civilă.

În dovedire, a solicitat proba cu înscrisuri, proba testimonială, propunând ca martori pe G. V. și H. M. C., interogatoriul reclamantei și expertize.

Pârâtul **B. I.**, în termen legal, a formulat întâmpinare, prin care a solicitat respingerea acțiunii, din următoarele considerente:

Pe cale de excepție, a invocat prescripția dreptului la acțiune a reclamantei și, pe cale de consecință, a solicitat respingerea acțiunii, ca tardiv formulată.

Reclamanta a solicitat instanței că prin hotărârea ce o va pronunța să declare inopozabil față de acesta actul de partaj încheiat în baza acordului de mediere din data de 21.10.2011 la Biroul de Mediator S. I. pe motiv că, prin încheierea acestui act de partaj, s-ar fi sustras de la executarea silită pornită împotriva sa.

Având în vedere că obiectul acordului de mediere îl reprezintă împărțirea unor bunuri imobile, acesta a fost înscris în registrele de cadastru și publicitate imobiliară, astfel că data înscrierii reprezintă momentul subiectiv în care reclamanta a putut lua cunoștință de actul încheiat și, totodată, data de la care începe să curgă termenul de prescripție de un an, prevăzut de art. 1564 Cod civil.

În concluzie, reclamanta a depășit cu mult termenul de prescripție.

Pe fondul cauzei, a menționat următoarele:

În primul rând, personal nu a avut niciun fel de raporturi comerciale cu societatea reclamantă, ci doar ca reprezentant al unei persoane juridice. Suma pretinsă de reclamantă reprezintă o datorie fictivă, iar aceasta a obținut titlul profitând de faptul că el nu cunoștea legislația germană și nu a avut fonduri pentru a angaja un avocat care să îl reprezinte la toate termenele în fața Tribunalului Augsburg.

De altfel, a aflat despre existența sentințelor foarte târziu, după ce reclamanta a introdus acțiunea pentru recunoașterea hotărârilor străine.

Prin promovarea acestei acțiuni, reclamanta continuă să îl hărțuiască, solicitând instanței desființarea acordului de mediere încheiat cu fosta sa soție, motivând că ar fi încheiat acest act în scopul fraudării intereselor sale.

Referitor la acest aspect, menționează că datorită unor neînțelegeri în familie, care au debutat cu mult înainte de promovarea de către reclamantă a diverselor acțiuni, a hotărât împreună cu soția sa să divorțeze și să împartă bunurile comune prin încheierea unui acord de

mediere.

Actul a fost suspus verificării instanței, care a constatat că acesta îndeplinește toate condițiile de legalitate.

Ulterior, sentința civilă nr. 6401/5.12.2011, ce conține acordul de mediere, a fost depusă și înregistrată la Biroul de Carte Funciară, care a efectuat înscrierea dreptului de proprietate numai după o prealabilă verificare a acordului de mediere.

Au împărțit bunurile comune în mod corect, ținând seama de contribuția fiecăruia la obținerea lor și nicidecum nu a urmărit crearea unei stări de insolvență.

De altfel, la data încheierii acordului de mediere, reclamanta nu avea împotriva sa o creanță certă, lichidă și exigibilă, Tribunalul Neamț pronunțându-se ulterior încheierii acestui act. Atâta timp cât la data încheierii acordului nu exista creanța, rezultă că reclamanta nu putea fi prejudiciată prin încheierea actului respectiv.

În concluzie, solicită să se aprecieze că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 1562-1565 și, pe cale de consecință, să se respingă acțiunea, ca fiind neîntemeiată.

În dovedire, a solicitat proba cu înscrieri.

Reclamanta **M GmbH**, prin reprezentant, a formulat răspuns la întâmpinarea pârâtei **B. A.**, prin care a arătat următoarele:

Sușinerile pârâtei în sensul că a contribuit 100% la dobândirea bunurilor comune este nereală. Afirmațiile pârâtei în sensul că a obținut venituri din munca în străinătate (fără a se arăta câștigurile efective), că s-a ocupat, în același timp, în mod exclusiv de copii și de gospodărie, care i-au permis să achiziționeze toate bunurile supuse partajului, sunt dovezi ale exagerărilor acesteia. În realitate, veniturile care au permis achiziționarea bunurilor au fost acelea obținute de pârâta B. I. prin intermediul unei societăți comerciale de transport internațional de persoane, fiind de notorietate faptul că în perioada anterioară anului 2007, această activitate comercială era foarte profitabilă. Dacă pârâta continuă să susțină că a contribuit 100% la dobândirea bunurilor comune, va solicita probe privitoare la activitatea firmei de transport pentru a dovedi că veniturile familiei au provenit din această sursă.

A solicitat respingerea excepției prescripției dreptului la acțiune, motivat de aceea că acțiunea a fost formulată cu respectarea prevederilor art.1564 Cod civil.

Așa cum a arătat și în cuprinsul cererii introductive, în cadrul procedurii de executare silită, la data de 18.11.2013, executorul judecătoresc i-a înaintat copia sentinței civile nr. 6401/5.12.2011 pronunțată de Judecătoria Piatra Neamț, în dosar nr.8487/279/2011, ocazie cu care a aflat că pârâții au încheiat un acord de mediere, prin care au realizat partajul bunurilor comune în perioada în care pe rolul instanțelor se afla cererea sa de recunoaștere și încuviințare a executării hotărârii străine împotriva pârâtului B. I.

Data de 18.11.2013 este aceea de la care începe să curgă termenul de prescripție de un an, astfel că acțiunea a fost formulată înainte de împlinirea acestuia.

Nu există nicio justificare legală pentru susținerea potrivit căreia termenul de prescripție a început să curgă de la data înscrierii actului de partaj în cartea funciară, în condițiile în care art.1564 Cod civil se referă la data la care creditorul a cunoscut sau trebuia să cunoască prejudiciul ce rezultă din actul atacat.

Contrar susținerilor pârâtei, sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate a acțiunii revocatorii, argumentele fiind prezentate și în cuprinsul cererii introductive.

Pentru admisibilitatea acțiunii, Codul civil (art.1.562 și art.1563) cere o singură condiție privitoare la creanța sa - să fie certă, fiind evident că această condiție este îndeplinită întrucât existența neîndoielnică a creanței rezultă din existența titlurilor executorii (hotărârile judecătorești străine).

Executarea silită demarată nu a evidențiat existența altor bunuri în afara celor trei apartamente grevate de un drept de ipotecă ce le depășește valoarea. Susținerea pârâtei în sensul că nu a făcut dovada că celelalte bunuri atribuite a partajului (două autoturisme, o remorcă, 2 TV, un aragaz, o combină frigorifică, o mașină de spălat, un cuptor cu microunde, boiler de apă, centrală că, mobilă de sufragerie și scule de construcții și suma de 13.000 Eur)

nu au acoperit creanța sa de circa 68.000 Eur apare ca lipsită de seriozitate în condițiile în care toate bunurile supuse partajului au avut valoarea declarată de părți de 166.667 lei, adică 38.315 Eur - la data de 5.12.2011, data hotărârii de partaj. Această evaluare contrazice susținerea pârâtei potrivit căreia sculele atribuite ar valora câteva (câte?) mii de euro și aceste bunuri ar putea și valorificate pentru recuperarea creanței (fără să existe vreo dovadă că aceste bunuri mai fac parte din patrimoniul pârâtului B. I.). De altfel, executorul judecătoresc nu a identificat vreo sumă de bani, neexistând nicio dovadă că sulta primită de pârâtul B. I. mai există (după cum nu există nicio dovadă - în afara recunoașterii pârâtului din acordul de mediere - că a primit această sumă), nefiind identificate nici alte bunuri urmăribile.

Pârâtul B. I., în calitate de debitor, nu i-a adus la cunoștință executorului judecătoresc existența altor bunuri, fiind imposibil ca bunurile enumerate de pârâtă, care sunt bunuri ce și-au pierdut valoare prin folosință și care, oricum, nu aveau o valoare semnificativă, să acopere o creanță de peste 68.000 Eur.

Condițiile privitoare la producere unui prejudiciu creditorului este îndeplinită, întrucât acordul de partaj a creat o stare de insolvabilitate a debitorului. Aceasta rezultă din faptul că executarea silită nu a avut ca efect recuperarea sumei datorate.

Actele întocmite de executorul judecătoresc din care rezultă existența în patrimoniul pârâtului-debitor a trei apartamente asupra cărora există un drept de ipotecă pentru o sumă ce depășește valoarea apartamentelor, dovedesc insolvabilitatea debitorului și, prin aceasta, prejudiciul creat.

Susținerea pârâtei în sensul că suportă pasivul comun nu este dovedită. Afirmția din acordul de partaj, în sensul că au fost de acord să mențină creditul de nevoi personale este contrazisă parțial de situația ce rezultă din acte, întrucât pârâtul B. I. continuă să garanteze restituirea împrumutului bancar cu cele trei apartamente ce i-au fost atribuite, iar pârâta B. A. garantează doar cu un apartament. Astfel, toate imobilele atribuite pârâtului B. I. sunt grevate de ipotecă, ceea ce face imposibilă valorificarea acestora în cadrul procedurii de executare silită demarată pentru recuperarea creanței stabilită prin hotărârile judecătorești străine.

Acordul de partaj a fost întocmit fraudulos, iar potrivit Codului civil nu este cerută vreo condiție suplimentară celei prevăzute de art.1562 (1), fiind suficient ca debitorul, la data încheierii actului, să fi avut (și simpla) cunoștință că prin acesta va prejudicia pe creditorul său prin provocarea sau mărirea stării de insolvabilitate, ceea ce înseamnă că în materia acțiunii revocatorii nu este cerută o intenție dolozivă din partea debitorului (adică directă, calificată prin scopul urmărit "de a-l prejudicia pe creditor"), ci este suficient ca debitorul doar să aibă simpla cunoștință a prejudiciului ce i-a fost creat.

Potrivit Codului civil, art. 1562 (1), actele prin care o persoană își diminuează patrimoniul, dacă sunt frauduloase pentru creditor, pot fi atacate pe calea acțiunii revocatorii.

Condițiile privind actul implică un element material și unul moral - prejudiciul și fraudă - ce sunt sau vor fi dovedite în cadrul procedurii judiciare.

Elementul fraudă (elementul moral) ce reprezintă un element de natură psihică este dovedit prin mijloacele de probă (indirecte) indicate, care au evidențiat acele împrejurări care să formeze convingerea că debitorul, la data întocmirii actului (și anterior) cel puțin cunoștea că prin aceasta creează un prejudiciu creditorului.

Practica judiciara creată în jurul acțiunii pauliene, ca instrument juridic ce a existat anterior actualului Cod civil, a relevat faptul că noțiunea de fraudă - condiție a acțiunii pauliene - are un înțeles special, ce nu se confundă cu dolul contractual, ci este suficient ca debitorul să fi avut cunoștință de rezultatul păgubitor al actului față de creditor.

Pe de altă parte, condiția dovedirii fraudei terțului există doar în situația prevăzută de art. 1.562 (2) Cod civil: Un contract cu titlu oneros sau o plată făcută în executarea unui asemenea contract poate fi declarată inopozabilă numai atunci când terțul contractant ori cel care a primit plata cunoștea faptul că debitorul își creează sau își mărește starea de insolvabilitate.

Acordul de partaj nu poate fi asimilat cu contractul cu titlu oneros la care se referă

art.1562 (2), citat, astfel că nu este necesar să dovedească intenția de participare a pârâtei la fraudă.

Chiar dacă s-ar considera că o astfel de dovadă trebuie adusă, consideră că înscrisurile depuse dovedesc că pârâta a cunoscut că soțul său își creează sau își mărește starea de insolvabilitate. Aceste dovezi rezultă din modul în care au procedat pârâții pentru a realiza partajul și au fost descrise în cuprinsul cererii introductive.

De altfel, pârâatul B. I. a fost citat în dosarul având ca obiect recunoașterea și încuviințarea executării hotărârilor judecătorești străine la domiciliul comun al foștilor soți, iar cererea de divorț a fost înregistrată imediat după citarea în acest dosar. Rapiditatea procedurii de divorț și de partaj, care a fost posibilă ca urmare a poziției procesuale a părților, arată intenția pârâților de a pune la adăpost bunurile ce puteau fi urmărite, urmărind un partaj defavorabil pârâtului-debitor în locul unui proces de partaj pe care să-l promoveze în cadrul procedurii de executare silită. Pârâții nu au oferit nicio explicație credibilă asupra motivelor pentru care partajul a coincis cu procedura de exequator.

Nu cunoaștem contribuția pârâtei la administrarea gospodăriei și creșterea copiilor, însă în mod cert nu este adevărat că pârâta a contribuit cu 100% la dobândirea bunurilor comune. Pârâta nu a invocat nicio dovadă că a obținut venituri care să-i fi permis să achiziționeze toate bunurile dobândite în timpul căsătoriei, însă poate dovedi că activitatea comercială a firmei deținută și administrată de B. I. a reprezentat sursa veniturilor familiei.

A susținut că va depune înscrisuri ce dovedesc implicarea pârâtului B. I., care se ocupa de contractele comerciale ale firmei de transport, producătoare de venituri. Va propune un martor care cunoaște implicarea pârâtului B. I. în obținerea veniturilor firmei, care erau sursa veniturilor familiei B., cu care s-au achiziționat bunurile comune. Codul civil nu pretinde a dovedi o complicitate la fraudă a tertului, ci doar să cunoască (în varianta prevăzută la art.1562 alin.2) "...faptul că debitorul își creează sau mărește starea de insolvabilitate", iar natura relațiilor dintre pârâți, coroborată cu faptele descrise în cuprinsul cererii introductive, mai ales cu momentul ales pentru realizarea partajului, permit a se prezuma că pârâta a cunoscut că pârâatul B. I. își creează sau își mărește starea de insolvabilitate.

În cuprinsul hotărârii de divorț s-a arătat că pârâții sunt despărțiți din anul 2010, ca urmare a declarației acestora și nu ca urmare a administrării altor probe, declarația comună, dată pro causa, nu are valoare probatorie.

În procedura de exequator, pârâatul B. I. a primit citația la domiciliul comun, același cu domiciliul actual al pârâtei, iar în urma citării pârâatul și-a formulat apărările, ceea ce înseamnă că pârâții locuiau împreună. Imediat după primirea citației din dosarul de exequator, pârâții au formulat cererea de divorț, fiind posibil a se prezuma că iminenta executare silită, pentru o datorie de peste 60.000 Eur, i-a determinat pe pârâți să-și partajeze bunurile într-o modalitate care să facă imposibilă executarea.

În procesul de partaj, părțile au evaluat bunurile în maniera care le-a permis plata unei taxe de timbru în quantum mult mai mic decât dacă ar fi urmat un partaj (notarial (caz în care s-ar fi folosit valorile din grilele notariale), adică la o valoare nereală. Dacă pârâta a contestat că valorile au fost nereale, va depune grilele notariale ce permit a se stabili valorile reale ale imobilelor.

Instanța care a pronunțat hotărârea de partaj nu cunoștea scopul urmărit de părți, care este relevant de expunerea sa atât din cererea introductivă, cât și din prezentul răspuns, astfel că pârâta nu se poate folosi de hotărârea instanței pentru a valida intențiile frauduloase în raporturile cu societatea.

Pentru aceste motive și pentru motivele arătate în cererea introductivă, a solicitat admiterea acțiunii.

În dovedire, a solicitat probe a căror necesitate a rezultat în urma apărărilor pârâtei: înscrisuri, martori (R. I. C., domiciliată în Fântânele nr...., județul Arad).

Prin încheierea din 22.10.2014, prima instanță a respins excepția prescripției dreptului material la acțiune al reclamantei, invocată de pârâatul B. I.

În ședința publică din data de 10.12.2014, instanța a respins excepția insuficienței timbrării, invocată de pârâta B. A.

De asemenea, apreciind ca fiind admisibile, legale, pertinente și concludente, putând duce la dezlegarea pricinii în fond cu privire la situația de fapt, în temeiul art. 258, raportat la art. 255 Cod procedură civilă, a încuviințat pentru reclamantă și pentru pârâți proba cu înscrisuri, proba testimonială, și proba cu interogatoriul reclamantei și a pârâților, precum și atașarea dosarului nr.8487/279/2011 al Judecătorei Piatra Neamț.

În ședința publică din data de 31.01.2014, s-a procedat la administrarea probei testimoniale, respectiv martorii A. E., A. R. și G. D. I., declarațiile acestora fiind consemnate și atașate la dosar.

În ședința publică din data de 04.11.2015, s-a procedat la administrarea probei testimoniale, fiind audiați martorii: R. I. C., H. M. C. și D. I., declarațiile acestora fiind consemnate și atașate la dosar.

În ședința publică din 28.10.2015, pârâta B. A. a invocat excepția de necompetență materială a Tribunalului Neamț, însă prin încheierea din aceeași dată, instanța a respins-o, ca fiind tardiv formulată, în raport de prevederile art.130 alin.2 Cod procedură civilă.

La data de 04.11.2015, C. E., a formulat cerere de intervenție, prin care înțelege să susțină apărarea pârâtei B. A., solicitând instanței să dispună: respingerea acțiunii formulate de reclamanta M. GMBH, ca nefondată și obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată.

În motivare, a menționat faptul că este sora pârâtei B. A., și poate confirma faptul că aceasta a contribuit în proporție de 100% la dobândirea bunurilor supuse partajării. Aceasta a fost mereu ajutată de familia sa cu bani, în timpul căsătoriei cu pârâtul B. I., iar principalele venituri în căsnicie erau realizate de către aceasta.

A arătat că personal, i-a dat pârâtei B. A., câte 10.000 euro sau câte 20.000 euro, în repetate rânduri, bani pe care aceasta i-a folosit la achiziționarea de bunuri în timpul căsătoriei.

A menționat că a lucrat în permanență în Italia, împreună cu soțul său, astfel încât a avut bani pentru a o împrumuta și pe sora sa.

Chiar în acest moment, pârâta B. A. îi datorează bani, astfel încât interesul personal al său este unul evident. Are un interes propriu în soluționarea prezentului litigiu, obținând un folos propriu prin pronunțarea unei soluții favorabile pârâtei.

A precizat faptul că cererea reclamantei este nefondată, întrucât partajarea bunurilor comune nu a fost realizată pentru a frauda terții creditori, ba din contră, a fost realizată în dezavantajul pârâtei B. A., căreia trebuiau să i se atribuie mai multe bunuri în urma partajului.

În concluzie, având în vedere cele prezentate, a solicitat admiterea cererii de intervenție accesorie în interesul pârâtei B. A. și respingerea acțiunii, ca nefondată, precum și obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

În drept, a întemeiat prezenta pe dispozițiile art. 61, art. 63 Cod procedură civilă.

În dovedire, a solicitat încuviințarea probei cu înscrisuri, a probei testimoniale, precum și a oricărei alte probe necesare și utile cauzei.

Prin încheierea din 04.11.2015, instanța a admis, în principiu, cererea de intervenție în interesul pârâtei B. A., formulată de intervenienta C. E.

Analizând actele și lucrările dosarului, prin prisma probelor administrate și a temeiurilor juridice aplicabile, prima instanță a reținut următoarele:

Prin cererea formulată, reclamanta M. GmbH a solicitat să se declare inopozabil actul de partaj dintre pârâți, încheiat în baza acordului de mediere din data de 21.10.2011 la Biroul de mediator S. I., cu consecința indisponibilizării bunurilor care au făcut obiectul partajului până la încetarea executării silite din dosarul execuțional nr. 71/2013 al B.E.J. M. I. a creanței în sumă de 68.361,30 Eur (cu dobânda calculată până la data de 30.06.2014), pe care o deține față de pârâtul B. I.

În motivare, reclamanta a arătat că prin hotărârile judecătorești pronunțate de instanțele din Germania (din data de 2 aprilie 2009 pronunțată de Tribunalul Augsburg, în

dosar 10 O 3206/08 și a hotărârii din data de 30.07.2009 pronunțată în dosarul 10 O 3206/08, de aceeași instanță), a căror recunoaștere și încuviințare a executării a solicitat-o prin cererea soluționată în dosarul nr.3918/103/2011*, s-a dispus obligarea pârâtului B. I. la plata sumei de 51.130,90 Eur, la care se adaugă cheltuielile de judecată și dobânda legală calculată conform hotărârilor, însă acordul de mediere (consfințit prin sentința civilă nr.6401/5.12.2011 pronunțată de Judecătoria Piatra Neamț, în dosarul nr.8487/279/2011,) reprezintă un act încheiat cu scopul fraudării intereselor sale, pârâții urmărind să-și creeze o stare de insolvabilitate, astfel încât creanța să nu poată fi executată, fiind invocate dispozițiile art.1562-1565 din Codul civil.

Prin Hotărârea din data de 09.03.2009 pronunțată de Tribunalul Augsburg în dosar 10 O. 3206/08, pârâții **B. I.**, c/o **N. S.R.L.** și **B. I.**, c/o **B. T. S.R.L.** au fost obligați către reclamanta **M. GMNBH**, cu sediul în Germania, la plata sumei totale de 48.540,00 euro. Prin aceeași hotărâre, s-a stabilit obligația pârâților de a plăti suma totală de 1.780,20 euro reclamantei pentru urmărirea juridică fără intervenția tribunalului și să suporte costurile litigiului juridic.

Prin Hotărârea cu privire la stabilirea taxelor de achitat din data de 30.07.2009 pronunțată de Tribunalul Augsburg, în dosar 10 O 3206/08, pârâții **B. I.**, c/o **N. S.R.L.** și **B. I.**, c/o **B. T. S.R.L.** au fost obligați către reclamanta **M. GmbH**, cu sediul în Germania, la plata sumei totale de 2.590,90 euro, împreună cu o dobândă egală cu 5% mai mult decât dobânda bancară de bază (începând cu data de 24.07.2009) convenite reclamantului.

Prin sentința civilă nr.22COM/9.02.2012, pronunțată în dosarul nr.3918/103/2011*, Tribunalul Neamț, Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, a admis cererea formulată de creditoarea **M. GmbH**, în contradictoriu cu debitorul **B. I.** și a dispus recunoașterea față de autoritățile Statului Român.

Sentința a rămas irevocabilă prin decizia nr.1450 din 04.09.2012 pronunțată de Curtea de Apel Bacău, care a respins, ca nefondat, recursul declarat de debitorul B. I.

Cum pârâtul B. I. a refuzat executarea de bună-voie a hotărârilor judecătorești străine, recunoscute de instanțele naționale, a formulat cerere de executare silită în dosarul nr.71/2013 al B.E.J. M. I.

În procedura executării silite, executorul judecătoresc a calculat și dobânzile legale la suma datorată, rezultând dobândă în cuantum de 10.850,96 Eur, respectiv dobânda în cuantum de 483,26 Eur, până la data de 31.01.2013 (conform actului anexat).

Executorul judecătoresc, cu ocazia realizării actelor de executare silită, a aflat că pârâtul deține în proprietate apartamentele nr.15, 21 și 24 situate în Piatra Neamț, str. Dimitrie Leonida nr.101, bl.101, sc.A, înscrise în CF 51324-C1-U35 (ap.24), CF 51324-C1-U18 (ap.21) și CF 51324-C1-U34 (ap. 15), precum și faptul că asupra acestor apartamente era instituită ipotecă în favoarea Volskbank România S.A., pentru garantarea restituirii sumei de 163.700 CHF (adică 134.323,95 Eur).

De asemenea, a luat cunoștință că prin sentința civilă nr.6401/5.12.2011 pronunțată de Judecătoria Piatra Neamț, în dosarul nr.8487/279/2011, pârâtul B. I. a încheiat un acord de mediere cu pârâta B. A., prin care au realizat partajul bunurilor comune.

Din conținutul acordului de mediere, consfințit în sentința evocată, rezultă că părțile au împărțit bunurile fără a se stabili cota de contribuție a fiecăruia și fără a se indica valoarea bunurilor comune.

Astfel, pârâtului B. I. i-au fost atribuite apartamentele nr.15, 21 și 24 situate în Piatra Neamț, str. Dimitrie Leonida nr.101, bl.101, sc.A, (compuse fiecare dintr-o singură cameră), grevate de ipotecă pentru suma de 163.700 CHF, două autoturisme vechi (unul fabricație 1998 și unul 2003), o remorcă, obiecte electrocasnice, obiecte casnice și scule casnice, primind și o sultă de 13.000 Eur.

Pârâtei B. A. i s-au atribuit în urma partajului următoarele bunuri : suprafața de 7.600 mp teren neproductiv, suprafața de 7.100 mp teren neproductiv (apă stătătoare), suprafața de 3.600 mp teren arabil, suprafața de 4.500 mp teren arabil, suprafața de 6.200 mp teren arabil,

suprafața de 4.110 mp fânețe, construcție cu destinația de "moară pentru porumb" + teren aferent pentru construcții în suprafață de 484 mp, construcții cu altă destinație decât locuință, construcții cu destinația de uscător, teren în suprafață de 705,32 mp situat în Piatra Neamț, apartamentele nr.8, 84, 82, 85, 83, situate în același condominiu cu apartamentele atribuite pârâtului B. I., casa de locuit + teren aferent în suprafață de 524 mp+ teren agricol cu destinația de curți construcții (150 mp) și arabil (374 mp), casă din lemn, cu 2 camere și terenul aferent în suprafață de 630 mp, casă cu 4 camere+terenul aferent în suprafață de 600 mp.

De asemenea, părțile au fost de acord să mențină în continuare creditul de 163.700 CHF, ca debitori, însă pentru restituirea acestuia pârâtul B. I. a garantat cu cele trei apartamente, iar pârâta de B. A. a garantat cu ap.82.

Conform art.1562 alin.1 Cod civil, dacă dovedește un prejudiciu, creditorul poate cere să fie declarate inopozabile față de el, actele juridice încheiate de debitor în fraudă drepturilor sale, cum sunt cele prin care debitorul își creează sau își mărește o stare de insolvabilitate, iar conform alin.2, un contract cu titlu oneros sau o plată făcută în executarea unui asemenea contract putând fi declarată inopozabilă numai atunci când terțul contractant ori cel care a primit plata cunoștea faptul că debitorul își creează sau își mărește starea de insolvabilitate.

De asemenea, conform art.1563 Cod civil, creanța trebuie să fie certă la data introducerii acțiunii.

Prin urmare, condițiile impuse de textul de lege sunt: actul atacat trebuie să fi creat un prejudiciu creditorului, respectiv prin încheierea lui debitorul și-a cauzat sau și-a majorat starea de insolvabilitate, trebuie să existe o fraudă din partea debitorului și a terțului cu care acesta a încheiat actul atacat, respectiv aceste persoane să cunoască faptul că prin încheierea actului, debitorul își creează sau mărește insolvabilitatea, iar creanța trebuie să fie certă la data introducerii acțiunii.

Analizând, în cauză, îndeplinirea condițiilor menționate, instanța a reținut că reclamanta, creditoarea din dosarul de executare silită nr. 71/2013 al B.E.J. M. I., are împotriva de pârâților, debitori în cadrul aceluiasi dosar, **o creanță certă**, constatată prin titlul executoriu reprezentat de hotărârile din data de 09.03.2009 și 30.07.2009, pronunțate de Tribunalul Augsburg în dosar 10 O. 3206/08, recunoscute de autoritățile Statului Român, prin sentința civilă nr.22COM/9.02.2012, pronunțată în dosarul nr.3918/103/2011* al Tribunalului Neamț, Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, irevocabilă prin decizia nr.1450 din 04.09.2012 pronunțată de Curtea de Apel Bacău, anterioară datei la care a fost încheiat acordul de mediere.

Astfel, la data de 22.08.2011, reclamanta a înregistrat pe rolul Tribunalului Neamț, cererea din dosarul nr.3918/103/2011, privind recunoașterea și încuviințarea executării celor două hotărâri judecătorești pronunțate de instanța din Germania, iar pârâtul B. I. a fost citat la domiciliul comun cu pârâta B. A.

La data de 06.10.2011, imediat după ce pârâtul B. I. a primit citația în dosarul sus-menționat, acesta, împreună cu pârâta B. A., au înregistrat cererea de divorț din dosarul nr. 8487/279/2011 al Judecătoriei Piatra Neamț, cerere ce a primit primul termen de judecată la data de 20.01.2012, însă termenul a fost preschimbat la data de 5.12.2011, iar la data de 21.10.2011 au încheiat un acord de mediere cu privire la împărțirea bunurilor comune.

Având în vedere data înregistrării cererii de divorț față de data înregistrării cererii de recunoaștere a hotărârilor străine - 22.08.2011- se prezumă că ambii pârâți au cunoscut existența cererii de recunoaștere.

Susținerea pârâtei B. A. că nu locuia împreună cu pârâtul B. I. este nefondată. În acțiunea de divorț și partaj, ce a făcut obiectul dosarului nr. 8487/279/2011 al Judecătoriei Piatra Neamț, pârâta B. A. a indicat atât domiciliul său, cât și al pârâtului B. I. în comuna Borlești, sat Mastacăn, județul Neamț. Este adevărat că aceasta și-a ales domiciliul procedural în Piatra Neamț, str. Cuza Vodă, nr.24-26, corp RIFIL, etaj 1, tronson A, județul Neamț, dar așa cum se observă din acordul de mediere, la această adresă se află Biroul mediatorului S. I.,

care a efectuat procedura de mediere.

Referitor la condiția ca actul atacat să fi produs un prejudiciu reclamantei, instanța reține că pârâțul B. I. nu a executat de bunăvoie obligația stabilită prin hotărâri în sarcina lui, astfel că reclamanta a trecut la executare silită, însă, în urma demersurilor întreprinse, executorul judecătoresc a constatat că pârâțul mai deține doar trei apartamente (compuse fiecare dintr-o singură cameră), grevate de ipotecă în favoarea Volksbank România S.A., pentru suma de 163.700 CHF, două autoturisme second-hand, o remorcă, obiecte electrocasnice, obiecte casnice și scule casnice, ca urmare a partajării bunurilor comune cu pârâta B. A..

Din conținutul acordului de mediere, consemnat în sentința civilă nr.6401/5.12.2011 a Judecătoriei Piatra Neamț, rezultă că părțile au împărțit bunurile fără a stabili cota de contribuție a fiecăruia și fără a indica valoarea bunurilor comune, iar pârâțul B. I. a acceptat să-i fie atribuite doar trei apartamente (compuse fiecare dintr-o singură cameră) și o serie de bunuri mobile, precum și o sultă de 13.000 Eur, în timp ce pârâta B. A. a primit cinci apartamente în același condominiu, nouă terenuri, 4 case, construcție cu destinația de "moară pentru porumb"...

Este de menționat că apartamentele atribuite pârâțului B. I. au o suprafață mult mai mică (21 mp), comparativ cu suprafața apartamentelor atribuite pârâtei B. A. (34-36 mp), apartamentele atribuite pârâțului B. I. au fost grevate de ipotecă pentru stingerea unei datorii comune de 163.700 CHF, iar pârâta B. A. a garantat restituirea acesteia doar cu unul dintre apartamente.

De asemenea, Volksbank România S.A. a trecut la executarea silită a acestor imobile, având în vedere neplata ratelor, ceea ce confirmă starea de insolvabilitate a pârâțului B. I.

Din probatoriul administrat nu rezultă că pârâta B. A. a achitat sulta, în cuantum de 13.000 Eur, pârâțului B. I., executorul judecătoresc nu a identificat vreo sumă de bani, neexistând nicio dovadă - în afara recunoașterii pârâțului din acordul de mediere și interogatoriu că a primit această sumă, ceea ce se prezumă că plata nu s-a realizat, iar partajul a fost urmarea unei înțelegeri dintre cei doi pentru fraudarea intereselor reclamantei.

Prin urmare, prima instanță a constatat că prin încheierea acordului de mediere, consfințit prin sentința civilă nr.6401/5.12.2011 a Judecătoriei Piatra Neamț, pârâțul, debitor în dosarul de executare silită, și-a creat starea de insolvabilitate, împrejurare ce are drept consecință prejudicierea reclamantei, creditoare în dosarul de executare, care se află în situația de a nu-și putea acoperi creanța.

Cu privire la condiția fraudei, prima instanță a reținut pârâții au cunoscut faptul că prin împărțirea bunurilor comune, prin acordul de mediere, nu se poate acoperi creanța reclamantei.

Faptul că pârâta B. A. a cunoscut existența datoriilor pârâțului B. I., rezultate din relațiile comerciale cu reclamanta, rezultă din declarația martorei R. I., coroborată cu răspunsurile la interogatorii. Astfel, martora a arătat că B. A. a fost prezentă la Fântânele (unde se află sediul altei societăți comerciale ce-i aparține asociatului reclamantei), împreună cu B. I., unde s-a discutat despre existența, încă din anul 2005, a unor întârzieri la plată a datoriilor pârâțului B. I. Acesta din urmă nu a recunoscut prezența pârâtei B. A. și a contrazis-o în legătura cu faptul că aceasta ar fi lucrat la firmele sale. Astfel, este evident că unul dintre pârâți nu a relatat situația reală cu privire la implicarea pârâtei B. A. în activitatea societății comerciale și s-au înțeles să afirme că B. A. nu cunoștea despre existența datoriilor.

Chiar dacă pârâta B. A. nu ar fi fost prezentă la discuțiile despre datoriile pârâțului B. I., pentru admisibilitatea acțiunii revocatorii este importantă dovada faptului că actul supus litigiului a fost încheiat în condițiile în care pârâta cunoștea că, prin încheierea actului, pârâțul B. I. își creează sau își mărește starea de insolvabilitate, iar această dovadă rezultă din modul și momentul în care s-a realizat partajul bunurilor comune.

Susținerile pârâților că în hotărârea de divorț s-a reținut că au fost despărțiți în fapt, încă din anul 2010, nu au relevanță, de vreme ce instanța a constatat aceasta pe baza

declarației comune, dată *pro causa*, nu are valoare probatorie, în cadrul procesului de divorț și nu ca urmare a administrării probelor. Chiar această susținere, privind momentul despărțirii, dovedește că pârâții s-au înțeles să preconstituie probe în vederea fraudării drepturilor reclamantei, în calitate de creditor.

Prima instanță a observat că această susținere este contrazisă de faptul că pârâtul B. I. a fost citat, în anul 2011, în cadrul cererii de recunoaștere și încuviințare a executării hotărârilor străine, la aceeași adresă la care locuia (și locuiește și în prezent) pârâta și nu a afirmat niciodată, pe parcursul judecării acestei cereri (de recunoaștere), că domiciliul său este la altă adresă, ceea ce înseamnă că, la data realizării partajului (în aceeași perioadă în care se judeca cererea de recunoaștere), nu au avut domiciliu diferite.

De asemenea, faptul că, imediat după primirea citației din dosarul arătat, pârâții au hotărât să divorțeze, pe cale amiabilă și să împartă bunurile comune (în urma căruia pârâtul B. I. a dobândit bunuri grevate de ipotecă), grăbind procedurile judiciare (prin solicitarea preschimbării termenului de judecată) dovedește existența unei înțelegeri între aceștia pentru a împiedica reclamanta să recupereze creanța față de pârâtul B. I.

De altfel, pârâtul B. I. a refuzat să răspundă la întrebarea nr.6 din suplimentul la interogatoriu (fila 10, vol.2 din dosar), referitoare la recunoașterea faptului că divorțul și partajul i-a permis să împiedice executarea silită a creanței stabilite prin hotărârile judecătorești pronunțate în Germania, refuz ce are valoarea unei mărturisiri depline, conform prevederilor art.358 Cod procedură civilă (dacă partea, fără motive temeinice, refuză să răspundă la interogatoriu..., instanța poate socoti aceste împrejurări ca o mărturisire deplină ori numai ca un început de dovadă în folosul aceluia care a propus interogatoriul).

De asemenea, în răspunsul la întrebarea nr.8 din suplimentul la interogatoriu (fila 11, vol.2 din dosar), pârâtul B. I. a susținut că nu a știut despre hotărârile din Germania anterior divorțului și partajului, susținere infirmată de înscrisurile aflate la dosarul cauzei. Astfel, din practicile celor două hotărâri depuse, la dosarul cauzei, de către reclamantă, rezultă că pârâții B. I., c/o N. S.R.L. și B. I., c/o B. T. S.R.L., în cursul procedurii desfășurate în fața Tribunalului Augsburg, au fost reprezentați juridic de avocatul Heinz Geitz, Sophienstr. 4, 98693 Ilmenau, Gz.: 07/0070-09 G/Ge. De asemenea, așa cum s-a mai arătat, reclamanta a înregistrat pe rolul Tribunalului Neamț, cererea de exequator, ce a formulat obiectul dosarului nr.3918/103/2011, la data de **22.08.2011**, iar pârâții au înregistrat cererea de divorț și partaj, din dosarul nr.8487/279/2011 al Judecătoriei Piatra Neamț, la data de **06.10.2011**.

În aceste condiții, susținerile pârâtului B. I. că nu a știut despre hotărârile pronunțate de instanța din Germania au fost considerate nefondate.

Prima instanță a înlăturat declarațiile martorilor audiați la solicitarea pârâților, întrucât aceștia nu au confirmat susținerile potrivit cărora pârâții nu locuiau împreună în anul 2011, nu cunoșteau modul în care s-au obținut veniturile ce au permis achiziționarea bunurilor supuse partajului.

Din înscrisurile aflate la dosarul cauzei rezultă că bunurile supuse partajului au fost achiziționate după anul 2004, când pârâtul B. I. a început să desfășoare activități de comerț-transport internațional de persoane, prin intermediul unor societăți comerciale din România și în calitate de Întreprindere Individuală în Italia.

În consecință, constatând că sunt îndeplinite condițiile din textul de lege arătat mai sus, prima instanță a admis acțiunea formulată de reclamanta **M. GmbH**, a constatat inopozabilitatea acordului de mediere din data de 21.10.2011, încheiat de Biroul de mediator S. I., de către pârâții **B. I.** și **B. A.**, consfințit prin sentința civilă nr. 6401 din 05.12.2011, pronunțată de Judecătoria Piatra-Neamț, în dosarul nr. 8487/279/2011 și a indisponibilizat bunurile care au făcut obiectul partajului până la încetarea executării silite în dosarul de executare nr. 71/2013 al B.E.J. M. I., pentru creanța în sumă de 68.361,30 euro, precum și dobânzile calculate până la data plății.

Referitor la cererea de intervenție accesorie, formulată de intervenienta **C. E.**, prima instanță a reținut că este nedovedită, aceasta bazându-se doar pe afirmații nesustținute de probe

certe și concludente.

În temeiul art.453 Cod procedură civilă, pârâții, ca părți care au pierdut procesul, au fost obligați să plătească reclamantei suma de 17.442 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, reprezentând contravaloarea taxei judiciare de timbru, onorariu avocat și cheltuieli de deplasare.

Împotriva hotărârii primei instanțe au declarat apel pârâții B. A. și B. I.

Apelanta B. A. a criticat sentința și toate încheierile premergătoare ale tribunalului pentru nelegalitate, susținând, în esență, următoarele:

- dreptul reclamantei de a formula acțiunea este prescrist, astfel încât, în mod greșit prima instanță a respins excepția de prescripție;
- acțiunea reclamantei este și inadmisibilă, întrucât nu și-a exercitat dreptul de opoziție la partaj;
- prima instanță i-a încălcat dreptul la apărare și nu a stăruit în aflarea adevărului;
- sentința tribunalului este nulă absolut, deoarece au fost încălcate prevederile art.178 alin.1, art.176, art.197 Cod proc. civilă și art.3 OUG nr. 80/2013.
- prima instanță era necompetentă material, față de prevederile art.22 alin.4 Cod proc. civilă;
- au fost încălcate prevederile art.131 Cod proc. civilă;
- nu sunt îndeplinite, în cauză, condițiile art.1562 Cod proc. civilă pentru admisibilitatea acțiunii pauliene.

La rândul său, apelantul B. I. a criticat hotărârea primei instanțe pentru nelegalitate, susținând, de asemenea, ca și apelanta B. A., că prima instanță a respins, în mod greșit, excepția de prescripție a dreptului material la acțiune iar pe fondul litigiului, a susținut că prima instanță a depășit limitele investirii, prin declararea inopozabilității întregului acord de mediere, a interpretat în mod greșit probatoriul administrat în cauză, a manifestat o lipsă totală de imparțialitate prin modul de administrare a probatoriului și a reținut o situație de fapt eronată.

Apelanții au formulat întâmpinare față de apelurile declarate (fl 72-74 ; 77 -78). De asemenea, intimata-reclamantă a formulat întâmpinări la cele două apeluri (fl.87-102, 103-110 dosar).

Apelanții au formulat răspuns la întâmpinările intimatei (fl 124 – 128; 149 -161).

Curtea a dispus, în apel, atașarea dosarului de executare nr. 71/2013 al executorului judecătoresc M. I. (fl.2 - 204 vol.II dosar apel).

Analizând apelurile declarate, Curtea reține următoarele:

În ce privește cele susținute de apelanți referitor la calificarea cererii de chemare în judecată, Curtea reține că, în considerarea prevederilor art.22 alin.4 Cod proc. civilă, prima instanță, față de cele invocate prin cererea de chemare în judecată, a calificat în mod corect obiectul litigiului dedus judecății și a stabilit astfel, în mod corect, în ce privește obligația legală de plată a taxei judiciare de timbru, aplicarea prevederilor art.20 OUG nr. 80/2013, în condițiile în care scopul urmărit de reclamant este, astfel cum rezultă din cuprinsul cererii de chemare în judecată, inopozabilitatea acordului de mediere încheiat de apelanții-pârâți cu privire la bunurile înscrise în Cartea funciară menționate în cerere.

În acest context, Curtea, analizând celelalte motive de apel, urmează a avea în vedere și a verifica aspectele vizând excepția prescripției dreptului material la acțiune.

Astfel, Curtea reține că această excepție invocată prin apelurile formulate a fost susținută și în fața primei instanțe și soluționată de tribunal prin încheierea din 22.10.2014 (fl 92 dosar vol. I tribunal), încheiere apelată prin apelul declarat de către pârâta B. A.

Apelanții-pârâți au susținut că excepția prescripției dreptului material la acțiune a fost în mod greșit respinsă de către prima instanță.

Cu privire la această chestiune, Curtea reține următoarele:

Acțiunea revocatorie formulată de către intimata-reclamantă, de declarare a inopozabilității actului juridic încheiat de către apelanți, este reglementată și definită de

art.1562 Cod civil.

Prevederile art.1564 Cod civil stabilesc un termen de prescripție de 1 an pentru dreptul la acțiunea reglementată de art.1562, termen ce începe să curgă de la data la care creditorul a cunoscut sau trebuia să cunoască prejudiciul ce rezultă din actul atacat.

În contextul acestor prevederi legale, Curtea reține că, în cauza pendinte, intimata-reclamantă a obținut titlul irevocabil al creanței sale, prin hotărârea de exequator, la data de 04.09.2012 – data pronunțării deciziei civile nr. 1450/04.09.2012 a Curții de Apel Bacău (fl 20-22 dosar) și a procedat la emiterea somației către apelant la data de 19.02.2013 (fl 33 dosar vol I tribunal).

Actul juridic de partaj încheiat între apelanții-pârâți, a cărui inopozabilitate s-a solicitat în litigiul de față, încheiat de pârâți prin acord de mediere, a fost validat prin sentința civilă nr. 6401/05.12.2011 pronunțată de Judecătoria Piatra Neamț în dosarul nr. 8487/279/2011 (fl 24 – 27 dosar vol. I tribunal). Această hotărâre judecătorească a fost menționată în Cartea funciară la 20.01.2012, astfel cum rezultă din extrasul de Carte funciară de informare depus la fila 35 vol I dosar tribunal chiar de către intimata-reclamantă, odată cu cererea de chemare în judecată de investire a primei instanțe.

În acest context, având în vedere prevederile art. 885 alin.1 Cod civil, față de prevederile art.883 alin.1 Cod civil, Curtea reține că această dată, de 20.01.2012 este data la care intimata-pârâtă trebuia să cunoască actul atacat pe calea acțiunii reglementată de art.1562 Cod civil.

Având în vedere că, astfel cum prevede art.883 alin.1 Cod civil, orice persoană poate cerceta orice carte funciară, fără a fi ținută să justifice un interes, Curtea reține că, sub aspectul termenului de prescripție, nu are relevanță data dobândirii hotărârii de exequator.

În contextul în care reclamanta a procedat la formularea cererii de eliberare extras de carte funciară pentru informare la 19.02.2013 (fl 27 vol II dosar apel), executorul judecătoresc investit cu executarea de către reclamantă obținând extrasul de carte funciară la 20.02.2013 (fl 37 vil II dosar apel) și efectuând procesul – verbal de situație imobiliară la 18.02.2013 (fl 20 vol II dosar apel), Curtea reține că încă din februarie 2013, cel mai târziu, reclamanta putea și trebuia să cunoască actul atacat și prejudiciul determinat de acesta, conform art.1564 Cod civil.

Astfel, acțiunea formulată la 09.07.2014 (fl 3 vol. I dosar tribunal) este formulată după împlinirea termenului de 1 an prevăzut de art.1564 Cod civil, dreptul material la acțiune fiind prescris, pentru considerentele menționate, încă din februarie 2014.

Faptul că atât reclamanta , cât și executorul judecătoresc nu au manifestat diligență și au obținut, conform celor susținute de reclamantă, hotărârea judecătorească de validare a acordului de mediere privind partajul la 18.11.2013, nu poate avea relevanță în ce privește termenul de prescripție stabilit de art.1564 Cod civil, pentru argumentația menționată anterior.

În consecință, apelurile declarate sunt întemeiate în ce privește nelegalitatea sentinței tribunalului sub aspectul soluționării excepției de prescripție, iar în acest context, Curtea nu va mai analiza celelalte critici și motive de apel vizând fondul litigiului.

Având în vedere cele menționate, în temeiul art.480 alin.2 Cod proc. civilă, vor fi admise apelurile și schimbate în parte încheierea din 22 octombrie 2014 și sentința apelată, va fi admisă excepția prescripției dreptului la acțiune, iar acțiunea va fi respinsă , ca prescrisă.

În ce privește cererea apelantei B. A., de acordare a cheltuielilor de judecată, Curtea reține că, față de modul de soluționare a apelului formulat de aceasta, având în vedere faptul că la prima instanță această pârâtă a arătat că, pentru cheltuielile de judecată efectuate la tribunal, va formula o cerere pe cale separată (fila 91 verso final vol.II ds trib.), cheltuielile de judecată solicitate în apel vizează doar calea de atac a apelului. În acest context, Curtea, față de prevederile art.451 alin.2 Cod proc. civilă, constată că suma justificată ca onorariu de avocat, raportat la valoarea și complexitatea cauzei și activitatea desfășurată în apel de avocatul apelantei, este de 2000 lei. De asemenea, se justifică, din suma solicitată cu acest titlu, având în vedere facturile depuse la filele 210, 211 dosar apel vol II, acordarea cu titlu de

cheltuieli de judecată a sumei de 800 lei cheltuieli transport și cazare pentru cele două termene de judecată la care apărătorul apelantei s-a prezentat în fața Curții.

5. Repunere în termenul de declarare a căii de atac. Motive temeinic justificate. Invocare din oficiu.

Repunere în termenul de declarare a căii de atac. Motive temeinic justificate. Invocare din oficiu.

Art. 185, art.186 Cod procedură civilă.

Textul art. 186 alin. 1 Cod procedură civilă are un caracter foarte restrictiv, deoarece consacră posibilitatea repunerii în termen pentru situația în care partea a fost împiedicată să îndeplinească actul de procedură datorită unor „motive temeinic justificate”.

*Curtea de Apel Bacău – Secția I Civilă
Decizia civilă nr. 1315 din 5 decembrie 2016*

Prin sentința civilă 614/31.05.2016 pronunțată de Tribunalul Bacău în dosarul nr. 5728/110/2014 s-a admis excepția inadmisibilității în ceea ce privește acțiunea în constatare formulată de reclamantii H. V., H. R., M. M., P. V., T. D., V. M., N. I., C. C., C. N., B. D., P. I., G. M., R. V., L. C., L. E., F. M., F. V., I. O. G., S. P., D. V., C. A., S. C., B. I., D. V., C. D. O., T. V., M. S., Ț. P., M. I., A. A., M. V., P. V., A. C., M. I., S. I., P. V., D. N., C. A., H. G., prin AV. D. F. - ÎN CALITATE DE REPRESENTANT CONVENȚIONAL AL RECLAMANȚILOR.

S-a respins cererea privind constatarea grupei a-II-a de muncă, drept inadmisibilă.

Pe cale de consecință s-a respins cererea privind emiterea de noi adeverințe și efectuarea înscrierilor în carnetul de muncă.

A fost admisă excepția inadmisibilității privind acțiunea formulată în contradictoriu cu Casa Județeană de Pensii și în consecință s-a respins ca inadmisibilă.

Împotriva acestei sentințe au declarat apel toți reclamantii, apel legal scutit de plata taxei de timbru conform art. 270 Codul muncii.

A arătat apelanții faptul că excepția inadmisibilității primului capăt de cerere trebuia respinsă, greșit, prima instanță apreciind faptul că nu poate face o încadrare în muncă pe motiv că nu se poate substitui angajatorului.

A apreciat că proba cu expertiză trebuia admisă.

Chiar dacă prima instanță a respins ca inadmisibil capătul de cerere referitor la recunoașterea grupei a II-a de muncă, trebuie să se pronunțe pe capătul de cerere referitor la obligarea pârâtei de a elibera noi adeverințe.

Cu referire la intimata C. J. P. s-a susținut că dacă, printr-o hotărâre judecătorească se constată o situația de fapt nicio altă instituție nu poate contesta sau cenzura acest lucru.

Reprezentantul convențional al apelanților a formulat o cerere de repunere în termenul de promovare a apelului, motivat de faptul că în perioada 23 – 27.09.2016 nu s-a putut deplasa în afara locuinței, datorită unei viroze respiratorii însoțită de stare febrilă, neputând să depună apelul. În acest sens s-a depus adeverință medicală din 26.09.2016.

Intimații au depus întâmpinări, solicitând în esență, respingerea ca nefondat a apelului, apreciind că, hotărârea primei instanțe este legală și temeinică.

Instanța a invocat din oficiu excepția tardivității promovării apelului.

Examinând cererea de repunere în termenul de declarare a apelului și excepția tardivității promovării apelului, Curtea reține următoarele:

Hotărârea primei instanțe, sentința civilă 614/31.05.2016 pronunțată de Tribunalul Bacău a fost comunicată către reprezentantul convențional al reclamantilor – domnul avocat

D.F. la data de 16.09.2016 așa cum rezultă din dovada de comunicare aflate la fila 131 dosar fond, iar apelul a fost promovat la 28.09.2016 așa cum rezultă din ștampila cu dată certă aflată pe cererea de apel de la 3 dosar apel.

Cererea de repunere în termen a fost formulată la 06.10.2016, susținându-se faptul că în perioada 25-27.09.2016 reprezentantul convențional nu s-a putut deplasa în afara locuinței datorită unei viroze respiratorii însoțite de stare febrilă, depunându-se în acest sens adeverința medicală din 26.09.2016 eliberată de medicul de familie.

Potrivit dispozițiile art.186 alin.1 Cod procedură civilă, „partea care a pierdut un termen procedural va fi repusă în termen numai dacă dovedește că întârzierea se datorează unor motive temeinic justificate”.

Textul legal invocat are un caracter foarte restrictiv, deoarece consacră posibilitatea repunerii în termen pentru situația în care partea a fost împiedicată să îndeplinească actul de procedură datorită „unor motive temeinic justificate”.

Ori, Curtea apreciază că motivele invocate în speță pentru repunerea în termenul de apel nu pot fi asimilate unor motive temeinic justificate.

Din adeverința medicală din 26.09.2016 aflată la fila 13 rezultă că, domnul avocat D. F. a fost suferind de viroză respiratorie – stare febrilă în perioada 23 – 27.09.2016. Ori, în speță nu s-au făcut dovezi cu privire la imposibilitatea formulării căii de atac datorită spitalizării sau agravării sănătății.

Pentru aceste considerente s-a respins ca nefondată cererea de repunere în termenul de repunere în termenul de apel.

În baza art. 248 Cod Procedură Civilă s-a analizat excepția de tardivitate invocată de instanță din oficiu.

Excepția este fondată.

Conform art.215 din Legea nr.62/2011 termenul de apel în speță, este de 10 zile de la comunicarea hotărârii.

În cauză, s-a reținut că decizia apelată a fost comunicată la 16.09.2016, iar în termenul de apel de 10 zile reclamanții nu au formulat calea de atac a apelului (ultima zi era 27.09.2016, iar aceștia au declarat apel la 28.09.2016).

În condițiile în care cererea de repunere în termenul de declarare a apelului a fost respinsă ca nefondată, în speță a operat sancțiunea decăderii din dreptul de a mai exercita această cale de atac prin raportare la art.185 Cod procedură civilă.

Pentru considerentele sus arătate, văzând dispozițiile art. 215 din Legea 62/2011, art. 185 și 186 Cod procedură civilă a fost respinsă cererea de repunere în termen ca nefondată și apelul ca tardiv formulat.

SECȚIA A II-A CIVILĂ, DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

1. Efectele juridice față de terți ale contractului administrativ și regimul juridic al acestuia din perspectiva Legii nr. 554/2004.

Contencios administrativ

Art. 15 alin. 1 din Legea nr. 554/2004

Natura contractuală a actului juridic de închiriere bunuri imobile aflate în proprietatea publică a comunei, cu consecința calificării actului administrativ ca fiind bilateral, este justificată prin drepturile subiective și obligațiile născute și asumate de părțile contractante. Existența drepturilor și obligațiilor reciproce ale părților contractante este supusă principiului general în materia contractelor consacrat de dispozițiile art. 1280 din Noul Cod de procedură civilă privind relativitatea efectelor contractului, în sensul că efectele obligatorii ale acestuia privesc numai părțile contractante.

Pe de altă parte, realitatea socială determinată de încheierea contractului, ca fapt social, impune respectarea drepturilor izvorâte din acesta de către terțele persoane, străine de acel contract, acestea neputând ignora sau încălca efectele contractului chiar dacă nu au participat la încheierea lui. Aceasta reprezintă problema opozabilității efectelor contractului consacrată legislativ de dispozițiile generale în materia contractelor conținute de prevederile art. 1281 Noul Cod de procedură civilă. Consecința juridică a opozabilității contractului de față de terți constă în caracterizarea actului juridic reprezentat de acesta ca fiind unilateral în raport de persoanele străine de contract, cărora le revine obligația respectării drepturilor derivând din acesta ca realitate socială care nu poate fi ignorată sau încălcată, fiind astfel îndeplinită condiția impusă de dispozițiile art. 15 alin. 1 din Legea nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, privind existența actului administrativ unilateral.

*Curtea de Apel Bacău – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal
Decizia civilă nr. 1010 din 19 august 2016*

Prin încheierea pronunțată de Tribunalul Neamț la data de 14.07.2016 în dosarul nr. 1430/103/2016 a fost respinsă, ca neîntemeiată, cererea de suspendare a efectelor contractului nr. 2365/2016 formulată de reclamantul P.N. în contradictoriu cu pârâtele Comuna F., județul Neamț și C.M..

Pentru a pronunța această hotărâre prima instanță a reținut următoarele:

Reclamantul a solicitat suspendarea executării unui contract administrativ încheiat între Consiliul Local și C.M., fiind invocat art. 14-15 din Legea nr. 554/2004.

Consiliul Local a semnalat tardivitatea plângerii prealabile și pe cale de consecință a solicitat respingerea acțiunii ca inadmisibilă.

Tribunalul a apreciat că apărările pârâtului nu pot fi valorificate în acest cadru procesual determinat de obiectul cererii, suspendare act administrativ, obiect ce nu impune parcurgerea procedurii prealabile; aceasta este posibilă și necesară în cazul acțiunii în contencios administrativ exercitată *pentru anularea* actului administrativ.

În ceea ce privește cererea de suspendare promovată de reclamantul care a beneficiat de asistență juridică calificată, Tribunalul a reținut că actul a cărui suspendare se solicită prezintă caracteristicile unui contract administrativ, deoarece bunul ce face obiectul închirierii aparține domeniului public (art. 2 lit. c din Legea nr. 554/2004). Astfel, potrivit art. 14 alin. (1) din Legea nr. 554/2004, în cazuri bine justificate și pentru prevenirea unei pagube

imimente, după sesizarea autorității publice care a emis actul sau autorității ierarhic superioare, persoana vătămată poate să ceară instanței competente să dispună suspendarea executării actului administrativ unilateral până la pronunțarea instanței de fond.

În raport de conținutul dispozițiilor susmenționate, s-a reținut că menționatul contract încheiat de părți, presupunând un acord de voință prin care s-au stabilit drepturi și obligații reciproce, nu are caracterul unui act administrativ unilateral, susceptibil de a se dispune suspendarea executării potrivit art. 14 din Legea nr. 554/2004. În jurisprudența sa, Înalta Curte de Casație și Justiție a hotărât că nu se poate reține aplicabilitatea prevederilor art. 14 din Legea nr. 554/2004, contractelor administrative, întrucât textul de lege sus-menționat prevede expres actele administrative susceptibile de suspendare, *respectiv cele unilaterale cu care nu se identifică contractele administrative având ca obiect suspendarea executării unui contract de achiziție publică*).

În raport de cele reținute, cererea de suspendare a contractului 2365/2016 a fost respinsă.

Împotriva acestei încheieri a declarat recurs în termen legal, reclamantul P.N., recurs legal timbrat cu taxă de timbru de 100 lei, fila 19 dosar.

În motivarea recursului a fost criticată hotărârea primei instanțe pentru nelegalitate și netemeinicie, susținându-se dreptul reclamantului de a încheia contractul de închiriere în condițiile în care acesta a câștigat licitația, iar nu intimata C.M., aflată și în conflict de interese, fiind consilier local. Reclamantul a susținut și dovedirea condiției urgenței având în vedere animalele pe care le are în proprietate care nu au unde pășuna deoarece intimata C.M. refuză încheierea de contracte de închiriere cu proprietarii de animale.

Intimatele-pârâte, legal citate, nu au fost prezente sau reprezentate în fața instanței și nu au formulat cereri sau apărări în cauză.

Analizând recursul promovat pentru motivele arătate, în condițiile art. 488 Noul Cod de procedură civilă, instanța l-a apreciat ca fiind fondat pentru motivele următoare:

Din punctul de vedere al naturii juridice contractul de închiriere nr. 2365/2016, a cărui suspendare se solicită în prezentul litigiu, se caracterizează ca fiind un act administrativ de gestiune prin care autoritatea publică pârâtă a dat spre închiriere bunuri imobile aflate în proprietatea publică a comunei, respectiv pajiștea în suprafață de 7,37 ha situată în comuna F., blocul fizic 138, tarlăua V.M.

Natura contractuală a acestui act juridic, cu consecința calificării actului administrativ ca fiind bilateral, este justificată prin drepturile subiective și obligațiile născute și asumate de părțile contractante. Existența drepturilor și obligațiilor reciproce ale părților contractante este supusă principiului general în materia contractelor consacrat de dispozițiile art. 1280 din Noul Cod de procedură civilă privind relativitatea efectelor contractului, în sensul că efectele obligatorii ale acestuia privesc numai părțile contractante.

Pe de altă parte, realitatea socială determinată de încheierea contractului, ca fapt social, impune respectarea drepturilor izvorâte din acesta de către terțele persoane, străine de acel contract, acestea neputând ignora sau încălca efectele contractului chiar dacă nu au participat la încheierea lui. Aceasta reprezintă problema opozabilității efectelor contractului consacrată legislativ de dispozițiile generale în materia contractelor conținute de prevederile art. 1281 Noul Cod de procedură civilă. Consecința juridică a opozabilității contractului de față de terți constă în caracterizarea actului juridic reprezentat de acesta ca fiind unilateral în raport de persoanele străine de contract, cărora le revine obligația respectării drepturilor derivând din acesta ca realitate socială care nu poate fi ignorată sau încălcată.

Drept urmare, natura bilaterală a contractului de închiriere este circumscrisă raporturilor juridice stabilite între părțile contractante, față de terți, actul administrativ având caracter unilateral.

Cum în prezenta cauză recurentul-reclamant P.N. nu este parte a contractului a cărui suspendare o solicită, contract încheiat între intimele pârâte, având calitatea de terț, actul administrativ contestat caracterizându-se astfel ca fiind unilateral, este îndeplinită condiția

impusă de dispozițiile art. 15 alin. 1 din Legea nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, privind existența actului administrativ unilateral.

Din perspectiva condiției privind cazul bine justificat prevăzută de dispozițiile art. 15 alin. 1 raportat la art. 14 alin. 1 din aceeași lege, instanța are în vedere semnificația sintagmei analizate reglementată de art. 2 alin. 1 lit. t din același act normativ, în sensul împrejurărilor legate de starea de fapt și de drept, de natură să creeze o îndoială serioasă în privința legalității actului administrativ. Astfel, instanța constată că deși prin procesul verbal încheiat la data de 25.03.2016 cu privire la scoaterea la licitație spre închiriere a pășunii vizate în prezentul litigiu recurentul-reclamant P.N. a fost adjudecatarul licitației, totuși contractul de închiriere contestat a fost încheiat cu intimata C.M. care s-a retras din competiție anterior declarării adjudecatarului. Această situație reprezintă o împrejurare atât de fapt, cât și de drept, de natură a crea îndoieli serioase asupra legalității contractului.

Referitor la paguba iminentă reglementată drept condiție de dispunere a măsurii suspendării de dispozițiile art. 15 alin. 1 raportat la art. 14 alin. 1 și art. 2 alin. 1 lit. ș din legea contenciosului administrativ instanța constată că susținerile reclamantului privind împiedicarea folosirii pășunii de către locuitorii care au animale, susțineri dovedite cu tabelul locuitorilor din comuna F. care au nevoie de pășune comună pentru animale, nu au fost combătute prin întâmpinările formulate de către pârâte cu ocazia judecării cauzei în primă instanță, apărările acestora vizând condițiile de legalitate a desfășurării procedurii de licitație și a încheierii contractului contestat.

În aceste împrejurări, Curtea apreciază ca fiind îndeplinite condițiile de suspendare a executării contractului nr. 2365/7.04.2016 până la soluționarea definitivă și irevocabilă a acțiunii, în sensul dispozițiilor art. 15 alin. 1 raportat la art. 14 alin. 1 din Legea nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Aspectele invocate prin recursul promovat privind condițiile de legalitate a desfășurării licitației au fost avute în vedere din perspectiva îndoielii create asupra legalității contractului în litigiu, urmând a fi examinate cu ocazia analizării raporturilor juridice în contextul normativ și factual al cauzei de către instanța de fond investită cu verificarea validității contractului.

Apreciind că în cauză hotărârea instanței de fond intră sub incidența motivului de nelegalitate prevăzut de art. 488 alin. 1 pct. 8 din Noul Cod de procedură civilă privind aplicarea greșită a normelor de drept material, în temeiul art. 496 alin. 1, 2 din Noul Cod de procedură civilă a fost admis recursul, a fost casată în tot încheierea pronunțată de prima instanță la data de 14.07.2016 în sensul admiterii cererii de suspendare și dispunerii suspendării efectelor contractului nr. 2365/7.04.2016 până la soluționarea definitivă a acțiunii.

2. Cerere formulată de polițist, prin care se solicită luarea în calcul a perioadei studiilor în școala militară pentru stabilirea gradațiilor prevăzute de dispozițiile Legii 284/2010.

Contencios administrativ. Cerere de stabilire a gradației cu luarea în calcul a perioadei studiilor în școala militară

Art. 28 lit. a din Legea 360/2002, OG 38/2003, Legea 284/2010

Perioada studiilor în școala militară nu poate fi luată în calcul pentru stabilirea gradațiilor prevăzute de dispozițiile Legii 284/2010, având în vedere că potrivit dispozițiilor legale, gradațiile se acordă „în raport cu timpul servit în calitate de polițist”, iar nu în raport cu vechimea în muncă.

Curtea de Apel Bacău – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal

Prin sentința civilă nr. 1362/16.12.2015, pronunțată de Tribunalul Bacău în dosar nr. 1629/110/2015, s-a respins excepția prescripției dreptului material la acțiune și s-a respins ca nefondată acțiunea formulată de reclamantul H.A.I. în contradictoriu cu pârâțul Inspectoratul de Poliție Județean Bacău, acțiune având ca obiect cererea prin care se solicita ca durata studiilor să fie luată în calcul la stabilirea gradației.

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs reclamantul H.A.I., reprezentat de S.D.B.R., care a susținut că hotărârea instanței de fond este nelegală, pentru motive încadrabile în dispozițiile art. 488 pct. 8 Cod procedură civilă.

Astfel, recurentul susține că au fost aplicate greșit dispozițiile art. 28 alin. 1 lit. a din legea 360/2002, art. 2 și art. 9 din OG 38/2003 și art. 3 din Legea 46/1996, în raport de care se impunea admiterea acțiunii.

Intimatul pârâtu Inspectoratul de Poliție Județean Bacău a depus întâmpinare, prin care a solicitat respingerea recursului ca nefondat, întrucât, pe de o parte, se impunea a fi admisă excepția prescripției dreptului material la acțiune, iar pe fondul cauzei, soluția este legală, întrucât dispozițiile Legii 284/2010 se interpretează în sensul excluderii perioadei de școlarizare la acordarea gradației, aceasta fiind avută în vedere doar la stabilirea pensiei.

Analizând sentința recurată, sub aspectul criticilor formulate ce se circumscriu motivului de recurs reglementat de art. 488 pct. 8 Cod procedură civilă, curtea constată recursul nefondat, pentru considerentele ce urmează a fi expuse:

Sub un prim aspect, se impune observația că argumentele intimatului, referitoare la soluția dată pe excepția prescripției, nu pot fi analizate, întrucât această parte nu a promovat recurs, iar instanța este limitată la analiza criticilor de casare invocate în recurs, (și a apărărilor corelative ale părții adverse); cum în cererea de recurs nu s-a făcut referire la soluționarea excepției prescripției dreptului la acțiune, această problemă nu poate fi analizată de către curte.

Instanța de fond a avut în vedere că solicitarea reclamantului, de acordare a gradației, se impune a fi examinată prin raportare la dispozițiile Legii 248/2010 și art. 28 din Legea 360/2002 (în vigoare la data solicitării gradației).

Potrivit acestora, polițiștii au dreptul la 1-7 gradații, acordate din 3 în 3 ani, iar intervalul de timp cuprins între data acordării gradului militar și data absolvirii instituției militare de învățământ se ia în calcul la stabilirea de gradații.

Întrucât din actele depuse la dosar rezultă că reclamantului i s-a acordat gradul militar la data de 30.03.2002, la absolvirea școlii militare, rezultă că practic teza a II-a a art. 11 al 1 referitoare la includerea în perioada necesară stabilirii gradației și a perioadei cuprinse între data acordării gradului militar și ce a absolvirii, nu este aplicabilă în cauză.

Instanța de fond mai reține că data de la care s-a început calcularea duratei legale pentru acordarea gradației, este 1.04.2002, având în vedere numirea în funcție la data de 30.03.2002 (data absolvirii), astfel că, prin calcularea unei gradații la fiecare 3 ani, reclamantul avea în mod legal la data sesizării instanței, gradația a IV-a.

Prin urmare, au fost înlăturate susținerile reclamantului referitoare la faptul că în calculul perioadei de stabilire a gradației trebuia luată în considerare durata școlii militare, întrucât dispozițiile Legii 284/2010 sunt clare în această privință, referirea fiind făcută exclusiv la data la care s-a primit gradul militar, și nu la durata de școlarizare, ipoteza din lege (art. 11) fiind aplicabilă numai în cazul în care gradul militar s-ar fi obținut în cursul duratei de școlarizare, însă în speță nu este incidentă o astfel de situație.

În ce privește susținerea reclamantului că nu există nici o prevedere legală care să interzică luarea în calcul a perioadei studiilor în școala militară pentru stabilirea gradațiilor, instanța de fond reține că dispozițiile legii salarizării unitare, nr. 284/2010, nu pot fi extinse prin analogie, ele fiind, de altfel, clare și prevăzând exact care este perioada luată în calcul pentru stabilirea gradațiilor.

De asemenea, instanța mai reține că nu se poate pune semnul echivalenței între dispozițiile legale referitoare la vechimea în muncă și stagiul de cotizare pe de o parte, elemente care sunt luate în calcul la stabilirea drepturilor de pensie, și perioada luată în calcul pentru stabilirea gradației prevăzute de art. 11 din Legea 284/2010, pe de altă parte.

Față de considerentele sentinței atacate, curtea constată că motivele de recurs nu se raportează strict și punctual la argumentele din sentință, ci susțin doar aplicarea greșită a dispozițiilor legale enumerate în cererea de recurs (fără a detalia motivele pentru care se consideră că respectivele dispoziții ar fi fost interpretate greșit și care ar fi fost interpretarea corectă).

Fiind, totuși, în prezența unei critici care se circumscrie motivului de casare reglementat de art. 488 pct. 8 Cod procedură civilă, curtea constată următoarele:

Art. 28 lit. a din Legea 360/2002 stabilește că *polițistul are dreptul la salariu lunar, compus din salariul de bază, indemnizații, sporuri, premii și prime, ale căror cuantumuri se stabilesc prin lege. Salariul de bază cuprinde salariul corespunzător funcției îndeplinite, gradului profesional deținut, gradațiile, sporurile pentru misiune permanentă și, după caz, indemnizația de conducere și salariul de merit.*

O.G. 38/2003 (forma în vigoare înainte de intrarea în vigoare a Legii 330/2009 – care a abrogat mare parte din dispozițiile ordonanței, inclusiv art. 2 și art. 9 – relevante în speță) stabilea că salariul de bază cuprinde și gradațiile (art. 2), care se acordau în funcție de vechimea în muncă legal stabilită (art. 9 alin.2).

În speță, însă, așa cum corect a reținut instanța de fond, reclamantul a formulat cerere de acordare a gradației la data sesizării instanței, dată la care erau în vigoare dispozițiile Legii 284/2010 și ale Legii 360/2002, prin prisma cărora se impunea a fi analizată cererea.

Potrivit art. 11 alin. 1 din anexa 1 la legea 284/2010, *„În raport cu timpul servit în calitate de personal militar, polițist sau funcționar public cu statut special din sistemul administrației penitenciare, personalul militar, polițiștii și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare au dreptul la 1 - 7 gradații, care se acordă din 3 în 3 ani. Intervalul de timp cuprins între data acordării gradului militar și data absolvirii instituției militare de învățământ se ia în calcul la stabilirea de gradații. Perioada modulului instruirii individuale nu se ia în calcul la stabilirea de gradații.”*

Legea prevede, așadar, posibilitatea ca unui polițist să i se acorde un grad militar pe parcursul școlarizării, într-o asemenea situație fiind avută în vedere perioada cuprinsă între data acordării gradului și data absolvirii instituției militare de învățământ atunci când se acordă gradația; aceasta este singura situație în care o perioadă ce se suprapune cu perioada de școlarizare este avută în vedere la acordarea gradației și este – tocmai de aceea - reglementată expres, ca o excepție de la regula generală ce rezultă din lege și care este în sensul că perioada școlarizării nu se ia în calcul pentru stabilirea gradației.

Pe de altă parte, textul citat prevede în mod clar că gradațiile se acordă **„în raport cu timpul servit în calitate de polițist”**, iar nu în raport cu vechimea în muncă, astfel că nu au relevanță eventuale discuții legate de luarea în considerare a perioadei de școlarizare la stabilirea vechimii în muncă, cele două aspecte fiind diferite.

Totodată, așa cum rezultă din Adresa nr. 924933/18.12.2014 reclamantul a fost numit în funcție, începându-și cariera de polițist la data de 30.03.2002 și fiindu-i acordată prima gradație în mod legal, la data de 01.04.2002; de asemenea, același act atestă că reclamantul nu a efectuat stagiul militar și nici nu a fost încadrat în muncă anterior intrării la școala militară, astfel că dispozițiile art. 46 din legea 46/1996 (abrogată, de altfel, încă din anul 2006), nu are nici o relevanță în cauză.

De asemenea, curtea constată că nici dispozițiile art. 9 alin. 4 din OG 38/20038 pentru perioada cât s-au aflat în vigoare) nu aveau incidență în situația reclamantului, acestea făcând referire la situația polițiștilor care au fost încadrați anterior intrării în școala militară (categorie în care reclamantul nu se încadrează).

Față de considerentele expuse, curtea constată că nu pot fi reținute criticile

recurentului, hotărârea tribunalului fiind dată cu respectarea normelor de drept material.

În consecință, în temeiul art. 496 alin. 1 raportat la art. 488 pct. 8 Cod procedură civilă, curtea a respins recursul de față, ca nefondat.

3. Conflict de interese. Viceprimar.

Contencios administrativ.

Art. 70, art. 76 alin. 1 din Legea 161/2003; Art. 46 alin. 1 din Legea 215/2001; Art. 75 alin. 1 și art. 77 din Legea 393/2004

Realizarea analizei necesității unei hotărâri fără ca la data întocmirii acestei analize să aibă atribuții stabilite prin hotărârea consiliului local acest aspect, iar după adoptarea hotărârii încheierea unui contract de închiriere cu o persoană în gradul de rudenie prohibit de lege, constituie o încălcare a dispozițiilor art. 46 alin. 1 din Legea 215/2001, art. 77 din Legea 393/2004 și art. 76 din Legea 161/2003.

Anticiparea deciziei, la care face trimitere legea, este dovedită prin însăși referatul care a determinat inițierea hotărârii coroborat cu încheierea contractului de închiriere cu o persoană în gradul de rudenie prohibit de lege.

*Curtea de Apel Bacău – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal
Sentința civilă 101 din 4 octombrie 2016*

Circumstanțele cauzei

La data de 13.03.2015, Agenția Națională de Integritate (în continuare ANI), în temeiul art. 12 alin. (1) și (2) lit. b) din Legea nr. 176/2010, s-a sesizat din oficiu în lucrarea nr. 10865/A/II/13.03.2015 cu privire la faptul că P. C., viceprimarul comunei Dochia, județul Neamț, nu a respectat regimul juridic al conflictelor de interese și al incompatibilităților și, în perioada de referință, a fost adoptată Hotărârea Consiliului local al comunei Dochia nr. 11/15.03.2013 privind organizarea pășunatului pe raza administrativ-teritorială a comunei Dochia în anul 2013, împreună cu documentele care au stat la baza adoptării acesteia.

Că, referatul nr. 1388/07.03.2013 privind organizarea pășunatului pe raza administrativ-teritorială a comunei Dochia în anul 2013, întocmit de viceprimar P.C. și de secretarul comunei, iar contractul de închiriere pășune nr. 1301/20.03.2013 a fost încheiat de comuna Dochia, în calitate de proprietar, reprezentată prin viceprimar – P. C., cu P. C., în calitate de crescător de animale/organizator de stână (delegat al crescătorilor de animale).

Hotărârile Consiliului local al comunei Dochia nr. 41/06.07.2012, 41/19.08.2013 și 66/21.08.2015 privind constituirea comisiilor de specialitate ale Consiliului local Dochia, din care rezultă faptul că P. C. este membru al Comisiei economice, buget-finanțe, agricultură, iar în urma finalizării evaluării efectuate privind P. C., viceprimarul comunei Dochia, județul Neamț, în raport cu datele, informațiile și documentele aflate la dosar, s-a constatat că acesta nu a respectat regimul juridic al conflictelor de interese întrucât, în calitate de consilier local, a participat la deliberarea și adoptarea Hotărârii Consiliului local nr. 11/15.03.2013 privind organizarea pășunatului pe raza administrativ-teritorială a comunei Dochia în anul 2013, în baza căreia a fost încheiat Contractul de închiriere pășune nr. 1301/20.03.2013 între comuna Dochia, în calitate de proprietar, și P. C. (tatăl persoanei evaluate), în calitate de crescător de animale/organizator de stână (delegat al crescătorilor de animale, iar în calitate de viceprimar al comunei Dochia, a semnat Contractul de închiriere pășune nr. 1301/20.03.2013 încheiat între comuna Dochia, în calitate de proprietar, și P. C. (tatăl său), în calitate de crescător de animale/organizator de stână (delegat al crescătorilor de animale).

A concluzionat ANI că, persoana evaluată a încălcat art. și art. 76 din Legea nr.

161/2003, coroborat cu art. 46 alin. (1) și art. 57 alin. (7), precum și cu art. 2 alin. (1) și art. 75 din Legea nr. 393/2004.

Prin cererea înregistrată sub nr. 435/32/2016/21.06.2016 pe rolul Curții de Apel Bacău reclamantul P. C. în contradictoriu cu pârâta ANI, a solicitat anularea raportului de evaluare și obligarea pârâtei la plata cheltuielilor de judecată.

Sușinerile părților

Reclamantul P. C. susține că la data de 02.06.2016 i s-a comunicat Raportul de Evaluare nr. 43028/G/II/23.11.2015 prin care au fost identificate elemente de încălcare a regimului juridic al incompatibilităților în data de 05.03.2013, că ar fi participat la ședința consiliului local Dochia din aceeași dată și aș fi participat la deliberarea și adoptarea HCL nr. 11/15.03.2013, în baza căreia a fost încheiat contractul de închiriere pășune nr. 1301/20.03.2013, între Comuna Dochia și P.C. (tată al subsemnatului), precum și faptul că a semnat contractul (menționat anterior), în calitate de viceprimar al Comunei Dochia.

Că, în raportul de evaluare se face referire la două articole de lege, respectiv art. 77 din Legea 161/2003 și art. 76 din Legea 161/2003 și precizează că a respectat cu strictețe aceste dispoziții legale, că în momentul când a fost votată hotărârea Consiliului Local Dochia nr. 11/2013 nu s-a gândit nici un moment că P. C. va dori să încheie un contract de pășunat, că acesta, nu a mai încheiat niciodată nici un contract de pășunat cu Comuna Dochia anterior anului 2013, nici ulterior. Că, din procesul verbal al ședinței din 23.03.2013 rezultă că hotărârea a fost votată în unanimitate, iar în aceste condiții, votul său nu produce nici un fel de efecte juridice, deoarece chiar dacă nu ar fi votat rezultatul ar fi fost același, că nu el a fost inițiatorul acestei hotărâri și nici nu s-a implicat în promovarea ei.

În ceea ce privește faptul că a semnat contractul de pășunat din partea Comunei Dochia acest aspect a fost o formalitate, că a fost desemnat printr-o hotărâre a Consiliului Local Dochia, pe care trebuia să o respecte, să încheie contractele de pășunat pentru toți cetățean comunei și în acest context a semnat și contractul nr. 1301/20.03.2013, că dacă nu ar fi semnat respectivul contract, nu aș fi respectat o hotărâre a consiliului local, ceea ce ar fi putut constitui o abatere disciplinară, sau mai mult decât atât, ar fi putut constitui chiar infracțiunea de abuz în serviciu, că au fost mai multe contracte pe care le-am semnat în același timp și nici măcar nu am realizat, că printre aceste contracte se află și contractul în discuți, că acest contract nu produce nici un folos ilicit pentru P. C., că acesta a încheiat un contract de închiriere pășune, pentru care a plătit o sumă de bani în folosul Comunei Dochia.

Susține reclamantul că atât proprietarul cât și crescătorul de animale au obținut, în na semnării contractului, drepturi și obligații prestabilite de consilierii locali (cu unanimitate de voturi), astfel că nu pot fi incidente dispozițiile art. 76 respectiv art. 77 din Legea 393/2004.

Reclamantul redă conținutul dispozițiilor din legea 176/2010 referitoare la consecințele încălcării dispozițiilor referitoare la conflictul de interese și incompatibilități și concluzionează că inspectorii de integritate, în analiza oricărei situații de fapt pe care o verifică, trebuie să aibă în vedere prezumția de nevinovăție, care nu este aplicabilă doar în materie penală și invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în cauzele Anghel c. României (2007) și Ozturk c. Germaniei și dispozițiile art. 20 din Constituția României, care acordă întâietate tratatelor internaționale la care România este parte, că în cadrul plângerilor contravenționale, cel care trebuie să facă dovada existenței faptei, a persoanei care a săvârșit-o și a vinovăției acesteia este organul constator.

Pârâta ANI prin întâmpinare arată că sunt nefondate susținerile reclamantului, că în calitate de consilier local, a participat la deliberarea și adoptarea Hotărârii Consiliului local nr. 11/15.03.2013 privind organizarea pășunatului pe raza administrativ-teritorială a comunei Dochia în anul 2013, în baza căreia a fost încheiat Contractul de închiriere pășune nr. 1301/20.03.2013 între comuna Dochia, în calitate de proprietar, și P. C. - tatăl reclamantului - în calitate de crescător de animale/organizator de stână (delegat al crescătorilor de animale).

Ulterior; în calitate de viceprimar al comunei Dochia, reclamantul a semnat Contractul de închiriere pășune nr. 1301/20.03.2013 și, deși avea un interes personal în problema supusă

dezbaterilor, prin participarea sa, în calitate de consilier local, la dezbaterile din cadrul ședinței Consiliului Local privind organizarea pășunatului pe raza administrativ-teritorială a comunei Dochia în anul 2013, în baza căreia a fost încheiat Contractul de închiriere pășune nr. 1301/20.03.2013 între comuna Dochia, în calitate de proprietar, și P. C. (tatăl reclamantului), reclamantul nu a anunțat la începutul dezbaterilor interesul personal pe care îl avea în problema respectivă, nu s-a abținut de la vot, mai mult a luat parte la deliberarea și adoptarea în calitate de consilier local.

Contrar celor susținute de reclamant, conflictul de interese este generat și atunci când alesul local are posibilitatea să anticipeze că o decizie a autorității publice din care fac parte ar putea prezenta un beneficiu pentru sine sau pentru o ruda, în speța de față, pentru tatăl său, că este greu de crezut faptul că reclamantul nu a avut posibilitatea de a anticipa faptul că tatăl său, în calitate de crescător de animale nu va participa la închirierea de pășune, pe raza administrativ-teritorială a comunei Dochia.

Că astfel s-a încheiat Contractul de închiriere pășune nr. 1301/20.03.2013 între comuna Dochia, în calitate de proprietar, și P. C. (tatăl reclamantului), în calitate de crescător de animale.

Susține pârâta că chiar dacă voturile acestuia nu au avut caracter decisiv în aprobarea Hotărârilor, reclamantul P. C. avea obligația de a se abține, că reclamantul avea obligația de a anunța interesul său personal la un moment anterior începerii dezbaterilor asupra problemei, deoarece orice hotărâre a unei autorități deliberative colegiale se ia într-un proces care implică inițial deliberări, urmate de vot, aceasta concretizându-se într-un act scris care consemnează rezultatul deliberării, conținutul său fiind însușit pe baza de semnătura de către persoanele care au participat la adoptarea sa.

Evaluarea conflictului de interese, în sensul prevederilor Legii nr. 161/2003 și a Legii nr. 393/2004, presupune analizarea cu obiectivitate a acțiunilor desfășurate de alesul local în exercitarea funcției publice, precum și a necesității subiectului de a anticipa că actul este de natură să-i producă un avantaj patrimonial personal, iar, în calitatea sa de consilier local, reclamantul avea obligația de a se supune regulilor și obligațiilor stabilite prin actele normative care reglementează această calitate, astfel încât acțiunile și faptele sale să nu genereze un eventual conflict de interese.

De asemenea pârâta invocă excepția inadmisibilității acțiunii având în vedere că prin raportul întocmit s-a dispus și sesizarea organelor penale pentru efectuarea cercetărilor privind săvârșirea de către reclamant a infracțiunilor prevăzute de art. 288 și 290 din Codul penal, excepție respinsă prin încheierea din 20.09.2016.

Prin Sentința civilă 101/2016 s-a respins acțiunea reclamantului P.C ca nefondată.

Considerentele instanței

Prin hotărârea 37/27.06.2012 emisă de Consiliul Local al Comunei Dochia a fost validat mandatul de consilier local al reclamantului P.C., iar prin hotărârea 40/27.06.2012 a aceluiași emitent, reclamantul a fost ales viceprimar al Comunei Dochia (fila 56).

Prin Legea 211/4/2011 s-au stabilit reguli de organizare, administrare și exploatare a pajiștilor, act normativ incident, potrivit art. 1 și pajiștilor aflate în proprietate Comunei Dochia.

Potrivit art. 15 alin. 1 din Legea 214/2011, pentru punerea în valoare și folosirea optimă a pajiștilor, consiliile locale, în baza cererilor organizațiilor și asociațiilor locale ale crescătorilor de animale, legal constituite, scot la licitație concesionarea suprafețelor de pajiști, în conformitate cu legislația în vigoare, pentru o perioadă de minimum 10 ani și o încărcătură optimă de animale pe hectar, dar nu mai mică de 0,3 UVM/ha. În cazul în care organizația sau asociația locală a crescătorilor de animale nu asigură o încărcătură minimă de 0,3 UVM/ha de pajiște, suprafața prevăzută în contractul de concesiune se diminuează proporțional cu efectivele deținute, iar potrivit alin. 2, în cazul în care există o singură asociație locală de creștere a animalelor pe raza unității administrativ-teritoriale, aceasta beneficiază de dreptul de concesionare prin atribuire directă.

De asemenea, potrivit art. 123 alin. 2 din Legea 215/2001, vânzarea, concesiunea și închirierea se fac prin licitație publică, organizată în condițiile legii.

În data de 07.03.2013 reclamantul P.C., în calitate de viceprimar al Comunei Dochia, întocmește referatul 1388 prin care, deși recunoaște că Legea 214/2011 instituie obligativitatea concesiunii prin licitație a pajiștilor și pășunilor, invocând o pretinsă neclaritate a legii, solicită a se supune aprobării exploatarei pajiștilor prin încheierea contractelor de închiriere cu crescătorii de animale (fila 130) prin utilizarea taxelor de pășunat.

Urmare a acestui referat, aprobat și de primarul comunei, acesta din urmă supune aprobării consilierilor locali un proiect de hotărâre prin care se stabilesc regulile referitoare la pășunat și în anexa acesteia, concepându-se un contract cadru de închiriere, în care sunt reglementate doar clauzele contractuale principale.

Prin hotărârea 11/15.03.2013 se aprobă proiectul de hotărâre, așa cum acesta a fost propus de primar în urma referatului întocmit de reclamant, la adoptarea acestei hotărâri participând și reclamantul.

Prin această hotărâre a fost stabilită obligația reclamantului de a lua măsuri privind pășunatul și de a încheia contractele de închiriere cu crescătorii de animale, fără însă ca hotărârea să stabilească vreo procedură de selectare a ofertelor celor interesați de închirierea pajiștilor comunale, această selecție urmând a fi realizată exclusiv de reclamant după criteriile necunoscute.

De asemenea, deși prin contractul cadru, anexa la hotărârea 11/2013, se stabilea clauzele principale, nu rezultă că prin acesta s-ar fi stabilit suprafața ce urma a fi închiriată, respectarea UVM, chiar dacă în contractul cadru se menționa aplicabilitatea Legii 214/2011, și nici persoanele care erau calificate pentru încheierea contractelor de închiriere sau criteriile de selecție a acestora.

La data de 20.03.2013 reclamantul, în numele comunei și în calitate sa de viceprimar, încheie cu tatăl său, numitul P.C., contractul de închiriere 1301 din care rezultă că acesta are dreptul de folosință pentru o suprafață de 5,00 ha pentru pășunatul a 10 animale, fără să menționeze specia animalelor (fila 131), aspect care face imposibilă verificarea contractului sub aspectul obligațiilor stabilite prin legea 214/2011 menționată în preambulul acesteia.

Deși reclamantul susține că încheierea contractului de închiriere cu tatăl său s-ar fi dispus prin HCL 11/2013, în cauză din probele administrate nu rezultă o astfel de împrejurare, în ședința consiliului local de aprobare a hotărârii, așa cum reiese din procesul verbal al ședinței, nu s-a discutat cererile celor care se considerau îndreptățiți să solicite închirierea pășunilor.

De asemenea, potrivit chiar susținerilor reclamantului, tatăl acestuia nu avea anterior anului 2013 contract de închiriere pentru pășunea comunală și nici ulterior nu a mai încheiat un astfel de contract.

Încheierea contractului de închiriere în discuție a constituit și obiectul sesizării pârâtei în data de 10.11.2014 (fila 38).

În drept,

Potrivit art. 70 din Legea 161/2003, prin conflict de interese se înțelege situația în care persoana ce exercită o demnitate publică sau o funcție publică are un interes personal de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin potrivit Constituției și altor acte normative, iar potrivit art. 76 alin. 1 din aceeași lege, primarii și viceprimarii, primarul general și viceprimarii municipiului București sunt obligați să nu emită un act administrativ sau să nu încheie un act juridic ori să nu emită o dispoziție, în exercitarea funcției, care produce un folos material pentru sine, pentru soțul său ori rudele sale de gradul I.

În raport de aceste dispoziții legale instanța reține că reclamantul s-a aflat în conflict de interese în modalitatea încheierii actului juridic, încheierea contractului de închiriere cu tatăl său se înscrie în ipoteza prohibită de dispozițiile art. 76 din Legea 161/2003. Folosul material constă în aceea că prin contract i s-a atribuit în exclusivitate suprafața de 5 ha teren fără a se respecta

dispozițiile Legii 214/2011 și art. 123 din Legea 215/2001, teren cu privire la care nu s-a făcut dovada că tatăl reclamantului ar fi fost eligibil din punctul de vedere al legii și nici că aprobarea cererii acestuia ar fi urmat un proces obiectiv de apreciere în raport de alte cereri care au fost formulate, aspect care a fost sesizat și pârâtei la 10.11.2014, așa cum s-a reținut.

De asemenea, potrivit art. 46 alin. 1 din Legea 215/2001, nu poate lua parte la deliberare și la adoptarea hotărârilor consilierul local care, fie personal, fie prin soț, soție, afini sau rude până la gradul al patrulea inclusiv, are un interes patrimonial în problema supusă dezbaterilor consiliului local, iar potrivit art. 75 alin. 1 din Legea 393/2004, aleșii locali au un interes personal într-o anumită problemă, dacă au posibilitatea să anticipeze că o decizie a autorității publice din care fac parte ar putea prezenta un beneficiu sau un dezavantaj pentru sine sau pentru categoriile de persoane enumerate la lit. a-f, iar potrivit art. 77 consilierii județeni și consilierii locali nu pot lua parte la deliberarea și adoptarea de hotărâri dacă au un interes personal în problema supusă dezbaterii.

Este adevărat că prin Hotărârea 11/2013 s-a stabilit un cadru general al gestionării și administrării pășunilor proprietatea comunei Dochia, ceea ce în principiu ar exclude existența interesului personal. Cu toate acestea, chiar dacă inițiatorul proiectului de hotărâre este primarul, analiza necesității unei astfel de hotărâri a fost efectuată de reclamant, deși la data întocmirii acestei analize nu îi erau stabilite prin hotărârea consiliului local atribuții sub acest aspect, iar după adoptarea hotărârii a încheiat contractul de închiriere cu tatăl său, gradul de rudenie fiind cel la care se referă legea, astfel că și sub acest aspect reclamantul a încălcat dispozițiile art. 46 alin. 1 din Legea 215/2001 și art. 77 din Legea 393/2004.

Anticiparea deciziei, la care face trimitere legea, este dovedită în cauză prin însăși referatul care a determinat inițierea hotărârii coroborat cu încheierea contractului de închiriere a celor 5 ha de pășune cu tatăl său, apărarea reclamantului sub acest aspect nefiind fondată.

În consecință, față de considerentele ce preced, instanța constatând legalitatea și temeinicia Raportului de evaluare contestat, urmează să respingă acțiunea reclamantului, ca nefondată.

4. Sumele reprezentând indemnizații plătite de către angajatori asiguraților, care depășesc suma contribuțiilor datorate de aceștia în luna respectivă. Natura juridică a acestora. Termenul în care pot fi solicitate aceste sume.

Drept administrativ

Art. 38, art. 40 și art. 42 din O.U.G. nr. 158/2005, art. 77 din Normele metodologice de aplicare a O.U.G. nr. 158/2005, art. 2 alin. (2) lit. b) și c) din Codul fiscal, art. 256 alin. (5) din Legea nr. 95/2006, art. 2 alin. (2) și art. 8 alin. (1) din Legea nr. 554/2004.

Potrivit art. 38 din O.U.G. 158/2005, finanțarea cheltuielilor cu plata drepturilor pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale este asigurată din cota de contribuție pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale – cotă destinată exclusiv acestor cheltuieli, așa cum se prevede prin art. 4 alin. (2) din O.U.G. nr. 158/2005 și art. 256 alin. (5) din Legea nr. 95/2006 (în reglementarea în vigoare în perioada analizată) –, iar în cazul în care această cotă nu acoperă în întregime sumele plătite de angajatori angajaților săi, plata se face din creditele bugetare prevăzute cu această destinație în bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate.

Natură fiscală are doar contribuția de asigurări sociale de sănătate datorată de angajați și contribuția pentru concedii și indemnizații datorată de angajatori (contribuții reglementate expres de art. 2 alin. 2 lit. b) și c) din Codul fiscal drept contribuții sociale

reglementate de acest cod), nu însă și indemnizația de asigurări sociale și nici sumele de bani prevăzute de art. 38 alin. (2) din O.U.G. nr. 158/2005.

Angajatorul nu solicită casei de asigurări de sănătate sumele prevăzute de art. 38 alin. (2) din O.U.G. nr. 158/2005, în calitate de beneficiar al indemnizației, ci în calitate de persoană care a achitat angajaților săi, din surse proprii, sume de bani care depășesc suma contribuțiilor pentru luna/lunile respective, astfel că nu se poate considera că dreptul său reglementat de art. 38 alin. (2) are natură fiscală; angajatorul aflat în această situație a făcut o plată pentru altul, recuperarea acestei nefiind supusă legislației fiscale.

*Curtea de Apel Bacău – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal
Decizia civilă nr. 1330 din 20 octombrie 2016*

Cererea de chemare în judecată și hotărârea instanței de fond.

Prin cererea înregistrată la Tribunalul Bacău sub nr. 255/110/2016 din 20.01.2016, reclamanta R.A.A.I.G.E. Bacău a contestat decizia nr. 3 din 2.12.2014 prin care pârâta Casa de Asigurări de Sănătate a Județului Bacău i-a respins contestația, în vederea recuperării sumei de 38.156 lei reprezentând contribuții și indemnizații de asigurări sociale de sănătate aferente perioadei 01.01.2011 – 31.08.2011, precum și dobânda legală calculată până la data efectuării plății.

Prin întâmpinare, Casa de Asigurări de Sănătate a Județului Bacău a susținut că reclamanta a formulat tardiv cererea nr. 2253/21.09.2015, fiind împlinit termenul de prescripție prevăzut de art. 40 din OUG nr. 158/2005 și de art. 2517, 2524 Cod civil.

Tribunalul Bacău a calificat acest apărări ca excepția prescripției dreptului la acțiune, analizându-le împreună cu fondul cauzei.

Prin sentința civilă nr. 343 din 22.04.2016, Tribunalul Bacău a respins excepția prescripției dreptului material la acțiune și, admitând acțiunea, a obligat pârâta Casa de Asigurări de Sănătate a Județului Bacău să plătească reclamantei R.A.A.I.G.E. suma de 38.156 lei reprezentând contribuții pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate aferente perioadei 01.01.2011 – 31.08.2011, precum și dobânda fiscală calculată la această sumă începând cu data de 12.11.2015 și până la achitarea efectivă.

Pentru a hotărî astfel, tribunalul a reținut următoarele:

Reclamanta R.A.A.I.G.E. Bacău, în calitate de angajator, a solicitat pârâtei CAS Bacău, în anul 2011, plata indemnizațiilor de asigurări de sănătate achitate de angajator angajaților în baza certificatelor medicale primite de la aceștia, formulând mai multe cereri, pe măsura achitării indemnizațiilor către angajați. Neprimind un răspuns, a depus o nouă cerere în 21.09.2015, înregistrată sub nr. 19490 la pârâtă, iar la 12.10.2015 a rectificat cererea (ce a primit nr. 3395), anexând și cererile din anul 2011.

Prin adresa nr. 22449/29.10.2015, pârâta a comunicat reclamantei respingerea cererii nr. 3395/2015, motivat de faptul că apar diferențe între suma solicitată în 2011, de 45.898 lei, și suma solicitată în 2015, de 38.156 lei, apreciind că este necesară rectificarea declarațiilor. Pe de altă parte, pârâta a comunicat reclamantei prin adresa nr. 22009/22.10.2015 că declarațiile rectificative înregistrate sub nr. 3395/12.10.2015 privind suma de 38.156 lei aferentă perioadei ianuarie – august 2011 au fost respinse, motivat de faptul că declarațiile 112 rectificative nu pot fi prelucrate informatic pentru a se evidenția sumele corectate, calculate pentru indemnizațiile de concediu medical. A subliniat că motivul respingerii cererii este prescrierea termenului în care pot fi solicitate aceste sume și închiderea sistemului informatic al calendarelor de raportare și, implicit, a posibilității de prelucrare a declarațiilor rectificative depuse. Pârâta a apreciat că indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate nu sunt creanțe fiscale în înțelesul OG nr. 92/2003, astfel că nu le sunt aplicabile dispozițiile legale privind termenul de prescripție de 5 ani, ci pot fi solicitate în termen de 3 ani calculat de la data la care beneficiarul era în drept să le solicite, termen prevăzut de art. 40 alin. 1 din OUG nr. 158/2005, dar și de Noul Cod civil. CAS Bacău a precizat că a făcut toate

demersurile pentru corectarea situației semnalate, dar nu dispune de baza legală pentru deblocarea sistemului informatic.

Reclamanta a formulat plângere pe cale administrativă împotriva actului nr. 22009/22.10.2015, respinsă prin decizia nr. 3/02.12.2015, în care au fost reluate aceleași motive privind împlinirea termenului de prescripție și închiderea calendarului de raportare.

În cauză, sunt de reținut dispozițiile art. 77 alin. 1 și 2 din Ordinul nr. 60/2006, art. 38 din O.U.G. nr. 158/2005, art. 40 din O.U.G. nr. 158/2005 – potrivit cărora indemnizațiile pot fi solicitate pe baza actelor justificative, în termen de 90 de zile de la data de la care persoanele prevăzute la art. 1 alin. (2), art. 32 alin. (1), precum și plătitorii prevăzuți la art. 36 alin. (3) lit. a) și b) erau în drept să le solicite, dar în anul 2011 aceste text prevedea „Indemnizațiile pot fi solicitate pe baza actelor justificative, în termen de 90 de zile de la data de la care beneficiarul era în drept să le solicite.”

Pârâta nu a afirmat că cererile depuse în cursul anului 2011 nu ar fi respectat termenul de 90 zile stabilit de art. 40 alin. 1 din OUG nr. 158/2005 și nici nu a oferit vreo justificare pentru nesoluționarea acelor cereri în termenul stabilit de art. 77 alin. 5 din Ordinul nr. 60/2006. Apărările pârâtei țin strict de data formulării cererilor depuse în cursul anului 2015.

Art. 40 din O.U.G. nr. 158/2005 nu se aplică la situația invocată. Din interpretarea acestor dispoziții (în forma în vigoare la momentul formulării cererilor inițiale din 2011) rezultă faptul că legea se referă la plata indemnizațiilor către beneficiar, care în înțelesul actului normativ este asiguratul, interpretarea având la bază modul de redactare a textului, respectiv, modul de calcul al termenului - de la data la care beneficiarul era în drept să solicite indemnizațiile. Acțiunea reclamantei vizează sumele achitate cu titlu de indemnizații de către angajatori asiguratului și care depășesc suma contribuțiilor datorate de aceștia, legea neimpunând un termen special pentru restituire, în cazul de față, în raport de natura fiscală a creanței, aplicându-se termenul general de prescripție, de 5 ani de zile, iar nu cel de 90 de zile în accepțiunea O.U.G. nr. 158/2005, angajatorul neavând calitate de beneficiar, această noțiune vizând strict persoana fizică care se bucură de indemnizațiile reglementate de textul normativ, interpretarea având la bază și dispozițiile prevăzute de art. 78, 81 din Ordinul nr. 60/2006; termenul de 90 zile reglementat de art. 40 din O.U.G. nr. 158/2005 era aplicabil în anul 2011 doar asiguraților (angajaților), iar nu angajatorului, acesta din urma putând formula oricând cererea în interiorul termenului de prescripție de 5 ani.

Cererilor din cursul anului 2015 nu le este aplicabil termenul de 90 zile reglementat de art. 40 din O.U.G. nr. 158/2005, deoarece acestea nu reprezintă cereri noi, ci doar reveniri în scopul soluționării cererilor inițiale din anul 2011, lăsate de pârâtă în nelucrare.

Referitor la natura creanței deținute de reclamantă, s-a pus problema dacă această creanță ar fi de natură fiscală ori nu, cu consecința aplicării termenului de prescripție special din materie fiscală de 5 ani ori a termenului general de prescripție de 3 ani. În cauză, se apreciază că este vorba de o creanță fiscală avându-se în vedere dispozițiile art. 38 din O.U.G. nr. 158/2005, art. 78 din Legea nr. 500/2002. Pentru a stabili natura creanței trebuie cercetate normele de constituire și de execuție a bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, reglementat inițial prin O.U.G. nr. 150/2002, iar apoi prin Legea nr. 95/2006, de reținut fiind dispozițiile art. 2 din O.U.G. nr. 150/2002 și art. 78 din O.G. nr. 92/2003, art. 29 alin. 1 din Legea nr. 207/2015.

Se remarcă faptul că legiuitorul însuși denumeste creanțe fiscale acele creanțe datorate de contribuabili bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate. În condițiile în care contribuțiile la acest tip de buget sunt obligatorii pentru toți angajatorii, indiferent de forma de organizare, fiind în esență o taxă impusă de stat, și sunt administrate de stat prin organele fiscale, indiferent de denumirea bugetului la care sunt colectate și de destinația dată contribuțiilor ulterior colectării, se constată că sunt întrunite cerințele pentru a califica drept creanță fiscală (bugetară) dreptul de a încasa contribuția la Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate.

Fiind stabilită deci natura de creanță fiscală a dreptului deținut de stat (prin organele

sale competente) de a încasa contribuția de asigurări sociale de sănătate de la un contribuabil, în mod corelativ și dreptul contribuabilului de a încasa sumele ce i se cuvin din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate reprezintă o creanță fiscală, potrivit principiului simetriei formelor. În consecință, dreptul afirmat de reclamantă reprezintă o creanță fiscală, fiindu-i aplicabile toate regulile din materie fiscală, inclusiv termenul de prescripție de 5 ani stabilit de art. 91 din OG nr. 92/2003.

Cum până la data de 15.01.2016, data depunerii la poștă a cererii de chemare în judecată, nu s-a împlinit termenul de prescripție de 5 ani calculat de la data nașterii dreptului de a cere restituirea, excepția invocată de pârâtă va fi respinsă.

Pârâta nu a invocat nicio neregularitate cu privire la înscrisurile doveditoare și nici cu privire la cuantumul sumei de 38.156 lei, problemele semnalate inițial, referitor la neconcordanța sumelor solicitate, fiind ulterior remediate.

Chestiunea de natură pur tehnică a sistemului informatic cu care operează casa de asigurări de sănătate, care nu permite prelucrarea declarațiilor rectificative la mai mult de 3 ani de la data introducerii datelor inițiale, nu are nicio relevanță, nefiind un motiv care să ducă la exonerarea pârâtei de obligația de plată.

În raport de aceste aspecte, refuzul pârâtei de a restitui suma de 38.156 lei are caracter nejustificat în sensul art. 2 lit. i) din Legea nr. 554/2004, exercitarea dreptului de apreciere al autorității realizându-se prin încălcarea dreptului reclamantei prevăzut de articolul 38 din O.U.G. nr. 158/2005.

Cererea de acordare a dobânzii fiscale este întemeiată în raport de natura juridică a debitului și de principiul reparației integrale a prejudiciului suferit, acordarea dobânzii impunându-se a fi recunoscută în raport de art. 77 din Ordinul nr. 60/2006 (în forma în vigoare în anul 2015, la momentul depunerii declarațiilor rectificative), care stabilește un termen de 30 de zile de la înregistrarea cererii de restituire pentru efectuarea plății.

Cererea de recurs

Împotriva hotărârii tribunalului, în termenul prevăzut de art. 20 alin. 81) din Legea nr. 554/2004, pârâta Casa de Asigurări de Sănătate a Județului Bacău a formulat prezentul recurs, pentru motivele de casare reglementate de art. art. 488 alin. (1) pct. 6 și 8 din Codul de procedură civilă. În dezvoltarea acestor motive, recurenta-pârâtă a susținut următoarele:

Dispozițiile reținute de tribunal în fundamentarea tezei potrivit căreia suma solicitată de reclamantă reprezintă o creanță fiscală – art. 38 din O.U.G. nr. 158/2005, art. 78 din Legea nr. 500/2002, art. 78 din Codul de procedură fiscală și art. 29 alin. 1 din Legea nr. 207/2015 – sunt inaplicabile în cauză. Chiar și din invocarea acestor dispoziții se înțelege un singur aspect: bugetul de stat nu este unul și același cu bugetul F.N.U.A.S.S.

Conform O.U.G. nr. 125/2011, art. V alin. 1, abia începând cu data de 1 iulie 2012 competența de administrare a contribuțiilor sociale obligatorii datorate de persoanele fizice prevăzute la capitolele II și III din titlul IX² al Codului fiscal, revine Agenției Naționale de Administrare Fiscală. Până la această dată, administrarea acestor contribuții revenea C.N.A.S., prin casele de asigurări județene; deci, în cauză, nu pot fi aplicabile dispozițiile art. 29 alin. 1 din Legea nr. 207/2015, iar faptul că prin art. 78 din Codul de procedură fiscală i se acordă A.N.A.F. competența de organizare a evidenței plăților impozitelor, taxelor și contribuțiilor de orice natură nu determină încadrarea acestora în categoria creanțelor fiscale.

Legislația aplicabilă restituirii diferențelor de contribuții de asigurări sociale de sănătate este și rămâne cea specială și anume art. 40 din O.U.G. nr. 158/2005 coroborat cu art. 77 din Ordinul nr. 60/2006, respectiv un termen de 3 ani de la data când beneficiarul era în drept să le solicite.

Cererea de restituire a fost depusă în 2011, dar depunerea declarațiilor rectificative 112, care au determinat caracterul cert al creanței, s-a depus abia după data de 29.10.2015. Dacă reclamanta s-ar fi considerat lezată prin lipsa răspunsului la cererea sa din anul 2011 ar fi avut la dispoziție cererea de chemare în judecată întemeiată pe Legea nr. 554/2004, cerere prin care ar fi putut solicita și plata acelor sume. În realitate, aceasta le-a lăsat în nelucrare

timp de 4 ani, iar apoi, știind că este decăzută din termenul prevăzut de art. 7 și 8 din Legea nr. 554/2004, a solicitat restituirea unor sume de bani cărora nu li se stabilise caracterul cert, motivând că acestea ar fi, de fapt, creanțe fiscale și nu diferențe de contribuții de asigurări sociale care se plătesc din bugetul F.N.U.A.S.S.

Întâmpinarea formulată de intimata-reclamantă R.A.A.I.G.E. Bacău.

Intimata-reclamantă a susținut că hotărârea tribunalului este legală și temeinică pentru următoarele considerente:

Recurenta-pârâtă nu a oferit niciun răspuns la cererile sale depuse în anul 2011, deși, potrivit art. 77 alin. 5 din Ordinul nr. 60/2006, avea obligația de a documentația de atribuire un răspuns în termen de 15 zile.

Termenul prevăzut de art. 40 alin. 1 din O.U.G. nr. 158/2005 nu reprezintă termenul general de prescripție de 3 ani prevăzut de art. 2517 din Codul civil doar în condițiile în care „legea nu prevede un alt termen”. Art. 40 din O.U.G. nr. 158/2005 reprezintă un termen prealabil în care persoanele prevăzute la art. 1 alin. (2), art. 32 alin. (1), precum și plătitorii prevăzuți la art. 36 alin. (3) lit. a) și b), sunt îndreptățiți să solicite plata indemnizațiilor. Legea nu impune un termen special de restituire, ci doar un termen în care să fie formulată cererea de restituire. Astfel, art. 40 din O.U.G. nr. 158/2005 nu definește natura raportului juridic.

Creanța sa reprezintă o creanță fiscală având în vedere dispozițiile art. 78 din Legea nr. 500/2002, art. 209 din Legea privind reforma sănătății.

În ceea ce privește critica fondată pe dispozițiile O.U.G. nr. 125/2011, este de constatat că nu persoana care administrează creanțele impune natura raportului juridic al creanței respective, ci actul juridic în temeiul căreia se naște creanța. Indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate reprezintă creanțe fiscale în temeiul art. 1 și 2 din Codul de procedură fiscală, de reținut fiind și definiția dată de Codul de procedură fiscală creanței fiscale.

Organul care reglementează activitatea de declarare, plata, stabilire a bazei de calcul a contribuția de asigurări sociale de sănătate este Agenției Naționale de Administrare Fiscală, dar nu în temeiul O.U.G. nr. 125/2011, ci prin ordinele normative emise care reglementează modalitatea de declarare, impunere și plată a acestora.

În aceste condiții, dreptul său la restituirea sumelor reprezentând indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate a luat naștere în momentul depunerii declarațiilor fiscale, declarații al căror formular, conținut și modalitate de depunere și gestionare a fost reglementată printr-un ordin emis de președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Închiderea sistemului informatic nu reprezintă un fapt juridic care poate fi făcut opozabil. Mai mult, regia a depus declarații rectificative la solicitarea pârâtei, pentru doar o parte din sumă și nu pentru integralitatea sumei solicitate. În aceste condiții, pârâta avea obligația legală de a vira sumele care nu au făcut obiectul declarațiilor rectificative.

Analiza motivelor de casare.

În privința motivului reglementat de art. 488 alin. (1) pct. 6 din Codul de procedură civilă, se constată că invocarea acestuia este formală. În concret, recurenta nu numai că nu a prezentat argumentele în sprijinul acestui motiv de casare, dar nici măcar nu a indicat teza textului în baza căreia instanța ar putea dispune casarea hotărârii. Pe de altă parte, hotărârea recurată cuprinde o analiză amplă și detaliată a tuturor motivelor de nelegalitate și de netemeinicie a actelor contestate, dar și a apărărilor pârâtului, cu expunerea clară a dispozițiilor legale analizate și a situației de fapt căreia le-au fost aplicate aceste dispoziții.

Motivul prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă este cel căruia i se circumscriu argumentele expuse în cererea de recurs.

Necontestat este faptul că ceea ce a solicitat reclamanta prin cererea de chemare în judecată este suma reprezentând indemnizații plătite de către reclamantă, în calitatea sa de angajator, asiguraților care sunt angajații săi, sume care depășesc suma contribuțiilor datorate de aceștia, aferente perioadei 1 ianuarie - 31 august 2011. Pentru recuperarea acestor sume,

art. 77 alin. 2 din Normele de aplicare a O.U.G. nr. 158/2005, aprobate prin Ordinul nr. 60/2006, reclamanta era ținută să depună la registratura casei de asigurări de sănătate o solicitare scrisă (al cărei model este prevăzut în norme), la care se atașează declarația privind obligațiile de plată, precum și, după caz, dovada achitării contribuției pentru concedii și indemnizații, pentru perioada anterioară pentru care se solicită restituirea. Faptul că reclamanta a făcut o cerere la data de 17.10.2011 (nr. 2722, fiind numărul de înregistrare a cererii la reclamantă), cerere rămasă nesoluționată de pârâtă, o îndreptătea pe aceasta să formuleze, în temeiul art. 2 alin. (2) și art. 8 alin. (1) din Legea nr. 554/2004, o acțiune în contencios administrativ fondată fie pe refuzul nejustificat al pârâtei de a-i rezolva o cerere referitoare la un drept, fie faptul pârâtei de a nu-i fi răspuns în termenul legal. Prin urmare, cererea rectificativă depusă și înregistrată la pârâtă sub nr. 2253/21.09.2015 a pus problema, invocată de pârâtă la instanța de fond, a respectării termenului în care puteau fi solicitate sumele aferente perioadei 1 ianuarie - 31 august 2011 și, legat de aceasta, problema naturii juridice a sumelor plătite de angajatori angajaților săi, cu titlu de indemnizații reglementate de O.U.G. nr. 158/2005, și care depășesc valoarea contribuțiilor pentru concedii și indemnizații datorate (de asigurați) pentru lunile respective.

Potrivit art. 38 alin. (1) din O.U.G. nr. 158/2005 (în reglementarea în vigoare în perioada 1 ianuarie - 31 august 2011), „Sumele reprezentând indemnizații, care se plătesc asiguraților și care, potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, se suportă din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, se rețin de către plătitor din contribuțiile pentru concedii și indemnizații datorate pentru luna respectivă.”, iar potrivit alin. (2), astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 117/2010, „Sumele reprezentând indemnizații plătite de către angajatori asiguraților, care depășesc suma contribuțiilor datorate de aceștia în luna respectivă, se recuperează din contribuțiile datorate pentru lunile următoare sau din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate din creditele bugetare prevăzute cu această destinație, în condițiile reglementate prin normele de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență. Aceste sume nu pot fi recuperate din sumele constituite reprezentând contribuții de asigurări sociale de sănătate.” Din interpretarea alin. (1) al art. 38 rezultă că indemnizațiile achitate de către angajatori asiguraților se plătesc din contribuțiile pentru concedii și indemnizații datorate pentru luna respectivă. Ceea ce depășește valoarea acestor contribuții se recuperează, potrivit alin. (2) al art. 38, din una dintre cele două surse prevăzute de acest text și anume: contribuțiile datorate pentru lunile următoare; bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, în condițiile prevăzute de norme, cu precizarea finală a textului că aceste „sume nu pot fi recuperate din sumele constituite reprezentând contribuții de asigurări sociale de sănătate”.

Teza finală a art. 38 alin. (2) din O.U.G. nr. 158/2005 exclude, în mod expres, plata sumelor pretinse de reclamantă, din sumele constituite reprezentând contribuții de asigurări sociale de sănătate. Prin urmare, modul de constituire a Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate (respectiv din contribuțiile de asigurări sociale de sănătate) și natura de creanță fiscală a contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate – reținute de tribunal ca argumente ale concluziei că suma pretinsă de reclamantă reprezintă o creanță fiscală – nu au relevanță în stabilirea naturii juridice a sumelor reglementate de art. 38 alin. (2) din O.U.G. nr. 158/2005 de vreme ce dreptul angajatorului de a pretinde aceste sume nu are ca sursă contribuțiile de asigurări sociale de sănătate, ci, potrivit textului, „creditele bugetare prevăzute cu această destinație”, adică cu destinația de indemnizații de asigurări sociale. Altfel spus, potrivit art. 38 din O.U.G. nr. 158/2005, finanțarea cheltuielilor cu plata drepturilor pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale este asigurată din cota de contribuție pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale – cotă destinată exclusiv acestor cheltuieli, așa cum se prevede prin art. 4 alin. (2) din O.U.G. nr. 158/2005 și art. 256 alin. (5) din Legea nr. 95/2006 (în reglementarea în vigoare în perioada analizată) –, iar în cazul în care această cotă nu acoperă în întregime sumele plătite de angajatori angajaților săi, plata se face din creditele bugetare prevăzute cu această destinație în bugetul Fondului național unic de asigurări sociale

de sănătate.

Pe de altă parte, astfel cum rezultă chiar din titlul O.U.G. nr. 158/2005 și din cuprinsul acesteia, pe lângă concediul medical, indemnizația de asigurări sociale de sănătate reprezintă un drept al persoanelor asigurate – denumite asigurați – iar nu un drept al angajatorului, care este doar un plătitor al indemnizației, dar, de regulă, nu din surse proprii; singura obligație pecuniară având natură fiscală a angajatorului este, în materia indemnizațiilor de asigurări de sănătate, cea de plată a cotei de contribuție pentru concedii și indemnizații, prevăzută la art. 4 alin. 2 din O.U.G. nr. 158/2005 ca fiind de 0,85%, aplicată la fondul de salarii (cotă destinată exclusiv finanțării cheltuielilor cu plata drepturilor prevăzute de O.U.G. nr. 158/2005), cu respectarea prevederilor legislației financiar-fiscale în materie. Având în vedere aceste dispoziții, precum și pe cele ale art. 2 alin. 2 lit. b) și c) din Codul fiscal, natură fiscală are doar contribuția de asigurări sociale de sănătate datorată de angajați și contribuția pentru concedii și indemnizații datorată de angajatori (contribuții reglementate expres de art. 2 alin. 2 lit. b) și c) din Codul fiscal drept contribuții sociale reglementate de acest cod), nu însă și indemnizația de asigurări sociale și nici sumele de bani prevăzute de art. 38 alin. (2) din O.U.G. nr. 158/2005.

Astfel, indemnizația de asigurări sociale de sănătate, care constituie dreptul angajatului care beneficiază de una de formele de concediu reglementate de art. 2 din O.U.G. nr. 158/2008, înlocuiește salariul pe perioadele de concediu. Această indemnizație poate fi solicitată de beneficiar în termenul de 90 de zile reglementat de art. 40 alin. (1) din O.U.G. nr. 158/2005, iar pentru situația în care a fost încasată necuvenit, art. 42 alin. (1) din O.U.G. nr. 158/2005 prevede un termen de prescripție de 3 ani. Potrivit art. 42 alin. (1), „Sumele încasate necuvenit cu titlu de indemnizații se recuperează de la beneficiari în termenul de prescripție de 3 ani.”

Angajatorul nu solicită casei de asigurări de sănătate sumele prevăzute de art. 38 alin. (2) din O.U.G. nr. 158/2005, în calitate de beneficiar al indemnizației, ci în calitate de persoană care a achitat angajaților săi, din surse proprii, sume de bani care depășesc suma contribuțiilor pentru luna/lunile respective, astfel că nu se poate considera că dreptul său reglementat de art. 38 alin. (2) are natură fiscală; angajatorul aflat în această situație a făcut o plată pentru altul, recuperarea acestei nefiind supusă legislației fiscale.

Chiar dacă s-ar reține, așa cum a făcut tribunalul, principiul simetriei, aplicarea acestuia ar determina tot un termen de prescripție de 3 ani. Așa cum deja s-a reținut, art. 42 alin. (1) din O.U.G. nr. 158/2005 prevede un termen de prescripție de 3 ani pentru recuperarea sumelor încasate necuvenit cu titlu de indemnizații. Potrivit alin. (3) al textului, casele de asigurări de sănătate recuperează sumele plătite necuvenit de la plătitorii prevăzuți la art. 36 alin. (3), adică, pentru cauza de față, de la angajatori. Prin urmare, dacă casele de asigurări de sănătate recuperează, de la angajatori, sumele plătite necuvenit, într-un termen de prescripție de 3 ani, nu există nicio justificare pentru care angajatorii ar putea pretinde de la casele de asigurări sociale sumele care li se cuvin, potrivit art. 38 alin. (2), într-un termen de 5 ani.

Față de cele ce preced, curtea de apel constată că hotărârea a fost dată cu interpretarea greșită a art. 38 și art. 40 din O.U.G. nr. 158/2005, precum și cu aplicarea greșită a art. 78 din l 500/2002, art. 2 din O.U.G. nr. 150/2002, art. 209 din Legea nr. 95/2006, art. 78 și art. 91 din Codul de procedură fiscală și art. 207 din Legea nr. 207/2015. Prin urmare, pentru motivul prevăzut de art. art. 488 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă hotărârea va fi casată și, rejudecând cauza în fond potrivit art. 20 alin. (1) din Legea nr. 554/2004, se impune respingerea acțiunii, ca prescrisă.

5. Refuzul autorității pârâte de a executa obligația stabilită printr-o hotărâre definitivă și executorie; cerere de stabilire a unei amenzi în sarcina conducătorului instituției și de stabilire a unor despăgubiri potrivit dispozițiilor art. 24 alin. 3 din Legea 554/2004.

Contencios administrativ. Sancțiuni pentru neîndeplinirea, în termen legal, a obligației impuse autorității pârâte printr-un titlu executoriu.

Art. 24 alin. 3 din Legea 554/2004, art. 905 Cod procedură civilă.

Amenda și penalitățile prevăzute de art. 24 alin. 3 din Legea 554/2004 pot fi stabilite în sarcina conducătorului instituției, respectiv a instituției pârâte numai dacă aceasta nu a îndeplinit până la momentul soluționării cererii obligația stabilită prin titlul executoriu.

*Curtea de Apel Bacău – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal
Decizia civilă nr. 202 din 6 octombrie 2016*

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Bacău sub nr. 1334/110/2016, reclamantii S.D. și M.D. au solicitat, în contradictoriu cu pârâții Instituția Prefectului jud. Bacău - Comisia Județeană pentru aplicarea Legii 290/2003 și G.I., obligarea instituției pârâte la plata unor penalități pentru neîndeplinirea obligației legale de emitere a hotărârii de despăgubiri, în valoare de 1000 lei/zi de întârziere, pentru zilele de întârziere cuprinse în intervalul 12.01.2016 - data pronunțării instanței de executare precum și aplicarea conducătorului autorității publice, G.I. a unei amenzi de 20% din salariul minim brut pe economie (1050 lei) pentru fiecare zi de întârziere, pentru aceeași perioadă.

S-a arătat în motivare, în esență, că pârâții refuză în mod sistematic să pună în executare titlul executoriu, respectiv să procedeze la emiterea hotărârii de acordare a despăgubirilor, în ciuda obligației legale și a unei hotărâri judecătorești rămase definitive la 12.01.2016.

Sentiința civilă nr. 841/24.06.2015, astfel cum a rămas definitivă prin decizia civilă nr. 63/12.01.2016 a Curții de Apel Bacău, a fost depusă la instituția pârâtă la data de 25.01.2016, din acel moment curgând termenul de 30 zile pentru aducerea la îndeplinire a dispozițiilor instanței de judecată, ori până la data promovării acțiunii, 11.04.2016, pârâții nu au executat hotărârea judecătorească.

În drept cererea a fost întemeiată pe dispozițiile art. 24 și 25 din Legea nr. 554/2004, art. 628 și 905 Cod procedură civilă.

La termenul din 01.06.2016, pârâții au comunicat reclamantilor Hotărârea nr. 257/31.05.2016 a Comisiei Județene Bacău pentru aplicarea legii 290/2003, invocând rămânerea fără obiect a cauzei prezente.

Prin Încheierea din 15.06.2016, Tribunalul Bacău a respins excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâtului G.I. și excepția lipsei de obiect a cauzei și a respins cererea reclamantilor ca nefondată.

Pentru a pronunța această soluție, instanța de fond a avut în vedere următoarele considerente:

În fapt, prin sentiința civilă nr. 841/24.06.2015 pronunțată de Tribunalul Bacău în dosarul nr. 4844/110/2014, rămasă definitivă prin respingerea recursului în urma deciziei civile nr. 63/12.01.2016 a Curții de Apel Bacău, a fost admisă în parte acțiunea, s-a anulat Decizia nr. 871/21.08.2014 a ANRP, a fost admisă contestația formulată de reclamantii împotriva punctelor 2 și 3 din Hotărârea nr. 167/12.10.2012 și a fost obligată pârâta Instituția Prefectului Bacău - Comisia de Aplicare a Legii nr. 290/2003 să emită o nouă hotărâre prin care să acorde reclamantilor despăgubirile solicitate prin cererea nr. 303625/17.03.2004 .

Tribunalul a reținut că într-adevăr, instituția pârâtă nu a respectat termenul de 30 zile

impus de lege pentru executarea hotărârii, însă a avut în vedere că în ce privește amendarea conducătorului instituției, aceasta nu mai apare ca având un scop la momentul pronunțării prezentei, întrucât scopul aplicării unei amenzi este de a forța debitorul să-și execute obligația, or, în contextul în care instituția pârâtă a emis în cursul prezentului proces hotărârea în baza sentinței civile, rezultă că aplicarea unei astfel de sancțiuni în sarcina conducătorului acesteia ar fi lipsită de folos practic.

În ce privește acordarea de penalități, instanța a reținut că art. 905 Cod procedură civilă la care face referire art. 24 din Legea 554/2004, prevede la al 5 că *penalitatea va putea fi înlăturată ori redusă, dacă debitorul execută obligația prevăzută în titlul executoriu și dovedește existența unor motive temeinice care au justificat întârzierea executării.*

Astfel, textul de lege indică posibilitatea aprecierii asupra acordării penalității în cazul în care debitorul ar justifica întârzierea executării.

Instanța a apreciat că în cauza de față, în concret, având în vedere modul în care s-a urmărit executarea hotărârii, nu se impune acordarea unor penalități în favoarea reclamanților.

Astfel, termenul maxim de executare a sentinței, era 12.02.2016, lună în care ANRP a emis către Instituția Prefectului adresa de executare a hotărârii, potrivit procedurii sale interne (fila 32).

La data de 11.03.2016, ca urmare a numirii în funcția de Prefect a pârâtului G.I. , s-a emis ordinul de reorganizare a Comisiei Județene Bacău de aplicare a Legii 290/2003 (fila 33).

Ulterior, pe data de 28.04.2016, se întocmește de către pârâtă referatul de acordare a despăgubirilor în care sunt identificate bunurile ce trebuie evaluate (fila 31).

La data de 03.05.2006 (fila 30), Comisia de aplicare a Legii nr. 290/2003 solicită comisiei de evaluare, întocmirea cu celeritate a raportului tehnic privind evaluarea bunurilor menționate în raportul de specialitate.

La data de 09.05.2016, comisia de specialitate privind evaluarea bunurilor aduce la cunoștință Instituției Prefectului Bacău imposibilitatea desfășurării activității din lipsa de membri, iar în aceeași zi (filele 28, 29), instituția pârâtă solicită comisiei desemnarea cu celeritate a doi membri pentru reorganizarea comisiei de evaluare.

Pârâta a emis hotărârea nr. 257 prin care a pus în executare sentința civilă, la data de 31.05.2016, astfel încât, apreciind în ansamblu perioada de timp scursă de la data la care hotărârea a rămas definitivă, raportat la măsurile ce au fost luate în cadrul instituției în vederea executării hotărârii, având în vedere și faptul că evaluarea unor bunuri necesită o anumită perioadă de timp, instanța a reținut că nu se poate stabili o culpă în sarcina instituției pârâte care să determine obligarea sa la plata de penalități în favoarea reclamanților.

Împotriva acestei încheieri au declarat apel reclamanții S.D. și M.D., care au reiterat argumentele de fapt și de drept expuse în acțiunea inițială, subliniind că, așa cum a reținut chiar instanța în cuprinsul sentinței civile nr. 841/2015, instituția pârâtă a întârziat nejustificat în soluționarea cererii de despăgubiri, astfel că se impunea admiterea cererii de față astfel cum a fost formulată.

Intimata pârâtă a formulat întâmpinare, prin care a solicitat respingerea apelului ca nefondat, în considerarea aceluiași apărări invocate și în fața instanței de fond, arătând că cererea de apel nu este motivată în fapt și în drept.

Analizând apelul de față, cu respectarea exigențelor impuse de art. 476 Cod procedură civilă , ce consacră caracterul devolutiv al acestei căi de atac, curtea constată următoarele:

Reclamanții au formulat acțiunea de față, invocând refuzul autorității pârâte de a executa obligația stabilită printr-o hotărâre definitivă și executorie, solicitând amendarea conducătorului instituției și stabilirea unor despăgubiri potrivit dispozițiilor art. 24 alin. 3 din Legea 554/2004, care se coroborează cu dispozițiile art. 905 Cod procedură civilă.

Cererea a fost adresată tribunalului la data de 11.04.2016, iar la data de 31.05.2016, pârâta a procedat la executarea obligației impuse prin titlul executoriu, așa cum au solicitat reclamanții.

Această constatare este esențială în soluționarea cererii de față, întrucât trebuie avute în vedere scopul și natura obligațiilor prevăzute de art. 24 alin. 3 din Legea 554/2004.

În materia contenciosului administrativ, având în vedere specificul raporturilor dintre autoritate și particular, legea a stabilit că *dacă în urma admiterii acțiunii autoritatea publică este obligată să încheie, să înlocuiască sau să modifice actul administrativ, să elibereze un alt înscris sau să efectueze anumite operațiuni administrative, executarea hotărârii definitive se face de bunăvoie în termenul prevăzut în cuprinsul acesteia, iar în lipsa unui astfel de termen, în termen de cel mult 30 de zile de la data rămânerii definitive a hotărârii.*

Potrivit alin. 3 al art. 24 , „*La cererea creditorului, în termenul de prescripție a dreptului de a obține executarea silită, care curge de la expirarea termenelor prevăzute la alin. (1) și care nu au fost respectate, instanța de executare, prin încheiere definitivă, dată cu citarea părților, aplică conducătorului autorității publice sau, după caz, persoanei obligate o amendă de 20% din salariul minim brut pe economie pe zi de întârziere, care se face venit la bugetul de stat, iar reclamantului îi acordă penalități, în condițiile art. 905 din Codul de procedură civilă.*”

Art. 905 alin. 1 Cod procedură civilă, face referire la situația în care debitorul nu execută obligația de a face sau de a nu face, care nu poate fi îndeplinită prin altă persoană, și stabilește că acesta **poate fi constrâns la îndeplinirea ei**, prin aplicarea unor penalități, de către instanța de executare.

Totodată, așa cum s-a reținut și în jurisprudența Curții Constituționale (deciziile nr. 290/2009, nr. 1083/2011, nr. 33/206/16), amenziile cominatorii stabilite la art. 24 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 reprezintă o sancțiune procedurală pecuniară aplicată de instanță **în scopul asigurării executării hotărârii**.

Aceste sancțiuni au fost reglementate de legiuitor pentru a asigura un mijloc de constrângere, pentru a conferi eficacitate înseși instituției contenciosului administrativ, a cărei finalitate ar fi iluzorie în absența unei sancțiuni pentru neexecutarea voluntară a hotărârilor judecătorești pronunțate în această materie.

Prin urmare, ambele sancțiuni au fost reglementate pentru a determina autoritatea pârâtă să execute obligația ce a fost stabilită în sarcina sa prin titlul executoriu.

Ori, în speță, la momentul soluționării cauzei, pârâta îndeplinesc deja obligația de emitere a hotărârii nr. 257/31.05.2016, astfel că în mod justificat a stabilit instanța de fond că amendarea conducătorului instituției era lipsită de folos practic.

Aceleași considerente sunt valabile și în cazul penalităților, care, așa cum s-a arătat mai sus, au fost reglementate tot în scopul constrângerii debitorului la executarea obligației stabilite în sarcina sa.

Este adevărat că pârâta s-a conformat cu întârziere obligației impuse, depășind termenul de 30 de zile stabilit de art. 24 alin. 1 din Legea 554/2004, dar întrucât la data pronunțării sentinței apelate obligația era executată, nu se mai putea impune în sarcina sa plata unor penalități (care, potrivit legii ar fi trebuit stabilite până la data executării obligației cuprinse în titlul executoriu).

Practic, în momentul în care pârâta a emis hotărârea nr. 257/31.05.2016, acțiunea reclamantilor nu mai avea obiect, însă o asemenea constatare nu poate fi reținută în apelul reclamantilor, având în vedere dispozițiile art. 481 Cod procedură civilă.

Refuzul executării unei obligației de către autoritatea pentru care s-a stabilit o astfel de sarcină, poate conduce la stabilirea amenzii și /sau a despăgubirilor prevăzute de art. 24 alin. 3 din Legea 554/2004, dar în momentul în care obligația respectivă a fost executată, reclamantul are la dispoziție alte mijloace pentru a pretinde repararea unui eventual prejudiciu produs prin întârzierea executării, în cu totul alte condiții decât cele reglementate de textul special ce se referă doar la mijloacele de constrângere care îl ajută pe particular să obțină executarea unei obligații de către autoritatea pârâtă.

Față de considerentele expuse, constatând că sentința apelată este legală și temeinică, în temeiul dispozițiilor art. 480 alin. 1 Cod procedură civilă, curtea a respinge apelul

reclamanților, ca nefondat.

6. Taxă pe teren. Scutirea prevăzută de art. 257 lit. k) din Codul fiscal. Sferă de cuprindere.

Drept fiscal.

Art. 256 alin. (3) , art. 257 din Codul fiscal

Scutirea de la art. 257 din Codul fiscal rămâne o scutire stabilită în considerarea destinației terenului și (exceptând situația de la lit. a) care are în vedere terenul aferent unei clădiri, pentru suprafața de teren care este acoperită de o clădire) a afecțiunii de interes public a terenului.

Așadar, referindu-se la teren și nu la persoana care exercită unul/unele dintre atributele dreptului de proprietate asupra terenului, art. 257 din Codul fiscal este aplicabil și în cazul taxei pe teren având în vedere că aceasta este o sarcină fiscală care se stabilește „în condiții similare impozitului pe teren”. Această din urmă sintagmă nu poate reduce similaritatea dintre cele două sarcini fiscale doar la modalitatea de calcul și la cuantumul acestora, așa cum a susținut recurentul, căci a astfel de distincție, nefiind făcută prin dispozițiile legale însele, nu poate fi făcută nici pe cale de interpretare.

*Curtea de Apel Bacău – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal
Decizia civilă nr. 1409 din 3 noiembrie 2016*

Hotărârea instanței de fond.

Prin sentința civilă nr. 430 din 25.05.2016 Tribunalul Bacău a admis acțiunea formulată de Regia Autonomă Administrația Română a Serviciilor de Trafic Aerian ROMATSA București împotriva pârâtului Municipiul Bacău - Serviciul Administrație Publică Locală și Registrul Agricol și Direcția Economică - Compartimentul Persoane Juridice și, în consecință, a anulat dispoziția Primarului municipiului Bacău nr. 2635/20.11.2014 și decizia de impunere pentru anul 2014 privind stabilirea impozitului pe teren în suprafață de 5.590 m (nr. matricolă 3595136) în sumă de 829 de lei.

Pentru a hotărî astfel, tribunalul a reținut următoarele:

În fapt, prin decizia de impunere pentru anul 2014 privind stabilirea impozitului pe teren în suprafață de 5590 m (nr. matricolă 3595136) s-a stabilit în sarcina contestatoarei obligația de a achita suma de 829 de lei cu titlu de impozit teren. Împotriva acestei decizii de impunere a fost formulată contestație care a fost respinsă prin dispoziția emisă de Primarul Municipiului Bacău nr. 2635/20.11.2014.

În drept, sunt de reținut dispozițiile art. 256 alin. (1) – (3) și art. 257 lit. k) din Legea 571/2003 (forma în vigoare la data emiterii actului contestat), art. 76 din Ordonanța Guvernului nr. 29/1997 privind Codul Aerian, pct. 1.4.1., pct. 3.1.1, pct. 3.1.2. din Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 493/2007.

Din cuprinsul adresei nr. 2690/29.09.2014 emisă de către RA Aeroportul Internațional George Enescu Bacău coroborată cu adresa nr. 2321/26.09.2014 rezultă faptul că terenul în suprafață de 5596 mp preluat în administrare de la Consiliul Județean Bacău conform contract nr. 10971/04.08.2014 CJ și nr. 265/08.08.2014 RA Romatsa predat - primit cu procesul verbal nr. 2330/29.08.2014, respectiv 2082/01.09.2014, intră sub incidența Codului Aerian art. 76 ca zonă supusă servituților de aeronautică civilă aferentă aerodromurilor civile și echipamentelor serviciilor de navigație aeriană, în interesul siguranței zborurilor.

Având în vedere faptul că art. 257 lit. k) din Legea 571/2003 reglementează scutirea de la plata impozitului a terenurile din jurul pistelor reprezentând zone de siguranță, art. 76 din

Ordonanța Guvernului nr. 29/1997 include noțiunea de zonă de siguranță în noțiunea de servituți aeronautice precum și faptul că, din adresa nr. 2690/29.09.2014 emisă de către RA Aeroportul Internațional George Enescu Bacău rezultă că terenul pentru care s-a stabilit obligația fiscală este o zonă supusă servituților de aeronautică civilă (fiind astfel zonă de siguranță), se reține faptul că terenul în suprafață de 5590 m este scutit de plata obligațiilor fiscale.

Cu privire la natura obligației fiscale, se reține faptul că, în cuprinsul deciziei de impunere pentru anul 2014, aceasta a fost denumită impozit, iar ulterior în cuprinsul dispoziției nr. 2635/20.11.2014 aceasta a fost denumită taxă, organul fiscal apreciind că scutirile reglementate de art. 257 Cod fiscal se aplică numai impozitelor, iar nu și taxelor.

Potrivit prevederilor legale (art. 256 Cod fiscal) sarcina fiscală este taxă, iar nu impozit, modul de calcul fiind însă identic cu cel utilizat pentru calcul impozitului. De altfel, textul de lege indică în mod neechivoc faptul că taxa pe teren se stabilește în condiții similare impozitului pe teren.

Având în vedere identitatea de reglementare între taxă și impozit (consacrată legislativ prin utilizarea sintagmei „în condiții similare”), toate dispozițiile care reglementează impozitul sunt aplicabile și taxelor astfel încât, cazurile de scutire reglementate de prevederile art. 257 din Legea 571/2003 sunt aplicabile și taxelor pe teren, nefiind apreciate întemeiate aceste apărări ale intimatului.

Cu privire la lipsa dovezii calității de reprezentant (unul din motivele de respingere a contestației), se reține faptul că contestația a fost formulată de către Regia Autonomă Administrația Română a Serviciilor de Trafic Aerian ROMATSA – DSNB Bacău, prin director C.B.I. Conform extrasului ORC DSNB Bacău este o subunitate din cadrul Regiei Autonome Administrația Română a Serviciilor de Trafic Aerian ROMATSA, subunitate care a fost mandatată în mod expres pentru a promova contestația conform împuternicirii aflată la fila 46 dosar. Așadar, nici acest motiv de respingere a contestației nu este reținut ca fiind întemeiat.

Cererea de recurs

Împotriva hotărârii tribunalului, în termenul prevăzut de art. 20 alin (1) din Legea nr. 554/2004, pârâțul Municipiul Bacău, prin Primarul municipiului Bacău, a formulat prezentul recurs, pentru motivul de casare prevăzut de art. art. 488 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă. În dezvoltarea acestui motiv de casare, recurentul a susținut următoarele:

Tribunalul a reținut greșit, dând o interpretare greșită a normelor de drept material, că dispozițiile care reglementează impozitul sunt aplicabile și taxelor, astfel încât cazurile de scutire reglementate de art. 257 din Codul fiscal sunt aplicabile și taxelor pe teren.

Din analiza art. 256 alin. (3) din Codul fiscal rezultă că în cazul bunurilor imobile proprietate publică sau privată a statului sau unităților administrativ-teritoriale care fac obiectul unui contract de administrare, obligația achitării taxelor pe teren aferente revine titularului dreptului de administrare, sarcina fiscală fiind stabilită în raport de persoana căreia unitatea administrativ-teritorială i-a acordat dreptul de administrare.

În consecință, reclamanta, în calitate de titular al dreptului de administrare, datorează taxa pe teren, în condițiile legii, cu mențiunea că „în condiții similare impozitului pe teren se referă strict la modalitatea de calcul și la cuantumul acesteia și nu la alte facilități, cum ar fi scutirile care se aplică în cazul impozitului pe teren.

Instanța de fond a greșit când a asimilat taxei pe teren scutirile stabilite de legiuitor pentru impozitul pe teren deoarece, dacă legiuitorul ar fi dorit acest lucru, ar fi prevăzut expres această scutire la taxa pe teren, așa cum a prevăzut-o la impozitul pe teren. În aceste condiții, nu sunt aplicabile dispozițiile art. 257 lit. k) din Codul fiscal deoarece acesta se referă strict la impozitul pe teren și nu la taxa pe teren, cu mențiunea că aceste două noțiuni sunt complet diferite și se aplică în cazuri total diferite.

Legiuitorul a prevăzut expres cine este ținut să achite impozitul pe teren, respectiv taxa pe teren, în ce condiții se datorează acestea, precum și faptul că numai pentru plata

impozitului pe teren sunt prevăzute scutiri care se aplică numai în anumite cazuri expres prevăzute. Singura echivalență pe care o face legiuitorul între cele două noțiuni se referă strict la modalitatea de calcul și la cuantum.

Întâmpinarea formulată de intimata-reclamantă Regia Autonomă Administrația Română a Serviciilor de Trafic Aerian ROMATSA București

Intimata-reclamantă a solicitat, prin întâmpinare, respingerea recursului și obligarea recurentului la plata cheltuielilor de judecată, pentru următoarele argumente:

Prin cererea de chemare în judecată a invocat nelegalitatea deciziei de impunere pentru faptul că terenul în suprafață de 5.596 mp este scutit de plata taxei pe teren în temeiul art. 257 lit. k¹) din Codul fiscal, pe teren fiind amplasate echipamentele de semnalizare aeroportuară ILS/DME, sistem meteo semiautomat Romawos și echipamente pentru măsurarea distanței DME, precum și căile de acces la aceste echipamente – toate situate în zona de siguranță și în zona protejată a Aeroportului Bacău.

Chiar dacă art. 256 alin. (3) din Codul fiscal fac vorbire de taxa pe teren datorată pentru terenurile proprietate publică sau privată a statului sau unităților administrativ-teritoriale, concesionate, închiriate, date în administrare sau în folosință, art. 257 din Codul fiscal prevede limitativ categoriile de terenuri pentru care contribuabilul nu trebuie să suporte o sarcină fiscală. analizând categoriile de terenuri prevăzute de art. 257 raporta la art. 256 alin. (3) din Codul fiscal, rezultă că nu toate terenurile proprietate publică sau privată a statului sau unităților administrativ-teritoriale sunt scutite de impozit/taxă pe teren, ci doar cele care au regim distinct, deservind un interes public.

Raportând aceste dispoziții la situația din cauză reiese că terenul în cauză este scutit de orice sarcină fiscală.

În mod vădit neîntemeiat și cu încălcarea principiului „*ubi lex non distinguit, neconstituționalitate nos distinguere debemus*”, recurenta a susținut că sintagma „în condiții similare impozitului pe teren” prevăzută în art. 253/ alin (3) din Codul fiscal privește doar modalitatea de calcul și cuantumul acestora.

Scutirea operează in rem, în considerarea destinației bunului și a categoriei de folosință, iar nu a titlului în temeiul căruia persoana deține bunul.

Practica generală a organelor fiscale este aceea de asimilare a celor categorii de noțiuni în integralitatea acestora. De asemenea, art. 464 din Noul Cod fiscal prevede că nu se datorează impozit/taxă pe teren pentru, între altele, terenurile ocupate de piste și terenurile din jurul pistelor reprezentând zone de siguranță.

Analiza motivului de casare

Mai întâi, este de făcut constatarea că cererea de recurs cuprinde critici doar cu privire la modul de aplicare a dispozițiilor art. 256 alin. (3) teza finală din Codul fiscal, mai exact cu privire la interpretarea sintagmei „în condiții similare impozitului pe teren”, în sensul determinării sferei scutirilor reglementate de art. 257 din Codul fiscal. Recurenta nu a contestat faptul că terenul pentru care a fost stabilit impozitul face parte din categoria terenurilor din jurul pistelor reprezentând zone de siguranță, terenuri la care se referă art. 257 lit. k) teza finală din Codul fiscal și, prin urmare, analiza motivului de casare urmează a fi făcută plecându-se de la împrejurarea, necontestată, că suprafața de suprafață de 5.596 mp – pe care sunt amplasate echipamentele de semnalizare aeroportuară ILS/DME, sistem meteo semiautomat Romawos și echipamente pentru măsurarea distanței DME, precum și căile de acces la aceste echipamente – este un teren reprezentând zonă de siguranță.

Regulile generale privind impozitul și taxa pe teren sunt cuprinse în art. 256 din Codul fiscal, alin. (1) consacrand regula că impozitul pe teren constituie sarcina fiscală a proprietarului terenului. Diferit de regula consacrată la alin. (1), alin. (3) al art. 256 stabilește sarcina fiscală, pe care o denumeste „taxă pe teren”, ca o obligație a persoanei care folosește un teren proprietate publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, prevăzând că „Pentru terenurile proprietate publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, concesionate, închiriate, date în administrare ori în folosință, se

stabilește taxa pe teren care reprezintă sarcina fiscală a concesionarilor, locatarilor, titularilor dreptului de administrare sau de folosință, după caz, în condiții similare impozitului pe teren.”

Scutirile de la plata impozitului pe teren sunt reglementate de art. 257 din Codul fiscal, text care prevede că impozitul pe teren nu se datorează pentru anumite terenuri enumerate limitativ la lit. a) - r), iar nu în considerarea calității persoanei care are calitatea de proprietar la terenului; la lit. k) teza finală, art. 257 din Codul fiscal prevede că nu se datorează impozit pe teren pentru „terenurile din jurul pistelor reprezentând zone de siguranță”.

Calitatea persoanei determină alte scutiri de la plata taxelor și impozitelor locale, reglementate în capitolul XI – „Facilități comune”, facilitățile pentru persoanele juridice fiind reglementate la art. 285 din Codul fiscal și constau fie scutirea de la plata impozitelor și taxelor locale, fie în reducerea procentuală a acestora. Scutirea de la art. 257 din Codul fiscal rămâne o scutire stabilită în considerarea destinației terenului și (exceptând situația de la lit. a care are în vedere terenul aferent unei clădiri, pentru suprafața de teren care este acoperită de o clădire) a afecțiunii de interes public a terenului. Astfel cum se prevede prin art. 2 din H.G. nr. 74/91 privind înființarea Regiei autonome "Administrația română a serviciilor de trafic aerian" – ROMATSA (republicată în Monitorul Oficial al României 500 din 20 iulie 2009), această regie are ca obiect principal de activitate furnizarea de servicii de navigație aeriană, incluzând servicii de trafic aerian, servicii de comunicații aeronautice, navigație și supraveghere în domeniul aeronautic, servicii meteorologice aeronautice, servicii de informare aeronautică, precum și servicii de căutare și salvare.

Așadar, referindu-se la teren și nu la persoana care exercită unul/unele dintre atributele dreptului de proprietate asupra terenului, art. 257 din Codul fiscal este aplicabil și în cazul taxei pe teren având în vedere că aceasta este o sarcină fiscală care se stabilește „în condiții similare impozitului pe teren”. Această din urmă sintagmă nu poate reduce similaritatea dintre cele două sarcini fiscale doar la modalitatea de calcul și la cuantumul acestora, așa cum a susținut recurentul, căci a astfel de distincție, nefiind făcută prin dispozițiile legale însele, nu poate fi făcută nici pe cale de interpretare.

Această interpretare a fost confirmată și prin dispozițiile Codului fiscal aprobat prin Legea nr. 227/2015 care, în art. 463 alin. (2) reglementează taxa pe teren în mod similar cu art. 256 alin. (3) din Codul fiscal în vigoare la data stabilirii obligațiilor fiscale contestate în prezenta cauză; însă, la art. 464, pentru a pune capăt divergențelor de interpretare a sferei scutirilor, Legea nr. 227/2015 prevede expres că nu se datorează impozit/taxă pe teren pentru terenurile enumerate la lit. a) - y).

Față de cele ce preced, această instanță consideră nefondat motivul de casare invocat prin cererea de recurs.

7. Funcționar public. Numire în funcție. Dovada studiilor

Contencios administrativ.

Art. 120 alin. 1, art. 152 alin. 1 din Legea 1/2011; Art. 2 alin. 2 și 38 din Regulamentul aprobat prin Ordinul 2284/2007

Potrivit art. 2 alin. 2 din Regulamentul aprobat prin Ordinul 2284/2007, actele de studii conferă titularilor acestora drepturi și obligații care decurg din legea învățământului și din celelalte reglementări legale în vigoare, iar potrivit art. 38 din Regulament, după finalizarea completă a studiilor, la cerere, absolvenților li se eliberează Adeverință de absolvire a studiilor, al cărei termen de valabilitate este de maximum 12 luni, lipsa după 12 luni de la absolvirea a diplomei de licență face ca cel care pretinde efectuarea studiilor pentru care este prevăzută eliberarea diplomei de licență, să nu beneficieze de drepturile conferite de legea învățământului și din celelalte reglementări legale în vigoare.

*Curtea de Apel Bacău – Secția Comercială, de Contencios Administrativ și Fiscal
Decizia civilă nr. 1441 din 8 noiembrie 2016*

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Neamț sub umărul 2967/103/2015 reclamantul B.V a contestat decizia nr. 417/05.11.2015 emisă de Casa Județeană de Pensii Neamț. A solicitat și anularea deciziei nr. 480/19.09.2014, emiterea unei noi decizii și reîncadrarea sa în funcția de inspector asistent începând cu data de 11.07.2012 și plata drepturilor salariale pe care le-ar fi obținut în această funcție.

În motivare a arătat că, în baza adeverinței nr. 2938/11.07.2011 emisă de Facultatea de drept și administrație publică din cadrul U.S.H București a participat la examenul de promovare clasă, fiind salariat al CJP Neamț în funcția de referent superior, în urma căruia prin decizi nr. 843/01.10.2011 a fost promovat în funcția de inspector asistent. Postul pe care a fost încadrat a fost transformat la data examenului de pe studii medii pe studii superioare în baza unui document legal și necontestat, respective pe baza adeverinței nr. 2938 ce înlocuia diploma de licență.

Prin adresa nr. 3623/21.01.2014 i s-a solicitat depunerea diplomei de licență, adeverința înlocuitoare expirând, având valabilitate de doar 12 luni.

A solicitat facultății eliberarea diplomei, obținând însă doar o adeverință nr. 808/04.02.2014 cu valabilitate până la eliberarea diplomei, adeverință ce nu a fost luată în considerare de C.J.P. Neamț.

Prin decizia nr. 480/19.09.2014 emisă de pârâtă, din cauza nedepunerii diplomei de licență, a fost reîncadrat în funcția de referat superior, conform studiilor medii, pe același post deja transformat pentru studii superioare.

În data de 29.10.2015 a obținut diploma de licență, iar prin decizia nr. 417/05.11.2015 a fost reîncadrat în funcția de inspector asistent.

Consideră că nedepunerea diplomei de licență nu constituie un motiv legal și temeinic de a fi reîncadrat din funcția de inspector asistent în funcția de referent superior.

Prin întâmpinare pârâta În motivare a arătat că, în fapt, prin adresa nr. H2378/13.08.2014 CNPP a solicitat, la propunerea Ministerului Muncii, a se proceda la verificarea dosarelor profesionale ale angajaților instituției în vederea depistării personalului care a absolvit specializări neacreditate în cadrul unor universități, cărora nu li s-au eliberat diplome de licență, invocându-se drept teme Ordinul Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului nr. 2248/2007.

Contestatorul avea obligația ca, în termen de 12 luni, să prezinte în original diploma de licență, pentru a i se conferi toate drepturile decurgând din valorificarea studiilor superioare, lucru pe care nu l-a realizat. Adeverința depusă de contestator nr. 2938/11.07.2011 expirase, iar noua adeverință depusă nu a putut fi luată în considerare întrucât erau depășite cele 12 luni de valabilitate ale valorificării adeverințelor. În lipsa documentelor solicitate, a fost luată măsura de revenire la decizia anterioară, în sensul reîncadrării în funcția publică de execuție de referent, grad superior, clasa 43 de salarizare, gradația 5, cu păstrarea drepturilor salariale obținute anterior. Aceasta decizie producea efecte până la depunerea diplomei de licență în original. Decizia nr. 480/19.09.2014 nu a fost contestată în termenul legal, conform Legii nr. 554/2004, aceasta devenind definitivă.

Prin decizia nr. 417/05.11.2015 reclamantul a fost reîncadrat în funcția de inspector, clasa I, grad profesional asistent, clasa 43 salarizare, gradația 5, în baza diplomei de licență prezentată în data de 02.11.2015.

Referitor la solicitarea reclamantului de recuperare a sumei de bani care i s-ar fi cuvenit ca diferență de salariu dacă i s-ar fi aprobat participarea la examenul de promovare în grad profesional în octombrie 2014, dacă i s-ar fi recunoscut vechimea în specialitatea studiilor în baza adeverințelor invocate, dincolo de termenul legal de valabilitate al acestora, solicită a fi respinsă, arătând că promovarea într-un grad profesional nu se face automat pe

tranșe de vechime, ci se obține în baza unui examen. Participarea la un examen nu înseamnă neapărat și promovarea acestuia.

Prin Sentința civilă 454/C/16.05.2016 a admis excepția tardivității formulării contestației împotriva deciziei nr. 480/19.09.2014 și, în consecință, respinge contestația formulată de reclamantul B.V împotriva deciziei nr. 480/19.09.2014 emisă de pârâta Casa Județeană de Pensii Neamț, ca tardiv introdusă.

A respins contestația formulată de reclamantul B.V, în contradictoriu cu pârâta CASA JUDEȚEANĂ DE PENSII NEAMȚ împotriva deciziei nr. 417/05.11.2015 emisă de Casa Județeană de Pensii Neamț, ca neîntemeiată.

Instanța de fond a reținut cu privire la decizia 480/19.09.2014 că, potrivit dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 554/2004, înainte de a se adresa instanței de contencios administrativ competente, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim printr-un act administrativ individual trebuie să solicite autorității publice emitente sau autorității ierarhic superioare, dacă aceasta există, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, iar potrivit art. 11 din același act normativ, cererile prin care se solicita anularea unui act administrativ individual, a unui contract administrativ, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei cauzate se pot introduce în termen de 6 luni de la data comunicării răspunsului la plângerea prealabilă.

Decizia nr. 480/19.09.2014 nu a fost contestată în termenul legal - aspect cunoscut și de contestator, iar motivele invocate de reclamant nu justifică repunerea în termenul de formulare a contestației.

Cu privire la decizia nr. 417/05.11.2015 emisă de pârâtă, instanța constată că prin aceasta s-au acordat reclamantului drepturile solicitate prin acțiunea principală, respectiv, urmare a depunerii diplomei de licență acesta a fost reîncadrat în funcția publică de execuție de inspector, clasa I, grad profesional asistent, clasa 43 de salarizare, gradația nr.5, cu menținerea drepturilor salariale, decizie ce își produce efectele de la data de 02.11.2015, menționată în cuprinsul său.

Instanța constată că nu există niciun motiv de anulare a acestei decizii, ea fiind emisă imediat după depunerea diplomei de licență în original.

Cu privire la solicitarea reclamantului de recuperare a sumei de bani care i s-ar fi cuvenit ca diferență de salariu dacă i s-ar fi aprobat participarea la examenul de promovare în grad profesional în octombrie 2014, dacă i s-ar fi recunoscut vechimea în specialitatea studiilor în baza adeverințelor invocate, aceasta urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, întrucât promovarea într-un grad profesional nu se face automat pe tranșe de vechime, ci se obține în baza unui examen. Participarea la un examen nu înseamnă neapărat și promovarea acestuia.

Împotriva acestei hotărâri a declarat recurs reclamantul.

În motivarea recursului recurentul arată că prin decizia nr. 417/05.11.2015 a fost reîncadrat în funcția de inspector asistent cu data de 02.11.2015 și nu cu data de 11.07.2012, cum ar fi fost corect și motivez aceasta prin faptul că prin decizia nr. 480/16.09.2014 emisă de Casa Județeană de Pensii Neamț, a fost reîncadrat în funcția de referent superior din funcția de inspector asistent, începând cu data de 11.07.2012.

Că, în baza adeverinței 2938 din 11.07.2011 (existentă la dosar), emisă de Facultatea de Drept și Administrație Publică din cadrul U.S.H. București, am participat la examenul de promovare în clasă, fiind salariat al Casei Județene de Pensii Neamț în funcția de referent superior la acea dată, respectiv septembrie 2011, în urma căruia în baza P.V. nr. 41435/29.09.2011 prin decizia nr. 843/01.10.2011 a C.J.P. Neamț a fost promovat în funcția de inspector asistent.

Postul pe care am fost încadrat a fost transformat la data examenului de pe studii medii pe studii superioare în baza adeverinței n 2938/11.07.2011, ce înlocuia diploma de studii superioare, adeverință ce avea valabilitatea de 12 luni.

În ianuarie 2014 prin adresa nr. 3623/21.01.2014 i s-a solicitat de către compartimentul RUAPPRP al C.J.P. Neamț depunerea diplomei de licență deoarece

valabilitatea adeverinței nr. 2938/11.07.2011 ce înlocuia respectiva diplomă, a expirat și deși a solicitat Facultății de Drept și Administrație Publică din cadrul U.S.H. București eliberarea diplomei de licență a obținut doar o nouă adeverință cu nr. 808/04.02.2014 ce înlocuia diploma de studii, cu valabilitate până la data eliberării diplomei de licență, dar respectiva adeverință nu a fost luată în considerare de C.J.P. Neamț.

Susține că nu a avut nicio culpă în prezentarea diplomei de licență, vina aparține în totalitate Facultății de Drept și Administrație Publică din cadrul U.S.H. București, aceasta motivându-mi în scris prin adresa nr. 1369/17,11.2014, drept răspuns la solicitarea mea, că ei au solicitat Ministerului Educației Naționale obținerea aprobărilor legale pentru tipărirea formularelor de licență pentru absolvenții promoției 2011 sesiunea iunie - iulie, dar au obținut doar o parte din cantitatea solicitată, precizându-i că în momentul când vor obține și restul de formulare tipizate îi va fi eliberată.

Că datorită lipsei diplomei de licență la compartimentul RUAPPRP, prin decizia nr. 480/16.09.2014 emisă de C.J.P. Neamț am fost reîncadrat din funcția de inspector asistent conform studiilor superioare, în funcția de referent superior, conform studiilor medii începând cu data de 11.07.2012, data la care a expirat prima adeverință cu nr. 2938/11.07,2011 ce înlocuia respectiva diplomă.

Susține efectuarea demersurilor scrise și telefonice pentru a obține diploma de licență, diplomă ce a obținut-o în data de 29.10.2015, iar pe data de 02.11.2015 a depus-o la compartimentul RUAPPRA din cadrul C.J.P. Neamț, fiind reîncadrat prin decizia nr. 417/05.11.2015 începând cu data de 02.11.2015 și nu cu data de 11.07.2012, cum ar fi fost corect, dată cu care s-a modificat reîncadrarea mea prin decizia nr. 480/16.09.2014.

Prin decizia nr. 417/05.11.2015, perioada 11.07.2012-02.11.2015 nu mai poate fi considerată veche în muncă conform studiilor superioare, contrar diplomei de licență ce îmi atestă absolvirea facultății în anul 2011 sesiunea iunie - iulie, diplomă ce a fost dovedită prin depunerea a două adeverințe valabile emise de U.S.H. București (adeverința nr. 2938/11.07.2011 și adeverința nr. 808/04.02.2014, deoarece am fost reîncadrat în funcția de inspector asistent cu data de 02.11.2015 și nu cu data de 11.07.2012.

În drept cererea de recurs a fost întemeiată pe dispozițiile art. 488 cpt. 8 din Codul de procedură civilă.

Prin întâmpinare intimata Casa Județeană de Pensii Neamț solicită respingerea recursului, că în urma verificărilor efectuate în cursul anului 2014 s-a constatat că recurentul nu a depus diploma de licență și astfel, prin decizia 480/19.09.2014 s-a dispus reîncadrarea acestuia potrivit studiilor dovedite, că decizia de reîncadrare nu a fost contestată și astfel aceasta rămânând definitivă.

În ceea ce privește plata sumelor de bani pretinse pentru faptul că nu i s-a permis să susțină examenul de promovare se susține că participarea la un examen nu constituie și o certitudine a promovării lui astfel că sumele pretinse nu ar putea fi acordate.

Prin răspunsul la întâmpinare recurentul arată că a făcut referire la Decizia 480/2014 în susținerea apărărilor sale, însă a contestat doar decizia 417/2015.

Prin decizia 1441/08 noiembrie 2016 s-a respins ca nefondat recursul reclamantului.

Considerentele instanței de recurs

Potrivit art. 488 alin. 1 pct. 8 din Codul de procedură civilă, casarea unor hotărâri se poate cere când hotărârea a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a normelor de drept material, instanța de recurs urmând să verifice aplicarea de către instanța de fond, la situația de fapt reținută, a dispozițiilor de drept material aplicabile.

Potrivit art. 120 alin. 1 din Legea 1/2011, calificările dobândite de absolvenții programelor de studii din învățământul superior sunt atestate prin diplome, prin certificate și prin alte acte de studii eliberate numai de către instituțiile de învățământ superior acreditate, iar potrivit art. 152 alin. 1 din aceeași lege, diploma conferită după promovarea unui program de studii universitare de licență se numește diplomă de licență, diplomă de inginer sau, după caz, diplomă de urbanist. Pe diploma de licență, pe diploma de inginer sau, după caz, pe

diploma de urbanist se menționează toate informațiile necesare pentru a descrie programul de studii absolvit, inclusiv forma de învățământ urmată și titlul obținut.

Așadar, absolvirea studiilor învățământului superior și specializarea obținută este dovedită prin diploma de licență, regimul diplomelor de studii, la data emiterii deciziei contestate fiind consacrat prin Ordinul 2284/2007 pentru aprobarea Regulamentului privind regimul actelor de studii în sistemul de învățământ superior.

Potrivit art. 2 alin. 2 din Regulament, actele de studii conferă titularilor acestora drepturi și obligații care decurg din legea învățământului și din celelalte reglementări legale în vigoare, iar potrivit art. 11 alin. 1 din Regulament, activitatea de completare a formularelor actelor de studii - referitoare la studii parțiale sau complete - se efectuează în termen de maximum 12 luni de la finalizarea studiilor, respectiv de două luni de la confirmarea, prin ordin al ministrului, a titlului științific de doctor - în cazul diplomelor de doctor.

Potrivit art. 38 din Regulament, după finalizarea completă a studiilor, la cerere, absolvenților li se eliberează Adeverința de absolvire a studiilor, al cărei termen de valabilitate este de maximum 12 luni.

Așadar, orice absolvent al învățământului superior, în lipsa diplomei de licență, poate să-și exercite drepturile ce decurg din Legea 1/2011 și a celorlalte reglementări incidente, pentru un termen maxim de 12 luni de la data absolvirii studiilor, în baza adeverinței emisă de instituția de învățământ care a organizat cursurile absolvite.

Recurentului, așa cum a reținut instanța de fond, începând cu data 16.09.2014, prin decizia 480, a fost reîncadrat într-o funcție pentru care se impunea absolvirea studiilor medii, având în vedere că recurentul depășise termenul de 12 luni și nu prezentase diploma de licență.

Cum decizia nu a fost contestată de recurent, aceasta și-a produs pe deplin efectele și astfel începând cu data emiterii deciziei 480/2014 recurentul avea situația juridică rezultată din actul administrativ necontestat.

Această situație continuă până la emiterea unui nou act administrativ care să schimbe situația juridică a încadrării reclamantului, în cauza aceasta realizându-se prin decizia contestată.

Susținerea recurentului că aceasta trebuia să aibă un efect retroactiv nu este sprijinită de nici o dispoziție legală, actele administrative producând efecte doar pentru viitor.

Mai mult, având în vedere dispozițiile cuprinse în actele normative referitoare la regimul diplomelor, lipsa după 12 luni de la absolvirea a diplomei de licență face ca cel care pretinde existența studiilor pentru care este prevăzută eliberarea diplomei de licență, să nu beneficieze de drepturile conferite de legea învățământului și din celelalte reglementări legale în vigoare, astfel că sunt neîntemeiate criticile formulate împotriva sentinței recurate.

Faptul că recurentul ar fi fost prejudiciat de modul în care instituția de învățământ a organizat activitatea de emitere a diplomelor absolvenților săi, aceasta reprezintă eventual, așa cum susține și recurentul, o culpă a acestei instituții, culpă care nu poate angaja răspunderea altor persoane care nu sunt ținute, legal sau convențional, să răspundă pentru instituția respectivă.

În consecință, față de considerentele ce preced, în temeiul 496 din Codul de procedură civilă, instanța urmează să respingă ca nefundat recursul declarat de recurentul B.V.

8. Cerere formulată de angajator de restituire a diferenței dintre indemnizațiile de boală achitate salariaților și contribuția de concedii medicale datorate de angajator. Termenul de formulare a cererii.

Contencios fiscal

Art. 38 alin. 2, art. 40 alin. 1 din O.U.G. nr.158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate; art. 77 din Ordinul nr. 60/32 din 27.01.2006 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate.

În lipsa unor dispoziții legale exprese, pentru stabilirea datei la care trebuia făcută solicitarea de către angajator de restituire a diferenței dintre indemnizațiile de boală achitate salariaților și contribuția de concedii medicale datorate de acesta, trebuie să ne raportăm la dispozițiile art. 77 alin. 2 din Normele metodologice de aplicare a codului fiscal. Potrivit acestor dispoziții dreptul angajatorului de a recupera sumele plătite asiguratului se naște la data la care sunt îndeplinite condițiile prevăzute de norme, respectiv de a plăti asiguratului indemnizația la care avea dreptul, drept dovedit cu exemplarul 2 al certificatului de concediu medical și de a achita contribuția pentru indemnizații și concedii pentru perioada aferentă.

Împrejurarea că plata contribuției a fost făcută cu nerespectarea termenului prevăzut de lege în acest sens nu are relevanță în ceea ce privește dreptul de a solicita sumele care depășesc contribuția datorată, pentru nerespectarea termenului pentru plata contribuției intimata datorând dobânzi și penalități de întârziere potrivit dispozițiilor legale în materie fiscală.

Sușinerile recurente în sensul că cererea de restituire trebuia formulată în termenul de 90 de zile de la data eliberării certificatului medical, urmând ca în termenul general de prescripție de 3 ani să prezinte și certificatul fiscal care să ateste plata contribuției pentru concedii și indemnizații, nu pot fi reținute, în lipsa unei reglementări care să prevadă depunerea etapizată a înscrisurilor în sprijinul solicitării de restituire și mai ales în condițiile în care casa de asigurări sociale de sănătate are, potrivit art. 77 alin. 5 din norme, un termen de 60 de zile pentru soluționarea cererii de restituire.

*Curtea de Apel Bacău – Secția Comercială, de Contencios Administrativ și Fiscal
Decizia civilă nr. 1286 din 13 octombrie 2016*

Prin sentința nr. 161 C din 26.02.2016, pronunțată de Tribunalul Neamț în dosarul nr. 1651/103/2015, a fost admisă, în parte, acțiunea formulată de reclamanta S.C. P. S.R.L., în contradictoriu cu pârâta C.S.N. și a fost obligată pârâta la plata sumei de 7.265 lei cu titlu de diferență dintre indemnizațiile de boală achitate salariaților și contribuția de concedii medicale datorate de angajator în perioadele ianuarie-octombrie 2012 și lunile iulie septembrie și octombrie 2014, precum și la plata dobânzii prevăzute de art. 124 alin.(2) din O.G. nr. 92/2003, calculate cu începere de la 10.04.2015 și până la data plății.

Pentru a pronunța această sentință, instanța de fond a reținut că pârâta a refuzat să-i plătească reclamantei diferența între sumele achitate salariaților cu titlul de indemnizații pentru concedii de boală și contribuția de asigurări de sănătate datorată de angajator, motivat de faptul că nu a respectat termenul de 90 de zile, reglementat de art. 40 alin. 1 din O.U.G. nr. 158/2005, în care trebuia formulată solicitarea. Instanța a reținut că termenul de 90 zile se referă la indemnizațiile convenite beneficiarului (adică asiguratului persoană fizică așa cum este el definit de art. 1 din lege) și nu are în vedere sumele ce trebuie recuperate de către angajator în temeiul art. 38 alin. 2.

Reține instanța că și în ipoteza în care termenul de 90 de zile ar fi aplicabil nu numai pentru asigurații persoane fizice, ci și pentru persoanele juridice, nu reiese din nici un text legal, că acest termen este unul de decădere pentru beneficiari și că depunerea cererii peste termen, atrage sancțiunea pierderii dreptului la plata diferenței dintre indemnizațiile de boală achitate salariaților și contribuția de concedii medicale datorate de angajator.

Întrucât contribuțiile asiguraților la bugetul asigurărilor de sănătate au natura unor obligații fiscale, reține instanța că și obligația corelativă de plată a indemnizațiilor de boală achitate salariaților și contribuția de concedii medicale este supusă regimului fiscal, autoritatea publică pârâtă urmând a fi obligată la plata dobânzii fiscale prev. de art. 124 alin.(2) din O.G. nr. 92/2003, aferente sumelor, calculată cu începere de la expirarea termenului de 30 de zile de la depunerea cererilor de restituire a sumelor la Casa de Asigurări de Sănătate.

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs C.A.S. În motivarea recursului se arată că potrivit art. 40 alin. 1 din O.U.G. nr. 158/2005 indemnizațiile pot fi solicitate pe baza actelor justificative, în termen de 90 de zile de la data de la care persoanele prevăzute la art. 1 alin. (2), art. 32 alin. (1), precum și plătitorii prevăzuți la art. 36 alin. (3) lit. a) și b) erau în drept să le solicite. În același sens sunt și dispozițiile art. 82 din Ordinul comun MS/CNAS nr. 60/32/2006. Se arată că reclamanta a depus cererile de restituire la data de 10.03.2015 pentru perioada ianuarie-octombrie 2012 și pentru lunile iulie, septembrie și octombrie 2014.

În ceea ce privește înțelesul termenului beneficiar, arată că instanța a considerat în mod eronat că acesta este persoana fizică, așa cum este definită de art. 1 din lege, raportându-se în mod greșit la dispozițiile art. 39 din O.U.G. nr. 158/2005. Arată că prin O.U.G. nr. 68/2014 a fost modificat art. 40 alin. 1 din O.U.G. nr. 158/2005, textul de lege având următorul conținut: *indemnizațiile pot fi solicitate pe baza actelor justificative, în termen de 90 de zile de la data de la care persoanele prevăzute la art. 1 alin. (2), art. 32 alin. (1), precum și plătitorii prevăzuți la art. 36 alin. (3) lit. a) și b) erau în drept să le solicite.* Art. 36 alin. 3 din O.U.G. nr. 158/2005 prevede următoarele: *Plata indemnizațiilor se face lunar de către:*

a) angajator, cel mai târziu odată cu lichidarea drepturilor salariale pe luna respectivă, pentru asigurații prevăzuți la art. 1 alin. 1 lit. A și B.

Susține că potrivit acestor dispoziții legale prin termenul **beneficiar** se înțelege angajatorul persoanelor asigurate.

Recurenta arată că dreptul la concediile medicale și la indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate la care au dreptul asigurații este condiționat de plata contribuției de asigurări sociale de sănătate. Reclamanta a înregistrat restanțe la plata contribuției, abia la data de 5.03.2015 fiind emis certificatul de atestare fiscală nr. 11324 care atestă respectarea obligației legale. Susține că reclamanta ar fi trebuit să formuleze cererea de restituire cu respectarea termenului de 90 de zile, iar în termenul de general de prescripție de 3 ani ar fi avut timp să prezinte certificatul fiscal care să ateste plata contribuției de asigurări sociale de sănătate destinată suportării indemnizațiilor de asigurări sociale de sănătate la care au dreptul asigurații.

În ceea ce privește obligarea la plata dobânzii fiscale prevăzută de art. 124 din O.G. nr. 92/2003 arată că nu este justificată, întrucât sumele nu au fost restituite pentru că reclamanta nu a depus documentația care să permită restituirea sumelor prevăzute de O.U.G. nr. 158/2005 și Ordinul comun MS/CNAS nr. 60/32/2006.

Intimata SC P. SRL a formulat **întâmpinare**, prin care solicită respingerea recursului și prin care arată că dispozițiile art. 40 alin. 1 din O.U.G. nr. 158/2005, precum și ale art. 82 din Ordinul comun MS/CNAS nr. 60/32/2006 stabilesc termenul în care beneficiarul indemnizațiilor de asigurări sociale de sănătate poate să solicite aceste indemnizații de la angajator. Susține că în accepțiunea O.U.G. nr. 158/2005 angajatorul nu are calitatea de beneficiar; beneficiar este persoana căreia i se acordă un drept de asigurări sociale, adică salariatul. Consideră că trimiterea făcută de recurentă la dispozițiile art. 36 și art. 40 alin. 1

din O.U.G. nr. 158/2005 este eronată în contextul în care norma legală invocată face referire la plata indemnizațiilor și nu la recuperarea diferenței de indemnizație de la CAS.

Sustine că recurenta nu poate justifica, din punct de vedere contabil, reținerea sumelor de bani, întrucât, societatea, prin plata făcută către salariați, a creditat CJAS, iar în momentul în care condițiile impuse de O.U.G. nr. 158/2000 au fost îndeplinite s-a solicitat restituirea sumei creditate. Arată că societatea nu a achitat contribuțiile la termen întrucât a fost executată silit de AFP pentru o creanță care a fost contestată în dosarul nr. .../103/2011, iar prin soluțiile pronunțate în acest dosar societatea a fost exonerată de plata sumelor calculate de AFP și după ce au fost recuperate sumele de la AFP au fost achitate restanțele și s-a obținut certificatul de atestare fiscală și consideră că din acest moment era în drept să solicite restituirea indemnizațiilor.

Curtea, analizând recursul declarat, în raport de motivele invocate în cererea de recurs și care se încadrează în motivul de casare reglementat de dispozițiile art. 488 pct. 8 Cod procedură civilă, de apărările intimitei și de actele și lucrările din dosar, constată că recursul este nefondat, din următoarele considerente:

Prin acțiunea formulată reclamanta SC P SRL a solicitat obligarea pârâtei C.A.S. la restituirea sumei reprezentând diferența dintre indemnizațiile plătite asiguraților de către societate, în calitate de angajator, în perioada ianuarie-octombrie 2012 și în lunile iulie, septembrie și octombrie 2014 și suma reprezentând contribuția pentru concedii și indemnizații datorate de angajator în perioadele respective. În acțiunea formulată a arătat că la data de 10.03.2015, după ce a achitat toate contribuțiile datorate bugetului de stat, a formulat cerere de restituire a acestei diferențe, la care nu a primit răspuns de la pârâtă.

În întâmpinarea formulată, pârâta și-a motivat refuzul de a restitui suma solicitată, invocând nerespectarea dispozițiilor art. 40 alin. 1 din O.U.G. nr. 158/2005, în sensul că reclamanta nu a formulat cererea în termenul de 90 de zile calculat de la data la care au fost eliberate certificatele medicale.

Temeiul juridic al unei asemenea cereri îl constituie dispozițiile art. 38 alin. 2 din O.U.G. nr.158/2005.

Potrivit acestor dispoziții legale sumele reprezentând indemnizații plătite de către angajatori asiguraților, care depășesc suma contribuțiilor datorate de aceștia în luna respectivă, se recuperează din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate din creditele bugetare prevăzute cu această destinație, în condițiile reglementate prin normele de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență. Aceste sume nu pot fi recuperate din sumele constituite reprezentând contribuții de asigurări sociale de sănătate.

Art. 77 din Ordinul nr. 60/32 din 27 ianuarie 2006 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate reglementează condițiile în care se recuperează sumele reprezentând indemnizații plătite de către angajatori asiguraților, care depășesc suma contribuțiilor datorate de aceștia în luna respectivă.

Potrivit alin. 2 al art. 77, pentru recuperarea sumelor reprezentând indemnizații achitate care depășesc obligația lunară de plată a contribuției pentru concedii și indemnizații, angajatorul depune la registratura casei de asigurări de sănătate solicitarea scrisă conform modelului prevăzut în anexa nr. 12, la care se atașează Centralizatorul privind certificatele de concediu medical prevăzut în anexa nr. 18, precum și, după caz, dovada achitării contribuției pentru concedii și indemnizații, pentru perioada anterioară pentru care se solicită restituirea.

Art. 40 alin. 1 din O.U.G. nr. 158/2005, invocat de recurentă are următorul conținut:

Indemnizațiile pot fi solicitate, pe baza actelor justificative, în termen de 90 de zile de la data la care persoanele prevăzute la art. 1 alin. (1) și (2), art. 32 alin. (1), precum și plătitorii prevăzuți la art. 36 alin. (3) lit. a) și b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 399/2006, cu modificările și completările ulterioare, erau în drept să le solicite. Cuantumul indemnizațiilor astfel solicitate se achită la nivelul convenit în perioada prevăzută în certificatul medical.

Art. 40 alin. 1 are această formă după modificarea adusă prin O.U.G. nr. 64/2014. Anterior acestei modificări art. 40 alin. 1 avea următorul conținut: *Indemnizațiile pot fi solicitate pe baza actelor justificative, în termen de 90 de zile de la data de la care beneficiarul era în drept să le solicite.*

Textul de lege reglementează termenul în care se solicită plata indemnizației de către beneficiar, termenul *indemnizație* definind, așa cum rezultă din economia întregului act normativ, sumele care se cuvin asiguratului. Angajatorul nu este un beneficiar al indemnizației, ci, potrivit art. 36 alin. 3, plătește indemnizația asiguratului, urmând să-și recupereze suma plătită asiguratului din sumele pe care le datorează Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate cu titlul de contribuție pentru concedii și indemnizații (art. 38 alin. 1), iar ceea ce depășește contribuția datorată urmează a fi recuperată în condițiile art. 38 alin. 2 din O.U.G. nr. 158/2005 și art. 77 din norme.

Deși sumele pe care le are de recuperat angajatorul nu se circumscriu noțiunii de *indemnizație*, instanța are în vedere faptul că în cuprinsul art. 40 alin. 1 au fost enumerați și plătitorii prevăzuți de art. 36 alin. 3 lit. a și b, printre care se află și angajatorul. Prin urmare, interpretarea care se impune este aceea că angajatorul trebuie să facă solicitarea de a i se restitui suma plătită asiguratului cu titlul de indemnizație, care depășește suma datorată Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate cu titlul de contribuție pentru concedii și indemnizații, într-un termen de 90 de zile, urmând a se stabili data de la care începe să curgă acest termen, data la care era în drept să facă solicitarea.

Recurenta se raportează la data eliberării certificatelor medicale, fără a invoca vreo dispoziție legală care stabilește obligația angajatorului de a depune certificatele medicale la casa de asigurări sociale de sănătate într-un anumit termen.

Instanța, analizând dispozițiile O.U.G. nr. 158/2005 constată că stabilește în sarcina angajatorului obligația de a depune lunar declarația privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale și evidența nominală a persoanelor asigurate (art. 6 alin. 3), iar art. 6 alin. 3¹ stabilește obligația pentru angajator de a depune la casele de asigurări sociale de sănătate, în a căror rază administrativ-teritorială își au sediul social, respectiv domiciliul, exemplarul 2 al certificatelor de concediu medical, numai în condițiile în care se solicită restituirea sumelor reprezentând indemnizații plătite asiguraților, care depășesc suma contribuțiilor datorate bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, fără a stabili un termen în acest sens. Singurul termen stabilit de lege pentru prezentarea certificatului medical este cel stabilit de art. 36 alin. 2, în sarcina asiguratului - *Certificatul de concediu medical se prezintă plătitorului până cel mai târziu la data de 5 a lunii următoare celei pentru care a fost acordat concediul.*

În lipsa altor dispoziții legale, instanța reține că pentru stabilirea datei la care trebuia făcută solicitarea trebuie să ne raportăm doar la dispozițiile art. 77 alin. 2 din norme. Potrivit acestor dispoziții dreptul angajatorului de a recupera sumele plătite asiguratului se naște la data la care sunt îndeplinite condițiile prevăzute de norme, respectiv de a plăti asiguratului indemnizația la care avea dreptul, dovedit cu exemplarul 2 al certificatului de concediu medical și de a achita contribuția pentru indemnizații și concedii pentru perioada aferentă.

Intimata-reclamantă a întrunit toate aceste condiții la data de 5.03.2015, când a primit certificatul de atestare fiscală din care rezultă că nu figurează cu obligații fiscale restante și, în raport de această dată, solicitarea de restituire întemeiată pe dispozițiile art. 38 alin. 2 este făcută în termen. Împrejurarea că plata contribuției a fost făcută cu nerespectarea termenului prevăzut de lege în acest sens nu are relevanță în ceea ce privește dreptul de a solicita sumele care depășesc contribuția datorată, pentru nerespectarea termenului pentru plata contribuției intimata datorând dobânzi și penalități de întârziere potrivit dispozițiilor legale în materie fiscală. Susținerile recurente în sensul că cererea de restituire trebuia formulată în termenul de 90 de zile de la data eliberării certificatului medical, urmând ca în termenul general de prescripție de 3 ani să prezinte și certificatul fiscal care să ateste plata contribuției pentru concedii și indemnizații, nu pot fi reținute, în lipsa unei reglementări care să prevadă depunerea etapizată a înscrisurilor în sprijinul solicitării de restituire și mai ales în condițiile

în care casa de asigurări sociale de sănătate are, potrivit art. 77 alin. 5 din norme, un termen de 60 de zile pentru soluționarea cererii de restituire.

Pentru considerentele mai sus enunțate, instanța reține că solicitarea reclamantei este formulată în termen și este întemeiată și în mod corect a fost admisă de instanța de fond.

În ceea ce privește obligația de plată a dobânzii fiscale prevăzută de art. 124 din O.G. nr. 92/2003 stabilită în sarcina recurente, instanța de recurs constată că este justificată, în condițiile în care recurenta nu a restituit intimatei sumele la care avea dreptul.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 496 Cod procedură civilă, Curtea a dispus respingerea recursului ca nefondat.

9. Neregulă derivând din starea de insolvență. Desființarea hotărârii prin care s-a dispus deschiderea procedurii de insolvență. Efecte asupra procesului verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare.

Contencios fiscal.

Art. 36 din O.U.G. nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora;

Singura neregulă reținută de echipa de control este starea de insolvență a reclamantei, care are ca efect încălcarea obligației contractuale asumate de a menține în funcțiune investiția realizată pe perioada de valabilitate și de monitorizare a contractului de finanțare.

Având în vedere scopul edictării art. 36 din O.U.G. nr. 66/2011, respectiv de a da posibilitatea autorității contractante să se înscrie în tabelul creditorilor cu creanțele bugetare stabilite în urma controlului și faptul că prin hotărârea de deschidere a procedurii se stabilește termen pentru înscrierea în tabelul creditorilor, instanța apreciază că demararea controlului se poate face în baza hotărârii judecătorești nedefinitive de deschidere a procedurii insolvenței.

Cu toate acestea, instanța având în vedere că starea de insolvență a fost singura neregulă constatată prin procesul verbal contestat și că această situație a fost infirmată prin decizia dată de instanța de apel, se impune anularea procesului verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare.

*Curtea de Apel Bacău – Secția Comercială, de Contencios Administrativ și Fiscal
Sentința civilă nr. 134 din 24 noiembrie 2016*

Prin **cererea** înregistrată la data de ... la Curtea de Apel Bacău sub nr. .../32/2014, reclamanta SC A. V. SRL, în contradictoriu cu pârâta A.P.D.R.P., a solicitat anularea deciziei de soluționare a contestației nr. 15847/14.05.2014 și a procesului verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare încheiat la data de 14.03.2014 și înregistrat sub nr. 9142/18.03.2014.

În motivarea cererii arată că prin sentința nr. 653/F/3.12.2013, Tribunalul Neamț a dispus împotriva sa deschiderea procedurii insolvenței la cererea creditoarei SC C. SRL. Pentru a decide astfel, instanța a reținut că creditoarea deținea o creanță de peste 80.000 lei, debit ce se situa peste valoarea-prag instituită de lege și care era scadent de aproximativ 3 ani.

În urma acestei hotărâri pârâta a emis procesul verbal de contestare a neregulilor, motivat de faptul că beneficiarul nu respectă prevederile contractuale și împotriva sa s-a deschis procedura insolvenței și a solicitat înscrierea în tabelul provizoriu a creanțelor cu suma de 684.641,99 lei.

Arată că împotriva hotărârii de deschidere a procedurii insolvenței a declarat apel. Prin decizia nr. 76/21.08.2014, Curtea de Apel Bacău a admis apelul, a schimbat în tot sentința, în sensul că a luat act de înțelegerea debitoarei cu creditoarea SC C. SRL și, pe cale de consecință, a dispus respingerea cererii de deschidere a procedurii insolvenței. În aceste condiții și față de faptul că nu mai erau alți creditori care să solicite deschiderea procedurii insolvenței, ci doar creditori înscriși în tabel, tribunalul a dispus închiderea procedurii insolvenței.

Reclamanta susține că actele atacate de pârâtă nu mai pot subzista, în condițiile în care singurul temei al emiterii lor a fost acela al intrării în procedura de insolvență.

Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR), înființată potrivit art. 1 alin. 1 din O.U.G. nr. 41/2014, prin reorganizarea Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, a formulat **întâmpinare**, prin care arată care este cadrul general care reglementează activitatea AFIR, cât și modul de selectare și evaluare în vederea încheierii unui contract având ca obiect acordarea ajutorului financiar nerambursabil prin FEADR.

Arată că între AFIR, în calitate de autoritate contractantă și reclamanta SC A.V. SRL, în calitate de beneficiar, a fost încheiat contractul de finanțare nr. ..., având ca obiect finanțarea proiectului intitulat „Înființare clinică veterinară prin achiziție echipamente specifice și ambulanță sanitar-veterinară”, prin care AFIR s-a angajat să-i acorde reclamantei o finanțare nerambursabilă de 849.874 lei. Suma finală decontată de AFIR, conform cheltuielilor acceptate la plată, a fost de 684.641,99 lei.

Urmare a publicării informațiilor privind intrarea reclamantei în procedura insolvenței, a demarat o activitate de control și de stabilire a creanțelor bugetare în temeiul art. 36 din O.U.G. nr. 66/2011. S-a constatat că beneficiarul nu mai îndeplinește unul dintre criteriile de eligibilitate inițiale, respectiv acela de a nu intra în procedura insolvenței și că suma decontată devine neeligibilă, la care se adaugă penalitățile și dobânzile prevăzute în contractele economice/acordurile încheiate în conformitate cu procedurile de implementare și costurile bancare și accesoriile calculate potrivit prevederilor legale în vigoare. Menționează că starea de insolvență este considerată neregulă, conform art. 36 din O.U.G. nr. 66/2011, întrucât această investiție nu își demonstrează viabilitatea economico-financiară, respectiv nu atinge obiectivele pentru care s-a acordat ajutorul financiar, fiind încălcate prevederile legale și contractuale asumate. Arată că prin deschiderea procedurii insolvenței au fost încălcate dispozițiile art. 1, art. 3 alin. 1, art. 11 alin. 3 și art. 13 din Anexa la contractul de finanțare.

Mai arată că era obligată să procedeze la recuperarea sumelor acordate beneficiarilor care nu respectă criteriile de eligibilitate asumate de dispozițiile art. 6 alin. 1 și art. 40 alin. 1 din O.U.G. nr. 66/2011.

Prin încheierea din 26.03.2015, Curtea a dispus, în temeiul art. 413 alin. 1 pct. 1 Cod procedură civilă, suspendarea judecării prezentei cauze până la soluționarea definitivă a dosarului nr. .../103/2013, având ca obiect cererea de deschidere a procedurii insolvenței formulate împotriva reclamantei.

La data de 27.10.2016 s-a dispus repunerea cauzei pe rol.

Analizând actele și lucrările din dosar, instanța reține următoarele:

Între A.P.D.R.P., în calitate de autoritate contractantă și reclamanta SC A.V. SRL, în calitate de beneficiar, a fost încheiat contractul de finanțare nr. ..., având ca obiect finanțarea proiectului intitulat „Înființare clinică veterinară prin achiziție echipamente specifice și ambulanță sanitar-veterinară”, prin care AFIR s-a angajat să-i acorde reclamantei o finanțare nerambursabilă de 849.874 lei. Suma totală decontată a fost de 684.641,99 lei.

Urmare a publicării în Buletinul Procedurilor de Insolvență a informațiilor privind intrarea reclamantei în procedura insolvenței, autoritatea contractantă a demarat o activitate de control și de stabilire a creanțelor bugetare, în temeiul art. 36 din O.U.G. nr. 66/2011. Prin procesul verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare înregistrat sub nr. 9142/18.03.2014, echipa de control a constatat că intrarea în insolvență a beneficiarului reprezintă o neregulă și că, astfel, reclamanta nu mai îndeplinește unul dintre criteriile de

eligibilitate inițiale, respectiv acela de a nu intra în procedura insolvenței. Echipa de control a reținut încălcarea dispozițiilor art. 1 alin. 4, art. 3 alin. 1, art. 8 alin. 6 și art. 14 alin. 1 și 2 din Anexa I - prevederi generale - la contractul de finanțare.

A constatat că suma decontată devine neeligibilă, la această sumă adăugându-se penalitățile și dobânzile prevăzute în contractele economice/ acordurile încheiate în conformitate cu procedurile de implementare și costurile bancare și accesoriile calculate potrivit prevederilor legale în vigoare. A stabilit că valoarea creanței bugetare rezultate din neregulă este de 684.641,99 lei.

Împotriva acestui proces verbal reclamanta a formulat contestație administrativă. Contestația a fost respinsă prin decizia nr. 15847/15.05.2014 emisă de Agenția de Plăți și Dezvoltarea Rurală și Pescuit.

Instanța reține că singura neregulă reținută de echipa de control este starea de insolvență a reclamantei, care are ca efect încălcarea obligației contractuale asumate de a menține în funcțiune investiția realizată pe perioada de valabilitate și de monitorizare a contractului de finanțare.

Într-adevăr, prin sentința nr. 653/F/3.12.2013, pronunțată de Tribunalul Neamț în dosarul nr. .../103/2013, s-a dispus deschiderea procedurii insolvenței societății reclamante în prezenta cauză, SC A. V. SRL.

Potrivit art. 36 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței (sub imperiul căreia s-a dispus deschiderea procedurii insolvenței), de la data deschiderii procedurii se suspendă de drept toate acțiunile judiciare, extrajudiciare sau măsurile de executare silită pentru realizarea creanțelor asupra debitorului sau bunurilor sale.

Potrivit art. 86 alin. 1 din același act normativ, contractele în derulare se consideră menținute la data deschiderii procedurii și orice clauze contractuale de desființare a contractelor în derulare pentru motivul deschiderii procedurii sunt nule.

Cu toate acestea, prin art. 36 din O.U.G. nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, s-a prevăzut că prin derogare de la dispozițiile art. 36 și art. 86 alin. (1) din Legea nr. 85/2006, în termen de 15 zile de la data luării la cunoștință a hotărârii judecătorești prin care s-a dispus deschiderea procedurii de insolvență a unui beneficiar, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene sunt obligate să demareze activitatea de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare prevăzută de prezenta ordonanță de urgență pentru sumele acordate în cadrul contractului/acordului/deciziei de finanțare din fonduri europene și/sau din fonduri publice naționale aferente acestora.

Acest din urmă text de lege nu distinge dacă este vorba despre o hotărâre judecătorească definitivă sau nedefinitivă. Având în vedere și scopul edictării unei asemenea prevederi, respectiv de a da posibilitatea autorității contractante să se înscrie în tabelul creditorilor cu creanțele bugetare stabilite în urma controlului și faptul că prin hotărârea de deschidere a procedurii se stabilește termen pentru înscrierea în tabelul creditorilor, instanța apreciază că demararea controlului se poate face în baza hotărârii judecătorești nedefinitive.

Cu toate acestea, instanța având în vedere că starea de insolvență a fost singura neregulă constatată prin procesul verbal contestat și că această situație a fost infirmată prin decizia dată de instanța de apel, respectiv decizia nr. 76/21.08.2014 pronunțată de Curtea de Apel Bacău, prin care a fost schimbată sentința civilă nr. 653/F/3.12.2013 a Tribunalului Neamț în sensul că s-a luat act de înțelegerea părților și s-a dispus respingerea cererii de deschidere a procedurii insolvenței formulată de creditoarea SC C. SRL, instanța a dispus admiterea acțiunii și anularea deciziei de soluționare a contestației administrative și a procesului verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare.

10. Achiziții intracomunitare de bunuri second hand. Regim de TVA aplicabil.

Contencios fiscal.

Art. 126 alin. 8 lit. c, art. 152² din Codul fiscal

Pentru a fi aplicabile dispozițiile art. 126 alin. 8 lit. c din Codul fiscal, furnizorul trebuie să fie organizator de vânzări prin licitație publică, iar bunurile trebuie să fie taxate în statul membru furnizor conform regimului special.

*Curtea de Apel Bacău – Secția Comercială, de Contencios Administrativ și Fiscal
Sentința civilă nr. 123 din 10 noiembrie 2016*

Prin **cererea** înregistrată la data de 10.06.2016 la Curtea de Apel Bacău sub nr. .../32/2016, reclamanta Î.I.C.C., în contradictoriu cu pârâta D.G.R.F.P., a solicitat anularea deciziei de soluționare a contestației nr. ISRC 5939/27.11.2015 și a deciziei de impunere nr. 1324/19.03.2015, exonerarea reclamantei de plata sumei de 1272961 lei, obligație fiscală stabilită suplimentar de plată de către organele de inspecție fiscală, precum și a obligațiilor accesorii, respectiv dobânzi în sumă de 356760 lei și penalități în sumă de 158624 lei și obligarea pârâtei la plata cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii arată că decizia de impunere prin care au fost stabilite obligațiile suplimentare mai sus menționate este nelegală, deoarece toate cele 138 de autoturisme achiziționate, pentru care organele de inspecție fiscală au stabilit obligații suplimentare, au fost achiziționate de la organizatori de vânzări prin licitație publică, care acționează în această calitate în nume propriu sau în contul altor persoane, pentru care la prețul de licitație a fost adăugat și un comision de vânzare, variabil în funcție de țară, casa de licitații și valoarea fiecărui autoturism în parte.

Susține că organele de inspecție fiscală nu au luat în considerare dispozițiile art. 126 alin. 8 lit. c din Codul fiscal, care face referire la achizițiile intracomunitare de bunuri second-hand.

Menționează că a solicitat un punct de vedere A.F.P. referitor la situațiile în care se poate aplica regimul special de TVA pentru achiziția de autoturisme second-hand, iar din răspunsul transmis cu adresa nr. 27881/5.02.2010 rezultă că la revânzarea autoturismelor va aplica TVA doar asupra marjei profitului (diferența dintre prețul de vânzare și prețul de cumpărare). Arată că a aplicat TVA la marja de profit, a întocmit toate documentele și registrele cerute de lege pentru a putea aplica acest regim de TVA.

Reclamanta invocă și decizia nr. 777/2013 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în care se precizează "Aplicarea dispozițiilor art. 126 alin. 8 Cod fiscal este limitată la cazurile în care vânzătorul are calitatea de persoană impozabilă revânzătoare sau calitatea de organizator de vânzări prin licitație publică, iar bunurile au fost taxate în statul membru furnizor în ambele cazuri, conform regimului special.

Mai arată că la controlul anterior pentru perioada 1.08.2008-30.06.2011, situația de fapt fiind aceeași, organul de control a fost de acord cu modul de aplicare al TVA la marja de profit. Consideră că principiul certitudinii reglementat de art. 3 lit. b din Codul fiscal nu a fost respectat la momentul emiterii deciziei de impunere contestate, dat fiind faptul că procedurile sunt neclare, organul fiscal aplică dispozițiile legale diferit, deși situația de fapt este aceeași.

A.J.F.P., în numele și pentru pârâta D.G.R.F.P., a formulat **întâmpinare**, prin care solicită respingerea acțiunii și în care arată că reclamanta nu a făcut dovada că a achiziționat bunurile second-hand de la unul dintre furnizorii prevăzuți de art. 152² alin. 2 lit. a-d din Codul fiscal și că **bunurile au fost taxate în statul membru de unde sunt furnizate**, în sensul art. 313 și 326 din Directiva 112, pentru a putea fi considerate ca neimpozabile în România achizițiile intracomunitare de autovehicule second-hand potrivit art. 126 alin. 8 din

Codul fiscal. Conform documentelor de livrare, furnizorii celor 138 de autoturisme second-hand din Comunitatea Europeană au facturat aceste bunuri către reclamantă fără taxă pe valoare adăugată, contestatoarea comunicând acestora codul său de înregistrare în scopuri de TVA, iar bunurile respective nu au fost taxate în statul membru furnizor, conform regimului special în sensul art. 333 din Directiva nr. 112/2006, ci aceștia au efectuat o livrare intracomunitară scutită de TVA, impozitarea urmând a fi făcută în țara de destinație conform prevederilor legale, fapt ce reiese și din raportul emis de către Compartimentul de schimb internațional de informații nr. 1909/9.02.2015, din care rezultă că operatorii din Comunitatea Europeană au declarat inclusiv în sistemul VIES livrări intracomunitare de bunuri scutite, efectuate către reclamantă, chiar și în situația în care sunt organizatori ai unei vânzări prin licitație publică.

Cu privire la susținerea reclamantei conform căreia cele 138 de autoturisme au fost achiziționate de la organizatori de vânzări prin licitație publică, precizează că această condiție nu este suficientă pentru aplicarea regimului special de TVA pentru bunuri second-hand, întrucât nu a făcut dovada că furnizorii săi au aplicat la rândul lor regimul special, iar bunurile au fost taxate în statul membru al furnizorilor.

Referitor la contractele încheiate cu furnizorii, în baza cărora s-a plătit comision de vânzare, din conținutul contractului încheiat cu L.P.C. BV nr. 235/15.04.2011, la art. 4.2 s-a stipulat că dacă comerciantul de mașini este dintr-o altă țară decât țara în care se face vânzarea, factura se va face fără TVA, neexistând nici o mențiune cu privire la regimul special pentru bunurile second-hand. Se mai arată că pe nici un document, furnizorul nu face mențiuni cu privire la aplicarea regimului special pentru bunuri second-hand, acesta din urmă neaplicând TVA asupra tranzacției. În unele cazuri, a fost emisă factură ce conține TVA 19% asupra întregii valori a bunului vândut, iar, ulterior, când au fost îndeplinite condițiile pentru export, s-a stornat factura inițială, refacturându-se în regim de scutire TVA pentru livrările intracomunitare.

Precizează că verificarea fiscală s-a făcut cu respectarea dispozițiilor 64-65 din Codul de procedură fiscală, avându-se în vedere toate documentele ce constituie probă pentru stabilirea bazei de impunere. În urma inspecției fiscale s-a constatat faptul că doar pentru 24 de autovehicule din totalul achizițiilor efectuate, a fost respectat regimul special de TVA aplicat bunurilor second-hand, iar pentru acestea nu au fost stabilite obligații suplimentare de plată.

Referitor la adresa nr. 27276/29.01.2010 emisă de AFP, arată că din conținutul ei rezultă clar faptul că la livrarea autoturismelor second-hand se aplică TVA doar asupra marjei profitului, numai în condițiile în care sunt respectate în totalitate prevederile art. 152² din Codul fiscal, afirmația reclamantei fiind scoasă din context.

Cu privire la practica judiciară invocată, arată că în decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție se precizează că aplicarea dispozițiilor art. 126 alin. 8 din Codul fiscal este limitată la cazurile în care vânzătorul are calitatea de persoană impozabilă revânzătoare sau calitatea de organizator de vânzări prin licitație publică, iar bunurile au fost taxate în statul membru, în ambele cazuri, conform regimului special. Prin urmare, și în cazurile în care bunurile au fost achiziționate la licitație publică, regimul special se poate aplica numai dacă bunurile au fost taxate în statul membru al furnizorului.

Se mai arată în întâmpinare că reclamanta nu poate să aplice până la un moment dat regimul normal, la achiziție și apoi să aplice regimul special, la revânzarea bunurilor pe teritoriul României, legiuitorul prevede aplicarea aceleiași regim de la debut și până la finalul tranzacției.

Reclamanta a formulat **răspuns la întâmpinare**, în care arată că pârâta încearcă să interpreteze dispozițiile legale și decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție în favoarea susținerilor sale. Susține că autoturismele second-hand au fost achiziționate în aceleași condiții și de la aceleași firme de licitații ca și cele achiziționate în perioada iulie 2008-2011, că organele de inspecție fiscală au menționat că a fost aplicat corect TVA la marja de profit și

că răspunsul AFP Roman în sensul că „veți aplica TVA doar asupra marjei profitului” a fost determinant în ceea ce privește modul în care reclamanta urmează să facă aplicarea dispozițiilor legale.

În ceea ce privește susținerea pârâtei conform căreia trebuie să se aplice un singur regim, normal sau special, de la debutul tranzacției și până la final, arată că este opțiunea vânzătorului final dacă aplică regimul normal de taxare sau aplică TVA la marja de profit.

Instanța, analizând acțiunea formulată, în raport de susținerile părților, de probatoriul administrat și de dispozițiile legale incidente, reține următoarele:

Reclamanta Î.I.C.C. a fost supusă unei inspecții fiscale, fiind verificat, printre altele, modul de determinare a bazei de impunere pentru TVA în perioada 1.07.2011-31.12.2014.

În Raportul de inspecție fiscală nr. 1324/19.03.2015 emis de A.J.F.P. – A.I.F., organul de control a menționat că în perioada supusă verificării, potrivit obiectului de activitate, contribuabilul a realizat venituri din revânzarea autoturismelor second-hand achiziționate din Comunitatea Europeană, pentru care a aplicat cota standard de 24%, prevăzută de art. 140 alin. 1 din Codul fiscal, asupra marjei de profit obținută pentru fiecare vânzare în parte. În aceeași perioadă a achiziționat un singur autoturism de pe piața internă, pentru care a aplicat cota standard de 24 % asupra prețului de vânzare, iar un autovehicul achiziționat de la L. P. Germania l-a revândut către o societate din Ungaria în regim de scutire de TVA.

Echipa de control a constatat că pentru 24 autovehicule achiziționate de la furnizori stabiliți în Comunitatea Europeană, în regim special de taxă pe valoarea adăugată în sensul art. 333 din Directiva 112/2006, la revânzare a aplicat în mod corect cota de TVA asupra marjei de profit, însă pentru 138 autovehicule, contribuabilul a aplicat în mod eronat regimul special pentru bunurile second-hand și a calculat TVA asupra marjei de profit, achiziționarea fiind făcută în regim normal de TVA.

S-a mai reținut în actul de control faptul că reclamanta nu a putut proba faptul că cele 138 de autovehicule au fost achiziționate de la unul din furnizorii prevăzuți de art. 152² alin. 2 lit. a-d din Codul fiscal și nu a putut proba că bunurile au fost taxate în statul membru de unde sunt furnizate conform regimului special pentru intermediarii persoane impozabile, în sensul art. 313, 326 sau 333 din Directiva 112/2006, pentru a putea fi considerate ca neimpozabile în România achizițiile intracomunitare a celor 138 autovehicule potrivit art. 126 alin. 8 din Codul fiscal.

S-a constatat faptul că pentru cele 138 autovehicule furnizorii din Comunitatea Europeană au emis facturi fără TVA, aplicând o scutire de TVA pentru livrări intracomunitare, în baza codului de înregistrare în scopuri de TVA comunicat de reclamantă, spre deosebire de facturile pentru celelalte 24 de autoturisme pe care se face mențiunea că operațiunea este supusă regimului special.

S-a mai reținut că din Raportul emis de Compartimentul de schimb internațional de informații nr. 1909/9.02.2015 rezultă că operatorii din Comunitatea Europeană au declarat inclusiv în sistemul VIES livrările intracomunitare de bunuri efectuate în regim normal de taxă pentru cele 138 de autovehicule și nu au declarat livrările supuse regimului special al bunurilor second-hand pentru celelalte 24 autovehicule. Mai mult, reclamanta a raportat aceste 138 de achiziții în declarația recapitulativă 390 VIES, de unde rezultă fără echivoc faptul că bunurile respective nu au fost taxate în statul membru furnizor, impozitarea urmând a fi făcută în regim normal de TVA în țara de destinație.

Organul de inspecție fiscală a stabilit suplimentar TVA colectată în valoare de 1.272.961 lei, la care a calculat accesorii în sumă de 515384 lei.

În baza raportului de inspecție fiscală a fost emisă decizia de impunere nr. 1324/19.03.2015, în care au fost înscrise obligațiile suplimentare de plată mai sus menționate.

Împotriva actelor administrativ-fiscale mai sus menționate, reclamanta a formulat contestație administrativă, pentru motivele enunțate și în acțiunea ce face obiectul prezentei judecăți.

Prin decizia nr. ISRC 5939/27.11.2015, Serviciul Soluționare Contestații din cadrul

D.G.R.F.P., a fost respinsă contestația ca neîntemeiată, reținând, în esență, că reclamanta nu a dovedit că furnizorii săi au aplicat regimul special.

În prezenta acțiune, reclamanta susține că organul fiscal nu a luat în considerare dispozițiile art. 126 alin. 8 lit. c din Codul fiscal, care prevăd „*Nu sunt considerate operațiuni impozabile în România: ... achizițiile intracomunitare de bunuri second-hand, opere de artă, bunuri de colecție și de anticități, în sensul prevederilor art. 152², atunci când vânzătorul este o persoană impozabilă revânzătoare, care acționează în această calitate, iar bunurile au fost taxate în statul membru de unde sunt furnizate, conform regimului special, în sensul art. 313 și 326 din Directiva 112 sau vânzătorul este organizator de vânzări prin licitație publică, care acționează în această calitate, iar bunurile au fost taxate în statul membru furnizor, conform regimului special, în sensul art. 333 din Directiva 112*”. Susține reclamanta că organul de control nu a ținut cont de faptul că autoturismele au fost achiziționate prin licitație publică, în temeiul unor contracte, în baza cărora au fost plătite comisioane de vânzare și că acest fapt era determinant.

Instanța reține că într-adevăr cele 138 de autoturisme în discuție, pentru care organul de inspecție fiscală a stabilit obligații suplimentare de plată sunt achiziționate prin licitație publică, însă aceasta nu este singura condiție pentru a fi aplicabile dispozițiile invocate de reclamantă. Pentru a fi aplicabile dispozițiile art. 126 alin. 8 lit. c din Codul fiscal, furnizorul trebuie să fie organizator de vânzări prin licitație publică, iar **bunurile trebuie să fie taxate în statul membru furnizor conform regimului special**. Ori reclamanta nu a dovedit cu înscrisurile depuse că cele 138 de autoturisme au fost taxate în statul membru furnizor conform regimului special. A făcut această dovadă pentru celelalte 24 de autoturisme, cu privire la care organul de inspecție fiscală a constatat că a fost calculat corect TVA la marja de profit, pe facturile care atestă achiziția acestora fiind făcută mențiunea „operațiune supusă regimului marjei” (de ex. factura nr. ANL094019 din 14.10.2014 emisă de A. f. 224).

Mai susține reclamanta că s-a informat asupra regimului aplicabil și a solicitat un punct de vedere A.F.P. și că a aplicat TVA doar asupra marjei de profit, având în vedere răspunsul transmis de această instituție cu adresa nr. 27881/5.02.2010.

Cu privire la acest aspect instanța reține că la f. 98 se află adresa AFP nr. 27881/5.02.2010, în care sunt redate dispozițiile art. 152² alin. 1, 2, 6, 7 și 14 din Codul fiscal, iar în final se menționează că din aceste prevederi legale rezultă că regimul special de TVA se aplică pentru achiziția autoturismelor second hand de la persoane fizice, de la persoane neînregistrate în scopuri de TVA, de la persoane impozabile revânzătoare. În continuare se menționează că în acest caz nu are dreptul la deducerea TVA plătită la achiziția autoturismului second hand, iar la livrarea acestuia va aplica TVA doar asupra marjei profitului.

Concluzia inserată în adresă la care face trimitere reclamanta se referă doar la calitatea furnizorului, însă din lecturarea întregii adrese se desprinde concluzia că trebuie îndeplinită și o altă condiție referitoare la faptul că livrarea de către persoana impozabilă revânzătoare trebuia supusă regimului special, condiție ce se desprinde din dispozițiile art. 152² alin. 2 lit. d citate în prima parte a adresei.

În ceea ce privește practica judiciară invocată de reclamantă, respectiv decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 777/2013, instanța reține că prin această decizie se statuează în sensul celor mai sus reținute, că dispozițiile art. 126 alin. 8 din Codul fiscal sunt aplicabile în cazul în care vânzătorul are calitate de persoană impozabilă revânzătoare sau de organizator de vânzări prin licitație publică (prima condiție), iar bunurile au fost taxate în statul membru furnizor conform regimului special (a doua condiție). Reclamanta redă pasajul din decizie integral, însă subliniază doar sintagmele care îi susțin argumentația. Din modul de redactare a textului rezultă, însă, că aceste 2 condiții trebuie îndeplinite cumulativ. Prin urmare, nu este suficient să faci dovada că achiziționarea bunurilor s-a făcut de la un organizator de vânzări prin licitație publică, ci trebuie făcută dovada și că bunurile au fost taxate în statul membru furnizor conform regimului special.

În ceea ce privește susținerea reclamantei potrivit căreia a fost încălcat principiul certitudinii impunerii, prin faptul că dispozițiile legale sunt neclare, iar organul fiscal a dat interpretări diferite la situații de fapt identice, instanța apreciază că nu poate fi reținută; dispozițiile legale sunt clare, în vederea înțelegerii și aplicării dispozițiilor din codul fiscal sunt emise norme metodologice, iar contribuabilul poate apela și la serviciile unui consultant fiscal, dacă limbajul tehnic utilizat în actul normativ nu îi este accesibil. Împrejurarea că reclamanta sau chiar persoane de specialitate, în cazuri izolate, dau o altă interpretare dispozițiilor legale nu pot conduce la concluzia că dispozițiile legale sunt neclare și că, în acest fel, a fost încălcat principiul certitudinii impunerii.

Reținând că organul de inspecție fiscală a reținut corect situația de fapt și a aplicat dispozițiile legale care îi sunt incidente, că susținerile reclamantei sunt neîntemeiate, în temeiul art. 18 din Legea nr. 554/2004, instanța a respins acțiunea ca nefondată.

11. Legalitatea actelor administrative privind finanțarea cluburilor sportive.

Contencios administrativ;

Art. 71 alin. 2 din Legea nr. 69/2000

Dispozițiile Legii nr. 69/2000 – art. 71 alin. 2 reglementează categoriile de surse de finanțare a cluburilor sportive, de natura recurentului-pârât din prezenta cauză, relevând nu doar diversitatea surselor de finanțare, dar și diferența de regim juridic aplicabil membrilor, sportivilor și tehnicienilor clubului față de terțe persoane, precum cele interesate de inițierea în tenis, fără a fi sportivi legitimați ai clubului sportiv, ca structură sportivă organizată. Regimul juridic reglementat prin dispozițiile art. 55, 65 din lege cu privire la sportivii legitimați relevă viziunea și intenția legiuitorului de asigurare a unui cadru corespunzător pentru atingerea rezultatelor de performanță, prin reglementarea și asigurarea facilităților corespunzătoare, inclusiv din perspectiva contribuției financiare.

Consecințele unor asemenea reglementări constau în îndreptățirea clubului sportiv de a-și atrage surse de finanțare din alte venituri precum instituirea unor taxe pentru punerea la dispoziția persoanelor interesate în desfășurarea de activități sportive a bazei sportive și tehnicienilor clubului sportiv, fără a avea drept finalitate obținerea rezultatelor de performanță.

*Curtea de Apel Bacău – Secția Comercială, de Contencios Administrativ și Fiscal
Decizia civilă nr. 1594 din 16 decembrie 2016*

Prin sentința civilă nr. 308/20.04.2016 pronunțată de Tribunalul Bacău în dosarul nr. 1083/110/2014*, au fost respinse excepțiile lipsei de interes și a tardivității, luându-se act de renunțarea reclamantului la judecata cererii de suspendare a actelor administrative contestate.

Prin aceeași hotărâre a fost admisă în parte cererea formulată de reclamantul C.M. în contradictoriu cu pârâtul C.S.M. Onești, dispunându-se anularea parțială a următoarelor decizii: Decizia nr. 92/15.12.2010, Decizia nr. 8/04.02.2013, Decizia nr. 17/1.04.2013 și Decizia nr. 10/28.01.2014 emise de C.S.M. Onești numai cu privire la taxa de inițiere tenis pentru sportivii nelegitimați.

Totodată, au fost respinse, ca nefondate, celelalte capete de cerere, fiind obligat pârâtul la plata sumei de 1.310, 14 lei, reprezentând cheltuieli de judecată.

Pentru a pronunța această hotărâre instanța de fond a reținut următoarele:

În aplicarea dispozițiilor art. 248 Cod procedură civilă, instanța a analizat cu prioritate excepțiile invocate în cauză.

În ce privește excepția lipsei de interes instanța a respins-o pentru următoarele

considerente:

În speță interesul reclamantului este unul determinat, folosul practic urmărit fiind unul moral, atât în calitate de profesor/antrenor de tenis, cât și în calitate de părinte, interesul său fiind și unul concret și nu abstract, demersul său judiciar urmărind ca tot mai mulți copii să exercite acest sport atât pentru performanță, cât și pentru sănătatea acestora.

Pe de altă parte, interesul reclamantului este și legitim, respectiv în conformitate cu regulile de conviețuire socială, dar și cu legea – Legea nr. 69/2000 a educației fizice și sportului, Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copiilor, Ordinul nr. 5570/2011 al M.E.C.T.S..

Față de cele menționate, interesul reclamantului este atât născut cât și actual, în sensul că a existat în momentul exercitării acțiunii, cât și pe parcursul soluționării cauzei. Ca urmare, instanța a respins excepția lipsei de interes, având în vedere motivele de fapt și dispozițiile art. 33 din Noul Cod de procedură civilă reținute.

Referitor la excepția tardivității acțiunii, instanța a respins-o, pentru următoarele considerente:

Pornind de la decizia de casare nr. 2/07.01.2016 pronunțată de Curtea de Apel Bacău în dosarul nr. 1083/110/2014, în care s-a menționat că deciziile contestate în prezenta cauză reprezintă acte administrative cu caracter normativ, atunci potrivit art. 7 alin. (1¹) din Legea nr. 554/2004 plângerea prealabilă poate fi formulată oricând, iar potrivit art. 11 alin. (1) lit. c), acțiunea se poate introduce în termen de 6 luni calculat de la data expirării termenului de soluționare a plângerii prealabile, respectiv de la data expirării termenului legal de soluționare a cererii, termen care potrivit art. 2 alin. (1) lit. h) este de 30 de zile de la data înregistrării cererii/ plângerii prealabile.

În speță, împotriva deciziilor nr. 92/15.12.2010, nr. 8/04.02.2013 și nr. 17/01.04.2013 s-a formulat plângerea prealabilă la data de 12.11.2013 înregistrată sub nr. 3151 (fila 7) la care nu s-a formulat răspuns în termen de 30 de zile, respectiv până la data 12.12.2013, iar acțiunea fiind înregistrată la data de 06.03.2014, instanța a constatat că aceasta a fost formulată în termenul legal de 6 luni, care s-a împlinit la data de 12.06.2014.

Referitor la decizia nr. 10/28.01.2014, plângerea prealabilă a fost formulată la data de 10.03.2014 înregistrată la pârâtă sub nr. 906 (fila 7- dosar conexat nr. 4164/110/2014) la care nu s-a formulat răspuns în termen de 30 de zile, respectiv până la data de 10.04.2014, astfel că acțiunea înregistrată la data de 12.08.2014 a fost formulată în termenul legal de 6 luni, care s-a împlinit la data de 10.10.2014.

Pe fondul cauzei, din probatoriul administrat în cauză raportat la dispozițiile legale incidente cauzei, instanța a apreciat că acțiunea este întemeiată pentru următoarele considerente:

Prin Decizia nr. 92/15.12.2010, nr. 08/04.02.2013, nr. 17/01.04.2013 și nr. 10/28.01.2014 emise de către pârâtă, s-a instituit o taxă de inițiere tenis de 50 lei, respectiv 70 lei pe lună, pentru sportivii nelegitimați la club, iar participarea acestora era una voluntară, conform susținerilor pârâtei, iar contribuțiile bănești din partea părinților înlătură orice formă de discriminare având în vedere că acești copii sunt inițiați pentru formarea lor ca sportivi, în afara învățământului obligatoriu, activitatea de inițiere având loc în baze sportive închiriate de la club antrenorii fiind plătiți tot de către club, motiv pentru care s-au stabilit taxe de participare la antrenament.

S-a mai arătat că acest club funcționează după un regulament propriu și este finanțat din subvenții de la bugetul de stat și din venituri extrabugetare, la capitolul venituri fiind prevăzute și veniturile proprii, care se pot realiza prin serbări, manifestări culturale, venituri din prestări servicii.

De asemenea, selecția intră în profilul de activitate al clubului, conform art. 29 alin. (1) din Legea nr. 69/2000, astfel că s-a impus și formarea acestor grupe de copii, iar antrenarea și formarea lor reprezintă o prestare de servicii, ca urmare existând temei legal pentru inițierea și perceperea acestor taxe, conform anexei nr. 2 la Ordinul 2345/13.12.2010.

Instanța a reținut, însă, că apărările pârâtei nu sunt întemeiate față de dispozițiile legale care reglementează activitatea C.S.M. Onești.

Astfel potrivit art. 5 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea acestui club, aprobat prin Ordinul nr. 2425/2011 (filele 36-37) „Clubul este finanțat din subvenții de la bugetul de stat și venituri extrabugetare, în condițiile legii.”, ordin abrogat prin Ordinul nr. 2345/2010 începând cu 3.02.2011, acest ordin reglementând alte aspecte decât cele din prezenta cauză, respectiv tarifele de folosire a bazelor sportive și a unităților de cazare aflate în administrarea instituțiilor date în subordinea Autorității Naționale pentru Sport și Turism și nu la taxa de inițiere tenis (filele 65-68).

Instanța nu a reținut susținerea pârâtei că aceste taxe au existat dintotdeauna, indicând și Ordinul nr. 122/5.09.2007 (filele 70-73), deoarece a reglementat tarifele de folosire a bazelor sportive.

Ca urmare din dispozițiile art. 71 alin. 2 din Legea nr. 69/2000, nu rezultă că pârâta poate stabili o „taxă de inițiere tenis”, dispozițiile legale menționate, vizând doar cotizații, contribuții, penalități, care nu se aplică copiilor ce urmează a fi inițiați în tenis, iar susținerea că activitatea antrenorului este o prestare de servicii nu are acoperire legală, deoarece activitatea acestuia nu este o activitate economică realizată în legătură directă cu scopul și obiectul de activitate al clubului, așa cum este prevăzut în art. 7 din Regulamentul de Organizare și Funcționare al Clubului.

Astfel, deși s-a depus la dosarul cauzei Bugetul de venituri și cheltuieli pe anul 2013 (fila 74-75) cu titlu exemplificativ, rezultă că la capitolul venituri sunt incluse și veniturile proprii, iar la subpunctele acestor venituri nu se regăsește „taxă inițiere tenis” sau alte taxe ci, venituri din proprietate, cesiuni și închirieri, vânzări de bunuri, serbări, spectacole, sponsorizări, transferuri etc.

De asemenea, din adresa nr. 10552/2004 a Ministerului Tineretului și Sportului (fila 179- verso) rezultă că acest minister nu a emis ordine, decizii sau circulare prin care să impună plata unor taxe de inițiere, de către copiii din cadrul cluburilor sportive, din subordinea sa, M.T.S. finanțând de la bugetul de stat, activitatea cluburilor din subordinea sa pentru Programul promovarea sportului de performanță (Pregătire, participarea la competiții naționale și internaționale pentru juniori și pentru seniori) întreținerea și funcționarea bazei sportive materiale aflate în administrarea operativă a acestora precum și cheltuielile de personal.

Ca urmare, având în vedere motivele de fapt și de drept reținute, în baza art. 18 alin. (1) din Legea nr. 554/2004, instanța a admis în parte acțiunea și a dispus anularea în parte a următoarelor decizii: nr. 92/15.12.2010, nr. 08/04.02.2013, nr. 17/01.04.2013 și nr. 10/28.01.2014 emise de către pârâtă numai cu privire la taxa de inițiere tenis pentru sportivii nelegitimați.

La termenul din data de 06.04.2016, reclamantul a renunțat la capătul de cerere privind suspendarea actelor administrative contestate, instanța luând act de această renunțare, în baza art. 406 Cod procedură civilă.

Referitor la celelalte capete de cerere, instanța le-a respins, acestea nefiind motivate nici în fapt și nici în drept.

În baza art. 453 Cod procedură civilă, instanța a obligat pârâta la plata sumei de 1.310,14 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Împotriva acestei hotărâri a declarat recurs, în termen legal, pârâtul C.S.M. Onești, recurs legal timbrat cu taxă judiciară de timbru de 100 lei, chitanță depusă la fila 8 din dosar.

În motivarea recursului a fost criticată respingerea excepției lipsei de interes, textele de lege invocate pentru justificarea interesului public neavând legătură cu cauza, norma juridică edictată de legiuitor nefiind aplicabilă tuturor situațiilor de fapt din practică, instanța de judecată intervenind pentru reglementarea situațiilor în conflict.

Referitor la fondul cauzei s-a susținut interpretarea amalgamată a normelor de drept invocate de către reclamant, dispozițiile art. 71 alin. 2 lit. g din Legea nr. 69/2000 prevăzând

ca mod de finanțare și „alte venituri în condițiile legii”, situație confirmată prin adresa nr. 3162/19.05.2015 a Ministerului Tineretului și Sportului.

În cauză a fost formulată întâmpinare de către intimatul-reclamant C.M. prin care au fost invocate excepțiile netimbrării și tardivității recursului, iar, privind fondul cauzei s-a susținut respingerea recursului ca nefondat, interesul în promovarea acțiunii fiind justificat de dispozițiile art. 1 din Legea nr. 554/2004 și de calitatea de profesor/antrenor de tenis, respectiv cea de părinte interesat de practicarea tenisului ca sport atât pentru performanță, cât și pentru sănătate. Pe de altă parte, având în vedere că recurentul nu este for legislativ sau executiv pentru emiterea de acte care să afecteze drepturile unei comunități, nu era îndreptățit la colectarea unor taxe, aspect confirmat prin adresa nr. 10552/4.11.2014 a Ministerului Tineretului și Sportului.

Cu privire la excepțiile invocate de intimat prin întâmpinare, instanța s-a pronunțat la data de 9.12.2016, apreciind că recursul a fost promovat în termenul legal, fiind și timbrat.

Examinând recursul promovat pentru motivele arătate, în condițiile art. 488 din Noul Cod de procedură civilă instanța îl apreciază ca fiind fondat pentru considerentele ce se vor arăta în continuare.

Aprecierea existenței interesului de a acționa al reclamantului, ca o condiție de exercitare a acțiunii civile prevăzute de dispozițiile art. 32 alin. 1 lit. d, art. 33 din Noul Cod de procedură civilă, criticată prin recursul promovat, impune analizarea contextului normativ și factual al cauzei și stabilirea consecințelor juridice asupra reclamantului. Având în vedere limitele de legalitate impuse de dispozițiile art. 488 din Noul Cod de procedură civilă în judecata recursului, verificarea modului de soluționare a excepției lipsei de interes urmează a fi realizată pe baza împrejurărilor de fapt stabilite de prima instanță, potrivit cărora reclamantul are calitatea de părinte, respectiv de profesor/antrenor de tenis.

În acest context folosul practic pe care îl presupune existența interesului de a acționa constă în înlăturarea vătămării produse atât activității de profesor/antrenor de tenis desfășurate de reclamant în cadrul clubului-pârât, cât și exercitării drepturilor corespunzătoare calității de părinte interesat în desfășurarea unei activități sportive de către copilul acestuia. În aceste împrejurări, verificarea existenței vătămării pretinse prin raportare la cadrul normativ aplicabil cauzei implică analizarea în fond a raportului juridic litigios, fără a se putea limita la condiția privind interesul de exercitare a acțiunii civile.

Din perspectiva cadrului normativ aplicabil litigiului instanța constată că dispozițiile Legii nr. 69/2000 – art. 71 alin. 2 reglementează categoriile de surse de finanțare a cluburilor sportive, de natura recurentului-pârât din prezenta cauză. Astfel, printre aceste surse de finanțare se regăsesc atât cotizațiile, contribuțiile și penalitățile aplicate membrilor săi, sportivilor, antrenorilor și celorlalți tehnicieni, potrivit statutelor și regulamentelor proprii (art. 71 alin. 2 lit. d), respectiv alte venituri, în condițiile legii (art. 71 alin. 2 lit. g din Legea nr. 69/2000).

Acest cadru general relevă nu doar diversitatea surselor de finanțare, dar și diferența de regim juridic aplicabil membrilor, sportivilor și tehnicienilor clubului față de terțe persoane, precum cele interesate de inițierea în tenis, fără a fi sportivi legitimați ai clubului sportiv, ca structură sportivă organizată. Calitatea de sportiv legitimat este reglementată de dispozițiile art. 13 alin. 3 din Legea nr. 69/2000, ca fiind înregistrarea unui sportiv de performanță la un club sportiv în vederea participării la competițiile sportive oficiale locale sau naționale. Regimul juridic reglementat prin dispozițiile art. 55, 65 din lege cu privire la sportivii legitimați relevă viziunea și intenția legiuitorului de asigurare a unui cadru corespunzător pentru atingerea rezultatelor de performanță, prin reglementarea și asigurarea facilităților corespunzătoare, inclusiv din perspectiva contribuției financiare.

În același spirit sunt și reglementările cu caracter secundar reprezentate de ordinele Președintelui Autorității Naționale pentru Sport și Tineret cu nr. 2345/13.12.2010, respectiv cu nr. 2425/6.12.2011, care recunosc posibilitatea punerii gratuite a bazelor sportive din cadrul complexurilor sportive naționale la dispoziția federațiilor sportive naționale numai

pentru antrenamentele loturilor olimpice și naționale aflate în acțiuni de pregătire, pentru celelalte competiții sportive fiind stabilite tarife corespunzătoare fiecărei categorii de acțiuni. Situația era similară și în cazul reglementării prin Ordinul Președintelui Autorității Naționale pentru Tineret nr. 422/5.09.2007.

Consecințele unor asemenea reglementări constau în îndreptățirea clubului sportiv de a-și atrage surse de finanțare din alte venituri precum instituirea unor taxe pentru punerea la dispoziția persoanelor interesate în desfășurarea de activități sportive a bazei sportive și tehnicienilor clubului sportiv.

Relațiile comunicate de către Ministerul Tineretului și Sportului prin adresa nr. 10552/2014, reținute de către instanța de fond, subliniază rolul autorității executive prin ministerul de resort în finanțarea activității de performanță a cluburilor sportive publice din subordinea sa, fără a fi autoritate de reglementare în ceea ce privește taxele de natura celei contestate.

Nici dispozițiile art. 33 alin. 3 din Ordinul M.E.C.T.S. nr. 5570/7.10.2011 nu pot fi reținute în cauză, având în vedere că acestea au un obiect de reglementare special, referindu-se la organizarea și funcționarea unităților de învățământ în care este organizat învățământ cu program sportiv suplimentar. Cum pârâtul din prezenta cauză, emitent al actelor administrative contestate, nu se încadrează în categoria unităților de învățământ cu program sportiv suplimentar, nu îi poate fi impusă aplicarea normelor evocate.

Nici prevederile Legii nr. 272/2004, invocate în acțiunea introductivă, nu sunt incidente în cauză, protecția și promovarea drepturilor copiilor impunând respectarea cadrului normativ specific activităților sportive, cu limita impusă de dispozițiile art. 49 alin. 2 privind obligația autorităților publice de a contribui conform atribuțiilor proprii la asigurarea condițiilor exercitării în condiții de egalitate a acestui drept. Reținând că taxa contestată în prezenta cauză se referă la toți sportivii nelegitimați, nu se poate conchide existența unui element de natură a contura un comportament discriminatoriu din partea pârâtului.

Reglementarea prin regulamentul de organizare și funcționare a Clubului Sportiv Municipal Onești ca sursă de finanțare și a veniturilor extrabugetare este concordantă cu cadrul normativ reprezentat de art. 71 alin. 2 lit. g din Legea nr. 69/2000, care recunoaște capacitatea de autofinanțare în limitele dispozițiilor legale. Neidentificarea în bugetul de venituri și cheltuieli al clubului a taxei contestate nu reprezintă o cauză de nelegalitate a actului administrativ de instituire a acesteia, ci un aspect al caracterului defectuos de conducere a activității financiar-contabile corespunzătoare.

Apreciind că prin instituirea taxei contestate nu au fost încălcate dispoziții legale de natură a atrage desființarea actelor administrative, instanța a considerat că acțiunea formulată este nefondată.

Față de aceste considerente, în temeiul dispozițiilor art. 496 alin. 1, 2 coroborat cu art. 488 pct. 8 din Noul Cod de procedură civilă a fost admis recursul, a fost casată în parte sentința recurată în sensul respingerii acțiunii ca nefondată.

Au fost menținute dispozițiile sentinței cu privire la soluționarea excepțiilor.

12. Termen de prescripție în cazul acțiunii prin care conducătorul unității administrativ teritoriale promovează acțiune pentru recuperarea unor creanțe stabilite în urma controlului Curții de Conturi. Neincidența termenului de prescripție de 5 ani din domeniul fiscal . Data de la care începe să curgă termenul general de trei ani.

Contencios administrativ. Excepția prescrierii dreptului la acțiune.

Decretul 167/1958, O.G. 92/2003

Cererea reclamantei, ce vizează obligarea pârâtei la plata unei sume de bani ce a fost achitată în temeiul unui contract de servicii încheiat cu pârâta, este suspusă termenului general de prescripție de trei ani, iar nu termenului de prescripție de 5 ani reglementat de O.G. 92/2003, aplicabil creanțelor fiscale și se calculează de la data la care se pretinde că partea contractantă a încasat o sumă de bani ce nu i se cuvenea.

*Curtea de Apel Bacău – Secția Comercială, de Contencios Administrativ și Fiscal
Decizia civilă nr. 1419 din 3 noiembrie 2016*

Prin sentința civilă nr. 165/03.03.2016, pronunțată de Tribunalul Bacău în dosar nr. 2449/86/2015, s-a admis excepția prescrierii dreptului la acțiune, în considerarea căreia s-a respins acțiunea formulată de reclamanta Comuna S. prin Primar, în contradictoriu cu pârâta S.C. G B S.R.L.

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs reclamanta Comuna S., în temeiul art. 488 alin. 1 pct. 8 și art. 498 Cod procedură civilă .

În motivarea recursului se arată că, în urma auditului financiar asupra contului financiar de execuție efectuat la UAT Comuna S., prin Procesul verbal de constatare nr. 2162/28.06.2012 și Decizia nr. 41/18.08.2012 a Curții de Conturi, s-au constatat o serie de abateri de la legalitate și regularitate, fiind impuse de măsuri pentru înlăturarea neregulilor din activitatea financiar contabilă și fiscală.

Una din neregulile constatate viza plata unor cheltuieli pentru reparația unei autobasculante, în valoare de 17.159,99 lei, aceste constatări fiind contestate de reclamantă în procedura administrativă, finalizată cu Decizia nr. 710/08.04.2013, prin respingerea contestației.

Recurenta susține că în mod greșit instanța de fond a reținut că ar fi incident termenul de prescripție de 3 ani, potrivit prevederilor Decretului 167/1958, întrucât în speță era vorba despre creanțe bugetare, pentru care este incident termenul de prescripție de 5 ani, care curge de la data constatării prejudiciului, iar nu de la data efectuării plăților pentru reparații, așa cum s-a stabilit prin sentință .

Intimata pârâtă SC G.B. SRL a depus întâmpinare, prin care a solicitat respingerea recursului ca nefondat, susținând că instanța de fond a stabilit în mod legal atât termenul de prescripție incident, cât și data de la care începe să curgă acest termen.

Analizând sentința recurată, sub aspectul criticilor formulate și în raport de dispozițiile legale incidente, curtea constată nefondat recursul de față, pentru considerentele ce urmează a fi expuse.

Așa cum a arătat recurenta reclamantă, în fapt, prin actele întocmita de Curtea de Conturi s-a constatat că UAT S. a derulat contractul de servicii nr. 4325 din 16.12.2010, iar în data de 16.12.2010 i s-a furnizat autobasculanta marca Scania, conform procesului verbal de recepție din 25.01.2011. Deși în documentația tehnică s-a prevăzut termen de garanție minim acceptată 6 luni, această obligație nu a mai fost trecută și în contract. Se mai reține că la numai 5(cinci) luni de la data achiziției s-au angajat cheltuieli cu repararea autobasculantei, cu o unitate prestatoare de servicii, pentru o valoare de 17.159,99 lei. Curtea de Conturi a stabilit că prin plata cheltuielilor cu reparațiile efectuate în perioada de garanție, când

furnizorul autovehiculului (respectiv societatea pârâtă) avea obligația să suporte costurile aferente reparațiilor, s-a produs un prejudiciu bugetului local.

Deși aceste constatări au fost contestate în procedura administrativ-jurisdicțională și au făcut ulterior obiectul dosarului 283/32/2013, contestația a fost respinsă definitiv prin Decizia 710 din 8.04.2010.

În acest context, reclamanta a formulat, la data de 12.05.2015 acțiunea ce face obiectul prezentei cauze, prin care solicită instanței să oblige pârâta la restituirea sumei de 17.159,99 lei, sumă reprezentând prejudiciu suferit de reclamantă pentru nerespectarea obligației de asigurare a garanției produsului care îi revenea pârâtei, potrivit documentelor ce fac parte integrantă din contractul de achiziție publică.

Având în vedere data încheierii contractului de servicii nr. 4325/16.12.2010 și data emiterii, respectiv a plății facturii pentru reparații (factura 5431/29.06.2011 achitată cu OP nr. 671/15.06.2011 și nr. 701/14.07.2011), în speță sunt incidente dispozițiile din vechiul Cod civil din 1865, potrivit cu dispozițiile art. 223 din Legea 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, iar în ce privește instituția prescripției sunt aplicabile dispozițiile Decretul 167/1958, care prevedeau că termenul de prescripție este de 3 ani.

Sunt nefondate susținerile recurente, potrivit cărora termenul de prescripție incident în cauză ar fi cel de 5 ani, prevăzut de legislația fiscală, întrucât în speță, cererea reclamantei viza obligarea pârâtei la plata unei sume de bani ce a fost achitată în temeiul contractului de servicii nr. 4325/16.12.2010 încheiat cu pârâta, iar nu stabilirea unei obligații fiscale. Codul fiscal și Codul de procedură fiscală reglementează în mod expres și limitativ impozitele, taxele și contribuțiile sociale obligatorii ce reprezintă creanțe supuse normelor speciale fiscale, iar sumele ce fac obiectul litigiului de față nu se încadrează în categoria creanțelor fiscale. Prin urmare, nu există temei legal pentru a se reține în speță incidența termenului de prescripție de 5 ani, reglementat de art. 91 din OG 92/2003.

În ceea ce privește momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție, instanța de fond a stabilit în mod corect că trebuie avută în vedere data la care reclamanta a efectuat plata pentru reparațiile autovehiculului.

Este evident că, în măsura în care la data de 14.07.2011 reclamanta a plătit contravaloarea unor reparații pentru care – în prezent - susține că nu avea o obligație de plată, de la acel moment începe să curgă termenul în care legea îi recunoștea dreptul de a se îndrepta împotriva pârâtei pentru recuperarea sumei pretinse a fi nedatorată.

Controlul și constatările ulterioare ale Curții de Conturi au stabilit caracterul nelegal al plăților efectuate din bugetul local, dar momentul stabilirii acestei nereguli nu are relevanță pentru curgerea termenului de prescripție în ce privește dreptul reclamantei de a se adresa instanței pentru recuperarea sumei.

În speță este vorba despre o răspundere contractuală ce fundamentează acțiunea reclamantei, astfel că termenul de prescripție se calculează de la data la care se pretinde că partea contractantă a încasat o sumă de bani ce nu i se cuvenea.

Decizia nr. 41/07.08.2012 a Curții de Conturi a constatat paguba adusă bugetului local prin efectuarea unor plăți nelegale, dar nu are nici un efect în ce privește prescripția dreptului la acțiune, raportul juridic dintre Unitatea administrativ teritorială și Curtea de Conturi fiind total distinct de cel între comună și partenerul contractual.

În considerarea argumentelor expuse, constatând caracterul nefondat al criticilor recurente, în temeiul art. 496 raportat la art. 488 pct. 8 Cod procedură civilă, curtea a respins recursul, ca nefondat.

13. Acțiune în constatarea nulității Hotărârii adoptate de Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor unei societăți comerciale pentru încălcarea termenului reglementat de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 151/2014. Respingere a acțiunii ca nefondată.

Drept societar.

Art. 2 alin. (1), art. 4 alin. (1) lit. c), art. 8 alin. (1) din Legea nr. 151/2014

Termenul de 120 de zile prevăzut de art. 2 din Legea nr. 151/2014 nu impune obligația ca adunările generale ale acționarilor să se desfășoare în intervalul reglementat, ci acest termen este impus conducerii societății, pentru efectuarea convocării și a celorlalte demersuri în vederea desfășurării adunărilor generale, nefiind un termen de decădere, cu o sancțiune expresă a decăderii din dreptul de a emite hotărâre a adunării asociaților.

*Curtea de Apel Bacău – Secția Comercială, de Contencios Administrativ și Fiscal
Decizia civilă nr. 313 din 19 decembrie 2016*

Prin sentința civilă nr. 59/02.03.2016, pronunțată de Tribunalul Bacău în dosar nr. 3143/110/2015, s-a respins ca nefondată acțiunea formulată de reclamanta SIF M. SA în contradictoriu cu pârâta SC L SA, având ca obiect cererea reclamantei de a se constata nulitatea absolută a Hotărârii Generale Extraordinare a Acționarilor din data de 09.06.2015, iar în subsidiar anularea acestei hotărâri.

Pentru a pronunța această soluție, instanțe de fond a avut în vedere următoarele considerente :

Pârâta, este o societate comercială pe acțiuni, ale cărei acțiuni se tranzacționau pe Piața RASDAQ, desființată de drept la data de 27.10.2015, astfel că în baza Legii nr. 151/2014 privind clarificarea statutului juridic al acțiunilor care se tranzacționează pe Piața RASDAQ sau pe piața valorilor mobiliare necotate, această societate a convocat AGEA din data de 23.01.2015, când acționarii au decis admiterea acțiunilor la tranzacționarea pe sistemul alternativ de tranzacționare „AERO” administrat de Bursa de Valori București.

În baza acestei hotărâri AGEA, prin Deciziile nr. 1320/17.06.2015 și nr. 720/21.07.2015 emise de Autoritatea de Supraveghere Financiară și Bursa de Valori București (filele 56-58) s-au admis la tranzacționarea pe sistemul alternativ de tranzacționare administrat de Bursa de Valori București SA, acțiunile emise de societatea Luceafărul SA Bacău.

Hotărârea AGEA din 23.01.2015 a fost atacată de SIF Moldova cu acțiune în anulare la Tribunalul Bacău, care prin sentința civilă nr. 415/12.10.2015 (fila 54) a respins acțiunea ca neîntemeiată.

La data de 07.05.2015, pârâta a publicat în M.O. Partea a IV-a nr. 2303 convocarea AGEA pentru data de 09.06.2015 (filele 15-16), din conținutul acestui convocator rezultând că demersul societății a avut în vedere acțiunea SIF Moldova de a ataca în justiție Hotărârea AGEA din 21.03.2015, dar și intenția/ confirmarea voinței acționarilor cu privire la admiterea la tranzacționare a acțiunilor societății pe piața AERO administrată de BVB.

Hotărârea AGEA din 09.06.2015 a fost publicată în M.O. Partea IV nr. 4399/20.08.2015 (filele 17-18) prin aceasta hotărându-se următoarele:

„1. Se aprobă efectuarea de către Societate a demersurilor legale necesare în vederea tranzacționării acțiunilor emise de Societate în sistemul alternativ de tranzacționare operat de Bursa de Valori București SA;

2. Având în vedere hotărârea Adunării de la pct. 1 de mai sus, se respinge procedura de retragere din societate a acționarilor, cu respectarea prevederilor art. 3 din Legea nr. 151/2014.

3. Se aprobă împuternicirea d-lui B I. să îndeplinească toate procedurile și formalitățile prevăzute de lege pentru aducerea la îndeplinire a hotărârii adunării, să depună și să ridice acte, să semneze în numele și pe seama societății toate documentele necesare, precum și să reprezinte societatea în fața oricăror autorități publice/ persoane juridice de drept privat, în special, în relația cu Registrul Comerțului și ASF.

4. Se aprobă data de 26 iunie 2015 cu data de înregistrare pentru a servi la identificarea acționarilor asupra cărora se răsfrâng efectele hotărârilor Adunării.

5. Se aprobă data de 25 iunie 2015 ca „ex date”, respectiv data anterioară datei de înregistrare la care instrumentele financiare obiect al hotărârilor organelor societare se tranzacționează fără drepturile care derivă din hotărâre.”

Instanța de fond a analizat situația de fapt expusă prin raportare la următoarele dispoziții legale:

Art. 2 alin. (1) din Legea nr. 151/2014: „Consiliile de administrație/ directoratele societăților ale căror acțiuni sunt tranzacționate pe Piața RASDAQ sau pe piața acțiunilor necotate, au obligația să convoace și să efectueze demersurile necesare pentru desfășurarea adunărilor generale extraordinare ale acționarilor în termen de 120 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, în condițiile stabilite de Legea societăților comerciale nr. 31/1990 republicată cu modificările și completările ulterioare, cu scopul dezbaterii de către acționari a situației create de lipsa cadrului legal de funcționare a Pieței RASDAQ, precum și pentru ca aceștia să ia o decizie privitoare la efectuarea de către societate a demersurilor legale necesare în vederea admiterii la tranzacționare a acțiunilor emise de societate pe o piață reglementată sau a tranzacționării acestora în cadrul unui sistem alternativ de tranzacționare, pe baza prevederilor Legii nr. 297/2004 cu modificările și completările ulterioare și a reglementărilor emise de Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF).

Art. 4 alin. (1) lit. c) „Acționarii au dreptul de a se retrage din societate și în cazurile în care adunarea generală convocată potrivit prevederilor art. 2 nu se desfășoară în termen de 120 de zile stabilit la art. 2 alin. (1).”

Art. 8 alin. (1) din Legea nr. 151/2014 „Constituie contravenție și se pedepsește cu amendă, de la 5000 la 100.000 lei următoarele fapte: nerespectarea termenului stabilit la art. 2 alin. (1) de către consiliul de administrație / directoratul societății.”

Art. 2545 alin. (1) Cod Civil „Prin lege sau prin voința părților se pot stabili termene de decădere pentru exercitarea unui drept sau săvârșirea unor acte unilaterale.

(2) Neexercitarea dreptului subiectiv înăuntrul termenului stabilit atrage pierderea lui, iar în cazul actelor unilaterale, împiedicarea în condițiile legii, a săvârșirii lor.”

Art. 2548 alin. (1) Cod civil „ Termenele de decădere nu sunt supuse suspendării și întreruperii, dacă prin lege nu se dispune astfel.”

S-a apreciat că termenul de decădere este răstimpul înăuntrul căruia titularul unui drept subiectiv este obligat, printr-o dispoziție legală imperativă, să-și exercite acel drept (într-un anumit mod, sau în anumite condiții) sub sancționarea stingerii dreptului respectiv, termenul de decădere având ca efect pierderea dreptului subiectiv însuși.

Din analiza dispozițiilor Legii nr. 151/2014 în ansamblul său, tribunalul a constatat că desfășurarea unei AGEA peste termenul de 120 de zile de la intrarea în vigoare a legii nu atrage pierderea dreptului subiectiv, respectiv nulitatea hotărârii adoptate în astfel de condiții, ci doar aplicarea unei sancțiuni contravenționale (art. 8 alin. 1 din lege) sau dreptul acționarilor de a se retrage din societate (art. 4 alin. (1) lit. c) din lege), aceste consecințe fiind de astfel confirmate de deciziile emise de A.S.F. (Decizia nr. 2650/15.10.2015, Decizia nr. 2654/15.10.2015 – filele 89-91), sau în cazul în care Hotărâri ale AGEA au fost adoptate după data de 25.02.2015, când termenul de 120 de zile a fost deci depășit (ex. Hotărârea AGEA 116/10.03.2015 a societății A. J. SA (filele a5-a6, Hotărârea AGEA 1/3.03.2015 a Societăți S A D S.A. – fila 99-100), ASF a emis deciziile nr. 1098/5.06.2015 și nr. 2670/15.10.2015, de admitere la tranzacționare pe sistemul alternativ de tranzacționare (filele 97-98, 101-102).

Prin urmare, s-a reținut că termenul de 120 de zile prevăzut de art. 8 alin. (1) din

Legea nr. 151/2014 a fost respectat prin adoptarea Hotărârii AGEA din 23.01.2015, menținută ca fiind legală de Tribunalul Bacău prin sentința civilă nr. 415/12.10.2015, care are autoritate de lucru judecat provizorie față de dispozițiile art. 430 alin. (4) Cod procedură civilă, deci opțiunea acționarilor a fost exprimată definitiv la data de 23.01.2015.

În considerarea acestor argumente, tribunalul a apreciat că nu se poate reține cazul de nulitate absolută / anularea Hotărârii AGEA din data de 09.06.2015, privind încălcarea dispozițiilor art. 2 alin. (1) din Legea nr. 151/2014.

Referitor la al doilea motiv de nulitate/ anulare a Hotărârii AGEA din 09.06.2015, respectiv ca prin această hotărâre s-a urmărit rectificarea/ remedierea unor vicii ce afectează, Hotărârea AGEA din 23.01.2015, s-a reținut că aceasta din urmă hotărâre a fost menținută ca fiind legală într-un prim ciclu procesual, astfel că toate criticile aduse sub acest aspect nu pot fi reținute.

De asemenea, faptul că acționarii și-au exprimat opțiunea definitivă la data de 23.01.2015, prin adoptarea Hotărârii AGEA din aceeași dată, cu respectarea dispozițiilor legale, nu determină inadmisibilitatea adoptării unei noi hotărâri prin care să se confirme voința acționarilor cu privire la tranzacționarea acțiunilor pe piața AERO, această ultimă hotărâre nefiind supusă termenului de 120 de zile prevăzut de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 151/2014, deoarece prevederile legii au fost puse în practică prin adoptarea Hotărârii AGEA din 23.01.2015.

Ca urmare, având în vedere motivele de fapt și de drept reținute, instanța a respins acțiunea, ca nefondată.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel reclamanta SIF M. SA, care a solicitat admiterea apelului, schimbarea în tot a sentinței și admiterea acțiunii, în sensul admiterii acțiunii, motivarea fiind în esență aceea că instanța de fond a interpretat și aplicat greșit dispozițiile legale incidente, în raport de care se impunea a se constata nulitatea ori a se dispune anularea hotărârii contestate.

Examinând punctual motivele invocate de apelantă curtea constată următoarele:

1. Primul motiv de apel se referă la greșita calificare a termenului de 120 de zile prevăzut de art. 2 din Legea 151/2014, apelanta susținând că acesta este un termen de decădere, iar nerespectarea lui atrage nulitatea absolută a hotărârii adoptate peste termen. De asemenea, apelanta a arătat că se impun a fi înlăturate argumentele ce fundamentau soluția tribunalului, referitoare la hotărârea din dosarul nr. 921/110/2015, întrucât aceasta a fost infirmată de către instanța de control judiciar, care a admis apelul și a constatat nulitatea hotărârii AGEA din 23.01.2015.

Curtea constată că potrivit art. 2 din Legea 151/2014, citate mai sus, legiuitorul a garantat acționarilor din societățile ce erau afectate de lipsa cadrului legal de funcționare a Pieței RASDAQ, dreptul de a hotărâ, potrivit voinței societare, demersurile legale necesare în vederea admiterii la tranzacționare a acțiunilor emise de societate pe o piață reglementată sau a tranzacționării acestora în cadrul unui sistem alternativ de tranzacționare.

Pentru a asigura dezbaterea acestei probleme și adoptarea unei hotărâri cu privire la modalitatea de tranzacționare a acțiunilor, legea a impus consiliilor de administrație/direcțiilor societăților ale căror acțiuni sunt tranzacționate pe Piața RASDAQ sau pe piața acțiunilor necotate obligația de a convoca și de a efectua demersurile necesare pentru desfășurarea adunărilor generale extraordinare ale acționarilor, în termen de 120 de zile de la intrarea în vigoare a legii, stabilind și sancțiuni contravenționale pentru nerespectarea acestei obligații (art. 8 din Lege).

Textul art. 2 nu prevede, așadar, obligația ca adunările generale ale acționarilor să se desfășoare în termenul de 120 de zile, ci acest termen este impus conducerii societății, pentru efectuarea convocării și a celorlalte demersuri în vederea desfășurării adunărilor generale.

Prin urmare, termenul de 120 de zile nu poate fi considerat un termen de decădere, înăuntrul căruia ar fi obligatorie adoptarea hotărârii adunării acționarilor, susținerile apelantei fiind neîntemeiate. Dincolo de faptul că termenul în discuție este impus conducerii societății

pentru convocare și demersuri în vederea desfășurării AGA, este evident că și în condițiile în care s-ar accepta interpretarea apelantei, nu s-ar putea vorbi despre un termen de decădere, pentru că nu există o dispoziție legală care să acorde o astfel de calificare termenului în discuție, după cum legea 151/2014 nu prevede vreo sancțiune pentru depășirea acestui termen, decât sancțiunea contravențională de la art. 8.

Un alt argument în sprijinul celor mai sus expuse rezultă din interpretarea dispozițiilor art. 3 și 4 din Lege, care reglementează dreptul acționarilor de a se retrage din societate în situația în care adunarea generală a acționarilor hotărăște ca societatea să nu facă demersurile legale necesare în vederea admiterii la tranzacționare a acțiunilor emise de societate pe o piață reglementată sau a tranzacționării acestora în cadrul unui sistem alternativ de tranzacționare, precum și în cazurile în care adunarea generală convocată potrivit prevederilor art. 2 nu se desfășoară din cauza neîndeplinirii condițiilor legale de cvorum ori nu adoptă nicio hotărâre prin neîndeplinirea condițiilor legale de majoritate ori adunarea nu se desfășoară în termenul de 120 de zile stabilit la art. 2 alin. (1).

Prin urmare, legea a oferit acționarilor dreptul de a se retrage din societatea care și-a manifestat tacit sau expres opțiunea de a nu efectua demersuri în vederea admiterii la tranzacționare a acțiunilor emise de societate pe o piață reglementată sau a tranzacționării acestora în cadrul unui sistem alternativ de tranzacționare, dar, în același timp, nu a impus o limitare în timp pentru societățile care înțeleg să adopte o astfel de hotărâre, respectând în acest fel voința socială, care este singura ce trebuie să fie avută în vedere la adoptarea unei atare hotărâri.

În acest context, curtea apreciază că, deși instanța de fond a avut în vedere și sentința civilă nr. 415/2015 (corect reținută cu autoritate de lucru judecat provizorie), iar aceasta a fost modificată în apel, acest aspect nu are relevanță, întrucât nu acesta era argumentul principal al soluției; tribunalul a constatat în mod corect că termenul a cărui depășire s-a invocat nu era un termen de decădere și nu poate atrage sancțiunea nulității, invocată în acțiune.

2. Cel de-al doilea motiv de apel vizează - practic – aceeași problemă, a încălcării termenului de 120 de zile, dar prin prisma faptului că prima hotărâre AGEA din 23.01.2015 a fost declarată nulă, iar prin cea de-a doua hotărâre, din 09.06.2015 nu se puteau acoperi viciile din prima hotărâre, „prin sublinierea voinței acționarilor”.

Curtea apreciază că nu poate reține această critică, întrucât HAGEA din 09.06.2015 s-a desfășurat după o nouă convocare, cu ordine de zi stabilită clar, nu s-au invocat neregularități din această perspectivă, iar referirea la „confirmarea voinței acționarilor” nu înseamnă că s-a ratificat hotărârea din 23.01.2015, ci s-a adoptat o hotărâre conform votului acționarilor pe punctele puse în discuție la data de 09.06.2015.

Față de considerentele expuse, curtea constată că prima instanță a stabilit corect situația de fapt și a interpretat și aplicat corect dispozițiile legale incidente, criticile din apel fiind nefondate.

Pe cale de consecință, în temeiul dispozițiilor art. 480 alin.1 Cod procedură civilă, curtea a respins apelul reclamantei ca nefondat.